

ZOV

ZAJEDNICA OGULINSKIH VJERNIKA
Godina XV. Broj 2 (39), BOŽIĆ 2008.

LIST ŽUPA OGULINSKOG DEKANATA

IMPRESSUM

Izdavač:

Župe Ogulinskog dekanata
Gajeva 2, 47300 OGULIN
Tel./fax: (047) 522-323
e-mail: tomrogic@inet.hr

Glavni i odgovorni urednik:

Tomislav Rogić, župnik ogulinski

Uredničko vijeće:

Marija Lovrić, Zvonko Ranogajec,
Ivan Tironi, Višnja Lipošćak,
Marija Špehar i Petar Šporčić

Priprema i tisak:

«TISKARA ŠULJIĆ»

List izlazi dva puta godišnje

Prema mišljenju Ministarstva kulture
Republike Hrvatske časopis ZOV
oslobođen je poreza

Klasa: 612-10/94-01-284

Ur. broj: 532-03-1/7-94-01

Fotografije u ovom broju ZOV-a:

Zvonko Ranogajec, Ivan Puškarić, Miro Brozović, Draženko Tomić, Mate Pavlić i Josip Anušić

Naslovna stranica:

Adventski vijenac, prof. Marija Lovrić

Riječ urednika	3
NAVJEŠĆIVATI i ODGAJATI	4
Benedikt XVI. otvorio Godinu sv. Pavla	4
Božićna poruka gospičko-senjskog biskupa mons. dr. Mile Bogovića	6
Uspostavljena Đakovačko-osječka metropolija	8
Misao kroz nedjelje došašća	9
GODINA ŽUPNIH SURADNIKA	12
Služenje u današnjem svijetu	14
VIJESTI IZ BISKUPIJE	16
VIJESTI ŽUPA OGULINSKOG DEKANATA	25
Iz župe Sv. Križa Ogulin	25
Iz župe Bl. Alojzija Stepinca – Ogulin	34
Iz župe Sv. Jurja – Zagorje	37
Iz župa Uznesenja Bl. Dj. Marije – Oštarije i Kristova Uzašašća - Cerovnik	38
Iz župe Sv. Nikole biskupa – Lipa	41
Iz župe Sv. Ivana Nepomuka – Saborsko	44
Iz župe Sv. Ane – Plaški	46
Iz župe Presv. Trojstva – Modruš	48
Iz župa Sv. Juraj - Lešće na Dobri i Bl. Dj. Marije od utjehe – Trošmarija	49
Iz župe Sv. Josipa – Josipdol	50
Iz župa Sv. Ivana Krstitelja – Toumj i Sv. Mihovila Ark. – Tržić – Kamenica	53
Iz župa Sv. Antuna Padovanskog – Generalski Stol i Sv. Mihovila – Mrežnički Brest	53
Pozdrav iz Rijeke	55
IZ NAŠIH KRAJEVA	56
Kako su Ličani u srednjem vijeku tražili i nalazili posao u Zadru	56
Povijesni podaci o Prapuću	60
Zvonici i zvona grada Ogulina	63
OBITELJSKA STRANICA	66
Poruka biskupa Bogovića za Katedlsru nedjelju	66
Obiteljska Škola Riječke metropolije	68
Obitelj – poziv i odgovornost	69
KARITATIVNO-MISIJSKI KUTAK	73
Ljubav sve podnosi – poslanica za Nedjelju Caritasa	73
Papinska misijska djela	74
Projekt: Čovjek invalid obvezuje na učinkovit odgovor	77
MOZAIK	78
MLADI ZA MLADE	88

Riječ urednika

Braćo i sestre u Isusu Kristu!

*Noćas se moje čelo žari,
noćas se moje vijede pote;
i moje misli san ozari,
umrijet će noćas od ljepote.*

- pjeva tako veliki Tin Ujević u jednom svome Notturnu. I mada je pjesnika njegova misao odvela drugačijim smjehovima, meni se ovi stihovi čine tako pogodenim za svetu Božićnu noć. Noć ljepote, dobrote, umjesto uobičajenog sna bdijenje, radost i ozarena čela. Ima li koja druga noć koja nas je toliko obasjala onim što se u njoj dogodilo?

Stoljećima čovječanstvo je hodilo u tami noći, tragalo za trajnim svjetлом koje će moći nadvladati svaku noćnu tminu. Vjekovima Bog je izlazio u susret čovjeku, među narodima odabrao jedan narod, Židovski, kao svoj Izabrani narod, sklapao s njim saveze i pokušao ga privoditi k putu spasenja. No čovjek je uvijek iznova zakazao. Čovjek se uvijek iznova iznevjerio Savezu sklopljenu s Bogom, nije održao zadanih obećanja, niti poštivao prihvaćene uredbe. Jednom riječju - čovjek se uvijek iznova pokazao nedostojnim i nedoraslim Savezu s Bogom i ponuđenom spasenju.

Božja ljubav za čovjeka nije htjela, nije mogla, pustiti da propadne Stvorenje sačinjeno na sliku i priliku Božju, vrhunac Božjih stvorenja. Božja se ljubav nije okrenula od čovjeka niti onda kad je čovjek zaboravio Boga, kad je pokušao živjeti mimo i bez Boga. Bog je odlučio u punini vremena sam podržati, učiniti dostoјnom i doraslot savezništvu s Njim i tu drugu stranu Saveza - čovjekovu stranu. Bog sam postaje čovjekom da nas uzdigne **iz izgubljenog dostojanstva, iz prokockane vjernosti**, na razinu **nezasluženih, darovanih Božjih obećanja** spasenja.

Bog postaje čovjekom da bi se čovjek mogao približiti Bogu, da bi po tom Božjem iskoraku prema čovjeku i čovjek mogao ostvariti jedinstvo s Bogom, ali i jedinstvo ljudi međusobom.

Petnaest punih godina izlazi naš ZOV. U svojoj skromnoj namjeri, naš list želi pomoći svakom čitatelju da pronade svoj put povratka u Savez s Bogom, da otkrije ljepotu kršćanske ljubavi koja nas sve čini braćom i sestrama. I ovoga puta mnogi su se potrudili da bude bogat i sadržajan. Na svoj način ZOV je i kronika našeg dekanata i Gospicko-senjske biskupije. Nastojimo pratiti i tematski glavne pastoralne nglaske pojedine godine u našoj biskupiji. Ovoga puta to je Godina župnih suradnika. Marni povjesničari obogatit će vas novim spoznajama *Iz naših krajeva*. Obiteljska stranica želi biti poticaj zajedništvu, slozi i duhovnom rastu obitelji naših župa. Po prvi puta uvodimo rubriku Karitativno-misijski kutak kako ne bi zaboravili konkretnim djelovanjem svjedočiti svoju vjeru. Poezija, Mozaik i Mladi za mlade posebna su vrijednost jer odražavaju razmišljanja i hod kroz našu svakidašnjicu, u traganju za tragovima Božjeg djelovanja u našem životu. Uvjeren sam da ćete i ovaj 39. broj ZOV-a rado iščitavati ovih blagdanskih dana, te da će upravo te dane ZOV učiniti još radosnijima i duhovno bogatijima.

Neka vam novorođeni Spasitelj donese obilje nadahnuća, istinskih životnih radosti, blagoslova i mir duše, neka vas obdari slogan i zajedništvom u vašim obiteljima u novoj 2009. godini, u ime svih svećenika u našem dekanatu, uredništva i svih koji su svojim tekstovima, slikama, lekturom i drugom suradnjom uljepšali ovaj broj ZOV-a,



želi Vam urednik Tomislav Rogić

Benedikt XVI. otvorio Godinu sv. Pavla

Papa Benedikt XVI. otvorio je u subotu 28. lipnja u bazilici Sv. Pavla izvan zidina međunarodnu Godinu sv. Pavla. Ušavši u baziliku zajedno s ekumenskim patrijarhom Bartolomejom I. kroz «Pavlova vrata», koja će 365 dana biti otvorena hodočasnicima, Papa je upalio plamen koji će gorjeti u tijeku cijele godine. Papa i patrijarh zatim su se pomolili na grobu Apostola naroda, ispred glavnoga oltara. Na svečanoj ekumenskoj večernjoj koja je uslijedila okupila su se brojna visoka izaslanstva ostalih kršćanskih Crkava.

U propovijedi Papa je rekao kako poruka sv. Pavla pokazuje put jedinstvu kršćana. Istaknuvši svoju zabrinutost zbog podjela među kršćanima, izrazio je i nadu u jedinstvo koje će omogućiti i zajedničko slavlje euharistije. Pavao nije samo osoba iz prošlosti vrijedna poštovanja, njegova je riječ i danas vrlo aktualna. Papa je istaknuo da je Godinu sv. Pavla proglašio kako bi danas iznova razmišljali o teološkoj i duhovnoj baštini Apostola naroda te produbili njegovu poruku vjere i istine. Za Pavla vjera nije bila samo teorija, mišljenje o Bogu i svijetu, već osobno iskustvo Božje ljubavi koje je progonitelja kršćana sasvim proželo i obratilo. Pavao nije izbjegavao sukobe, nije tražio površni sklad već istinu. Radi nje je bio spremjan odreći se izvanjskoga uspjeha, podnijeti progone i mučenja. Njegovo poimanje slobode nije uključivalo samovolju i egoizam, već je sloboda za njega bila neodvojiva od odgovornosti. Crkvu nije shvaćao kao neko udruženje koje želi sprovesti svoje zamisli, upozorio je Papa, u Crkvi je riječ o jednoj osobi - osobi Isusa Krista.



Na ekumenskom slavlju uz počasnog poglavara svjetskoga pravoslavlja Bartolomeja I. okupili su se predstavnici pravoslavnih patrijarhata Jeruzalema i Moskve, Grčke i Ciparske pravoslavne Crkve, a svjetsku anglikansku zajednicu predstavlja je zapadnoindijski primas nadbiskup Drexel Gomez. Nakon ekumenske večernje, Papa se sa svima susreo u obližnjem benediktinskom samostanu.

Univerzalno obzorje Godine sv. Pavla

Papin nagovor uz molitvu Anđelova pozdravljenja u nedjelju 29. lipnja 2008.

Draga braće i sestre, ove godine blagdan svetih apostola Petra i Pavla pada u nedjelju, tako da ga cijela Crkva – a ne samo ova u Rimu – slavi na svečani način. Takva podudarnost prigoda je i za jače isticanje jednoga izvanrednoga dogadaja: Godine sv. Pavla što sam je službeno otvorio jučer navečer kod groba Apostola naroda i koja će trajati do 29. lipnja 2009. Naime, povjesničari rođenje Saula, koji je kasnije postao Pavao, smještaju između 7. i 10. godine poslije Krista. Zato sam, kako se ispunjava oko dvije tisuće godina, htio najaviti ovaj posebni jubilej koji će kao težište imati naravno Rim, osobito pak baziliku Sv. Pavla izvan zidina i mjesto mučeništva – kod Tri fontane. No, on će uključivati cijelu Crkvu, polazeći od Tarza, rodnoga Pavlova grada i od drugih Pavlovih mje-

sta, hodočasničkih ciljeva u današnjoj Turskoj, kao i u Svetoj zemlji, na otoku Malti gdje je Apostol pristao nakon brodoloma i bacio plodno sjeme evanđelja. Zapravo, obzorje Godine sv. Pavla ne može ne biti univerzalno, jer je sveti Pavao na najizvrsniji način bio apostol onih koji su u odnosu na Židove bili «daleko» i koji su «po Krvi Kristovoj» postali «blizi» (usp. Ef 2,13). Zato i danas, u svijetu koji je postao «manji», ali u kojem mnogi još uvijek nisu susreli Gospodina Isusa, Jubilej sv. Pavla poziva sve kršćane da budu misionari evanđelja.

Tu misionarsku dimenziju treba uvijek pratiti di-
menzija jedinstva, što je predstavlja sveti Petar, «sti-



jena» na kojoj je Isus sagradio svoju Crkvu. Kako ističe liturgija, karizme dvojice apostola se upotpunjaju u izgradnji jedinoga Božjega naroda i kršćani ne mogu dati valjano svjedočanstvo za Krista ako nisu međusobno ujedinjeni. Tema jedinstva danas je istaknuta tradicionalnim obredom dodjele palja, što sam ga u tijeku svete mise dao nadbiskupima metropolitima imenovanim protekle godine. Ovdje ih je 41, a druga su dvojica u svojim sjedištima. I njih još jednom srdačno pozdravljam. Osim toga, na današnji blagdan za rimskoga biskupa posebna je radost što prima ekumenskoga carigradskog patrijarha, u dragoj osobi Njegove svetosti Bartolomeja I., kojemu još jednom ponavljam svoj bratski pozdrav proširujući ga na cijelo izaslanstvo Pravoslavne Crkve što je vodi.

Pavlova godina, evangelizacija, zajedništvo u Crkvi i potpuno jedinstvo svih kršćana: molimo sada za ove velike nakane povjeravajući ih nebeskom zagovoru Presvete Marije, Majke Crkve i Kraljice apostola.

Svjedočanstva majčinske brige u marijanskim svetištima

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji na Veliku Gospu 2008.

Draga braćo i sestre!

U srcu onoga što su latini nazivali «feriae Augusti», kolovožki praznici - odakle dolazi i talijanska riječ «ferragosto» - Crkva slavi Uznesenje Blažene Djevice Marije dušom i tijelom na nebo. U Bibliji se posljednji spomen njezina zemaljskog života nalazi na početku Djela apostolskih, gdje je Marija predstavljena sabrana u molitvi s učenicima u Dvorani posljednje večere dok iščekuju Duha Svetoga (Dj 1,14). Nakon toga, dvostruka predaja - jeruzalemska i efeška - potvrđuje njezino «usnuće», kako to kažu istočnjaci, izričući time da je «usnula» u Bogu. Bio je to dogadjaj koji je prethodio njezinu prelasku sa zemlje na nebo, što ga ispovijeda neprekinuta vjera Crkve. U 8. stoljeću, primjerice, Ivan Damascenski, uspostavljajući izravnu vezu između «usnuća» Marijina i smrti Isusove, izričito potvrđuje istinu njezina tjeslesnog uznesenja. Tako u jednoj poznatoj homiliji piše: «Trebalo je da ona koja je u krilu nosila Stvoritelja dok je bio dijete, s njime prebiva u nebeskim prebivalištima» (Homilija II o Usnuću, 14, PG 96, 741 B). Kao što je poznato, ovo čvrsto uvjerenje Crkve našlo je svoje ispunjenje u dogmatskoj definiciji o Uznesenju, što ju je proglašio moj časni prethodnik Pio XII. godine 1950.

Kako uči II. vatikanski sabor, Blažena Djevica Marija uviјek se promatra unutar otajstva Krista i Crkve. U toj perspektivi, «Majka Isusova, kao što je na nebu, već proslavljenata tijelom i dušom, slika i prvijenac Crkve koja će imati svoje ispunjenje u budućem vijeku, tako je i na zemlji znak sigurne nade i utjehe Božjemu narodu na putu, sve dok ne dođe dan Gospodnji (usp. 2Pt 3,10)» (Lumen gentium, 68).

Iz Raja Bogorodica nastavlja neprekidno bdjeti, posebice u teškim trenucima kušnje, nad svojom djecom koju joj je sam Isus povjerio prije no što će umrijeti na križu. Kolika li se svjedočanstva te njezine majčinske brige susreću dok se posjećuju svetišta koja su joj posvećena! Mislim u ovom trenutku na osobiti način jedinstvenu svjetsku utvrdu života i mira kao što je Lurd, kamo ću se, ako Bog da zaputiti, da bih proslavio 150. obljetnicu Marijinih ukazanja koja su se ondje dogodila.

Marija uznesena na nebo pokazuje nam posljednji cilj našeg zemaljskog hodočašća. Podsjeća nas da je čitavo naše biće - duh, duša i tijelo - određeno za puninu života; da će, tkogod živi i umre ljubeći Boga i bližnjega, biti preobražen na sliku slavnoga tijela Krista uskrsloga; da Gospodin ponižava ohole a uzvisuje neznatne (usp. Lk 1,51-52). To Majka Božja vječno izriče otajstvom svoga uznesenja. Budi uvijek hvaljena, o Djevice Marijo! Moli Gospodina za nas.



Blizu je Bog naš

Božićna poruka gospicko-senjskoga biskupa mons. dr. Mile Bogovića



U vrijeme Došašća pjevamo: «*Već se bliži vrijeme blago, već se bliži onaj čas, kad će doći Sunce dragoo, svanut svemu svijetu spas.*» To vrijeme je već došlo rođenjem Isusa Krista. On nije samo u našem svijetu nego i u našem tijelu. Mi već živimo u tom očekivanom vremenu i času. Bogoslužje nas neprestano na to podsjeća zazivom: «*Gospodin s vama!*» I k tome, naš Bog nije neki sveznajući i svemogući a dalek i nezainteresiran, nego bliz i zauzet za svakoga od nas.

Što znači biti nekome blizu, bližnji, izrazio je najbolje sam Isus u prispopobi o Milosrdnom Samarijanцу. «*Čovjek neki silazio iz Jeruzalema u Jerihon. Upao je među razbojnike koji ga svukoše i izraniše pa odoše ostavivši ga polumrtva*» (Lk 10, 29). Prošli su kraj njega svećenik i levit, ali su produžili za svojim poslom. Jedino se Samarijanac sažalio i pomogao unesrećenome.

I razbojnici su bili blizu, pače i preblizu pa su prolaznika mogli opljačkati i izraniti. Takvih se blizina strašimo; što su takvi moćniji to bismo više željeli da su što dalje od nas. «*Daleka im kuća!*» – kaže naš narod.

Prostorno blizu nastradalom bili su svećenik i levit, ali nisu ni pokušali pomoći unesrećenome. Takve nam blizine ne koriste.

Samo je Samarijanac bio blizu stradalnikovim osjećajima i željama, osjećao je njegove rane i njegovu nemoć, suživio se s njegovom patnjom. Nije gledao je li povrijeđen neki zakon, neka služba, funkcija. Vidio je da je povrijeđena osoba, čovjek. On se nije osjećao dalekim onome u grabi; osjećao se njegovim bližnjim. I jedino njega evanđelje tako naziva.

Evanđelje ne govori što je mislio unesrećeni kad mu je Samarijanac pomagao. Bilo bi svakako za njega kobno da je pomoć odbio.

Isus je zacijelo želio reći da je po njemu Božje Došašće (dolazak) ljudima izranjenima i opljačkanima, polumrvima zbog grijeha, poput dolaska Samarijanca koji želi svakoga čovjeka pridići i sve platiti za njegovo liječenje. U Kristu nije prisutan Bog koji čovjeku želi napakostiti, ili koji se za njega ne zanima, nego onaj koji ga voli, koji je bliz njegovim ranama i njegovoj nemoći. Svima nam je dragoo kada nam je blizu onaj tko nas voli. U Kristu se očitovala ta ljubav Božja prema čovjeku (usp. Tit, 2, 11). Sveti Augustin kaže da je Bog nama bliži nego smo mi sami sebi.

U načinu Božjeg Došašća (dolaska u blizinu) možemo upoznati zašto se uvijek ne događa susret čovjeka sa svojim Bogom. Jedan teolog je rekao da *Bog stanuje ondje gdje mu dozvolimo ući* (Martin Buber). Mi ga možemo držati na udaljenosti od sebe, učiniti ga nemoćnim do te mjere da nam ne bude spasitelj iako je to u svojoj ljubavi zasnovao. Bog ne dospijeva onamo kamo bi mogao snagom svoje moći, nego onamo kamo može snagom svoje ljubavi, svoga milosrđa, praštanja i svoje dobrote.

Zbog svoje ljubavi, Bog ne želi krvniti ljudsku slobodu i nametnuti se čovjeku svojom moći; on radije prihvata da se sam pred čovjekom očituje nemoćan, kao dijete potrebno ljudske ruke i ljudske brige. On se svojim rođenjem od Djevice pokazao potrebnim čovjekove blizine, njegove ljubavi i zaštite. On traži naše dopuštenje da uđe k nama kao što su Marija i Josip tražili dopuštenje, kucali su na vrata, da mogu ući u kuću u kojoj će se roditi Sin Božji, spasitelj svijeta. Ljubav je moćna samo kod slobodnog prihvaćanja, kod otvaranja vrata (srca). Nije namet-

ljiva i nasilna. Svatko je može odbiti i ne primiti, ni u jednu kuću neće na silu ući, radije će otici i naći smještaj u štali nego da se neželjena nametne.

Ponovno se vratimo prisopodobi o milosrdnom Samarijancu. Svakako je potrebno zapitati se: ne predstavljamo li se mi u svojoj okolini kao oni koji zadaju strah i kojih se treba bojati, čiju blizinu nitko ne želi? Ne vladamo li se mi u svojoj sredini tako da djelujemo nezainteresirano za sve što se oko nas dogada i da nam je važan samo naš posao, naša afirmacija, naša karijera, naš profit. Da li mirno prolazimo, bez osjećaja, pokraj različitih sudsibina ljudi? Na taj način zapravo bježimo i od sebe. A tko se ne susretne sa sobom ne će se moći pravo susresti ni s drugim čovjekom niti s Bogom.

Pitamo se gdje se danas može naučiti ta ljudska blizina? Svaka-ko je obitelj za to najbolje okruženje. Slabljnjem obiteljskog za-jedništva slabi i ta škola. Ne će je moći nadomjestiti nikakva druga škola, a još manje okupljanja na stadionima i velikim dvoranama. Ondje se razvijaju ovisnici, navijači koji ljudsku blizinu mogu do-živjeti samo u veoma okrnjenom izdanju.

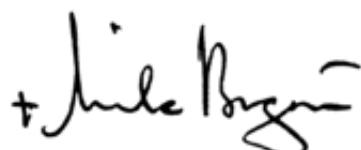
Teško je osjetiti ljudsku i Božju blizinu ako se ne pokazujemo kakvi jesmo, ako ne želimo prići drugome onakvome kakav on jest. Nije bez razloga još stari Diogen na tržnici tražio čovjeka. Teško se s njime sresti. Nalaziš nešto izobličeno, namješteno, trgovca, političara, umjetnika - a ti tražiš čovjeka!

Bog ne želi distancu između sebe i čovjeka. On čovjeka želi uvijek blizu, biti mu bližnji. To je Isus izrazio u svojoj velikosve-ćeničkoj molitvi kada se obraćao Ocu s molitvom «da budu jedno kao što smo mi jedno – ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno» (Iv 17, 21-22). Mi smo s Bogom svoji ('svojta') i zato je žalosno i za čovjeka štetno kada ne prima Boga u Kristu koji «svojima dođe, ali ga njegovi ne primiše» (Iv 1, 11).

Svima nam je potrebna Božja blizina koja nas svojom ljubavlju hrabri i jača na ovom našem životnom putu. «Meni je milina biti u Božjoj blizini» (Ps 73, 28), kaže psalmista. Potrudimo se da u duhu Onoga koji nam je blizu idemo podižući i krijepeći druge, svoje bližnje s kojima živimo. Neka takvu blizinu osjete članovi naše obitelji, suradnici na poslu, đaci i studenti u školskim klupama, radnici na gradilištu, pa i nepoznati susjed s one strane hodnika. Svi oni žele prepoznati bližnjega u čovjeku. Pokucati ovoga Božića na neka vrata kroz koja još nismo prošli, pružiti toplu čestitarsku ruku i onima koje do sada nismo ni primjećivali; očitovati se kao bližnji kojega se ne treba bojati, koji nije nezainteresiran za njihovo dobro, pače koji suosjeća i s kojim se može računati u potre-bama.

Svi želimo da nam budu blizu oni koji nas vole, a daleko oni koji nas ne vole. Jednako tako svi želimo biti blizu onima koje mi volimo, a daleko od onih koje ne volimo. Gospodin nam želi biti blizu i sve nas voli. On nije daleko iznad zvijezda, nezainteresiran, neupućen i nemoćan. Nastanio se među nama! Pitanje je koliko mi želimo njegovu blizinu i koliko ga volimo. Neka nas ovoga Božića doživljaj Božje blizine ojača da i druge lakše prihva-timo kao sebi blize te da svima umijemo biti bližnji poput Milosrdnog Samarijanca. «*Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu!*» (Fil 4, 5).

Čestit Božić i blagoslovljenu Novu 2009. godinu želi svim vjernicima Gospičko-senjske biskupije i svim ljudima dobre volje



+ Mile Bogović

Gospičko-senjski biskup

U Gospiću, 30. studenoga,
na prvu nedjelju Došašća 2008. godine.

Uspostavljena Đakovačko-osječka metropolija i Srijemska biskupija

Apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari priopćio je u srijedu 18. lipnja u Biskupskom domu u Đakovu u nazočnosti kardinala Josipa Bozanića, biskupa, kanonika, dekana, članova Zbora savjetnika,

svećenika-profesora, redovnika, redovnica i bogoslova da je papa Benedikt XVI. ponovno uspostavio Biskupiju Srijemsku – do sada pripojenu Đakovačkoj biskupiji - i da je biskupom imenovao preuzvišenog mons. Đuru Gašparovića, do sada pomoćnog biskupa đakovačkog. Mons. Gašparović bit će član Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda i neće više pripadati Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.

Papa je uspostavio crkvenu pokrajinu Đakovačko-osječku te je uzdigao Đakovačko-osječku biskupiju na metropolitansko sjedište, dokidajući

naslov «bosansku», a dodavši «osječku», jer je Osijek najveće središte Slavonije; dodijelio joj je kao sufraganske biskupije Srijemušku i Požešku biskupiju koje su do sada pripadale crkvenoj pokrajini Hrvatsko-slavonskoj; mons. Marina Srakića, dosadašnjeg biskupa đakovačko-srijemskog, imenovao je za prvog nadbiskupa metropolita đakovačko-osječkog. Papa je također promijenio naziv crkvene pokrajine Hrvatsko-slavonske u Zagrebačku crkvnu pokrajinu, s metropolitanskim sjedištem u Zagrebu, a sufraganske biskupije su Križevačka i Varaždinska biskupija.

Nakon priopćenja nuncij Cassari rekao je kako te odluke Svetoga Oca još jednom pokazuju njegovu veliku ljubav i očinsku brigu za sve vas. U nedjelju 29. lipnja, na svetkovinu apostolskih pravaka sv. Petra i Pavla, papa će osobno uručiti nadbiskupski palij novom metropolitu đakovačko-osječkome.

Nadbiskup Srakić podsjetio je kako je prije 235 godina papa Klement XIV. ujedinio Srijemušku i Bosansku biskupiju u osobi jednog biskupa, koje su ostale odvojene i netaknute u svojim granicama. To su zahtijevale i sugerirale tadašnje prilike. Velike promjene u posljednje vrijeme na političkom, društvenom i gospodarskom području utjecale su i na crkveni život na tim prostorima, posebice u Đakovačkoj ili Bosanskoj i Srijemskoj biskupiji. Biskupija je djelovala u dva državna sustava, a administrativne granice postale su državne.

Čestitajući na ovom događaju, kardinal Josip Bozanić rekao je: «Srdačno čestitam na uspostavljanju nove Đakovačko-osječke crkvene pokrajine i ponovnom uspostavljanju Srijemske biskupije. Godine 1852. uspostavljena je Hrvatsko-slavonska crkvena pokrajina. U nju su ušle novouspostavljena Zagrebačka nadbiskupija, Križevačka eparhija, Đakovačka i Srijemska biskupija i Senjsko-modruška biskupija. Godine 1969. od Senjsko-modruške biskupije uspostavljena je nova crkvena pokrajina zajedno sa susjednim biskupijama. Najprije Riječko-senjska, a danas Riječka crkvena pokrajina. Godine 1997. na području tadašnje Zagrebačke nadbiskupije uspostavljenje su dvije nove biskupije, Požeška i Varaždinska. Danas 2008. godine na području Hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine uspostavljena je nova crkvena pokrajina Đakovačko-osječka. Radujem se i čestitam!» No, naglasio je, «to nije nikakvo dijeljenje, nikakvo oduzimanje. Ovo je novo jačanje Katoličke Crkve u Hrvatskoj i općenito Katoličke Crkve. Stoga se veselimo i čestitamo i onoliko koliko smo mogli na ovome smo radili i zato se posebno radujemo današnjem danu. Drago mi je da je upravo posljednja sjednica Hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine održana danas u Đakovu. Ovo je dan radosti i dan novoga početka za Katoličku Crkvu u Hrvatskoj i uopće za Katoličku Crkvu. Neka ovaj početak bude svima blagoslovljen».



LICEM PREMA SUNCU

Mjesec prosinac satkan je od tolikih suprotnosti koje ga uvijek iznova čine neobičnim i uzbudljivim. Već od prvih dana uređuju se izlozi, reklamiraju različiti darovi, prodaju kalendar i čestitke za nadolazeće blagdane. Ulice poprimaju izgled velikog poklona zamotanog u svjetlucavi šarenim papir s vrpcem. Došaće svojom čudesnom toplinom u hladnijim danima priprema vjerničku dušu za blagdan Božića. I svi kao da se žure prema Božiću.

Kalendarski ulazimo u hladnu zimu, najkraće dane i najduže noći. I upravo kad se dogodi zimski solsticij - kratkodnevica, kada se učini da danje sunčeve svjetlosti gubi svoju moć nad tamom dogodit će se obrat, barem za nas stanovnike sjeverne zemljine polutke. Dan će ponovno, polako, pobjedivati noć.

U tim prosinačkim studenima, darivanjima, kratkim danima, ranim misama zornicama po našim crkvama, uz adventske pjesme, iščekivat ćemo ***dragog Gosta***. Onoga koji ima biti ***Sunce*** naših dana i ***Putokaz*** iz naših noćnih lutanja. Onoga koji uvijek iznova postaje naš zimski solsticij - prekretnica iz noći u dan, iz tame u svjetlo. Čekajući ga ne bismo smjeli dati se zavesti različitim šarenilom ponuda, a niti hladnoćom i tamom noći koja se može osjetiti i u duši. Valja ići, kako reče pjesnik, s licem prema Suncu, tada nas nikakve slike nacrtane na zemlji neće zadržati, niti zarobiti lažnim sjajem, niti prestrašiti prijetećim mrakom. Vrijedilo bi, hodeći prema Suncu, iščekujući susret, poželjeti biti drugima sunce koje zalazeći za sobom uvijek ostavlja dan. Tome nas je i ***Očekivani*** došao poučiti.

Trs



2. nedjelja Došašća



Došašće je vrijeme čekanja, iščekivanja i priprave za Božić. Neki nutarnji nemir i pred-radost zbog velikog događaja dolaska Gospodina, ispunjuju nas. Mi slušamo: sve se to dogodilo davno prije 2000 godina. Ali mi nismo samo promatrači prošlosti. Božja djela nisu prošlost. Božja djela su i življena sadašnjost i već ispunjena budućnost. Kako li su pobožnici Staroga zavjeta čeznuli za Spasiteljem, oni koji su trpjeli zbog neslobode i progonstva! U toj tami neslobode i progonstva prorok Izaija naviješta svim patnicima svjetlo. On zahtijeva da se pripravi put Gospodinu kroz pustinju zemaljskog života. Sve što prijeći dolazak Gospodnji treba biti poravnato i izravnano.

U tom smislu i posljednji prorok Starog zavjeta i neposredni preteča Mesijin, Ivan Krstitelj, poziva na obraćenje. I opet, slično kao prije 2000 godina, kada je Ivan Krstitelj pozivom na obraćenje pripravljao ljudе da budu spremni prihvatići dar spasenja u Isusu Kristu, tako se i mi trebamo danas pripraviti za dolazak Gospodinov u naša srca. «Obratite se!», glasi poruka priprave na Božić za nas. Možda će se netko pitati: Zar je i nama potrebno obraćenje? Ne molimo li mi barem tu i tamo, ujutro i navečer? Ne idemo li mi barem ponekad nedjeljom u crkvu? I ne živimo li mi časno i pošteno? Zaciјelo da. Ali ipak možda nam još nešto u dubini srca nedostaje. Možda bi naša odlučnost za dobro i naša spremnost za vršenje volje Božje mogli biti još veći. Možda nas barem djelomično prisutna sebičnost ipak čini slijepima za brige i potrebe bližnjih. Možda ima nečega u nama, pogrešnog držanja koje bismo trebali ispraviti: težnje za moći i vladanjem nad drugima, težnje za posjedovanjem i neumjerenim uživanjem, neistinitost, neprijateljstva ... Ili možda samo nedostatak povjerenja i malovjernosti prema Božjim obećanjima. Sve treba iskorijeniti što stoji na putu i prijeći dolazak Gospodnji k nama. Svaki otrovni korijen sebičnosti, neprijateljstva, ohlog ponosa, nezasitne pohlepe za vlašću, bogatstvom i

uživanjem treba iskorijeniti. Snagu za iskorjenjivanje svakog otrovnog korijena, može nam samo Bog dati. Da, on je to već učinio u sakramenu krštenja i oprao nas od svakoga grijeha. On to čini i uvijek ponovo u sakramenu pomirenja. Blago čovjeku, koji iskreno stupa pred Stvoritelja svoga, grijeh svoj isповijedi i milosrde Božje iskusi.

Predragi! Čovjek iz današnjeg evanđelja, koji je u pustinji živio, odijevao se u devinu dlaku i hranio se skakavcima i divljim medom, koji je neumoljivo korio i pozivao na pokoru i obraćenje, zapravo je čovjek koji nam naviješta poruku radosti, mira i ispunjenja svih naših čežnji. Neka nas prečista Bogorodica svojim zagovorom pomogne da priklonimo uho i srce Radosnoj vijesti - evanđelju.

3. nedjelja Došašća



Opet стоји Krstitelj пред нама у нашој adventskoj čežnji i iščekivanju. Crkva nam у dvije nedjelje Došašća i dva nedjeljna evanđelja u liku Ivana Krstitelja želi reći što je Advent, što je Došašće. Gospodin je već došao, ali uistinu on je još u dolasku. On je već tu, ali u našoj sredini još uvijek kao skriveni Bog. Tako smo mi još uvijek ljudi koji nemaju ovdje trajno boravište, hodočasnici između vremena i vječnosti, ljudi koji još uvijek iščekuju dolazak Boga, ljudi koji i u božićno vrijeme slave Došašće i koji znaju: to je još uvijek početak i hodočašće; to je još uvijek putovanje kroz vrijeme, kroz žalosti i poteškoće, putovanje s vjerničkim srcem prema vječnom svijetlu, koje još iščekujemo. I u tome mi upiremo naš pogled na Preteču. On je glas u pustinji. Očito zato što ovaj krajolik osjeća kao nešto svoje. On je u osamljenosti, suhoći, bezgraničnoj okolini, u kojoj se ne može biti kod kuće, udomljen. Ni naša iskustva ne mogu biti puno drugačija. I mi živimo u pustinji: u pustinji naših gradova, sela i zaseoka, u pustinji ovog svijeta, u kojem se voda velikih i časnih ideała sve niže spušta, u pustinji svjetske nepravedne i nečovječne politike, u pustinji naših praznih srdaca. U toj pustinji čovjek žeda za Bogom i čeka da ipak uskoro dođe kraljevstvo Božje.

U evanđelju smo čuli da farizeji pitaju Ivana Krstitelja: tko je on? Mesija? Ilija? Prorok? Njegov odgovor je: Nisam. Ja nisam taj. Ne postoji li nešto slično, neko slično iskustvo i u našem životu, kada bismo morali reći: Ne, nisam ja taj? Nisam ja taj jaki. Nisam ja taj blaženi. Nisam ja ta zvijezda pred kojom стојi lepršav lagodan život. Uvijek ponovo se radi o tome da li čovjek u takvim životnim okolnostima postojano može reći: NE. Bilo gdje i bilo kada morali bismo i mi doći do toga da možemo odstupiti od našeg samopotvrđivanja i profinjenog ponosa i reći: Ne, nisam ja taj. Ja sam samo, tako kaže Preteča Gospodinov, glas koji viče u pustinji. Glas koji viče u pustinji želimo i mi biti. Mi želimo biti oni koji viču za Bogom, koji zovu Boga. Mi želimo biti oni koji zazivaju Boga i onda kada se čini da nam glas biva progutan bezgraničnom tišinom i osamljenosti, i onda kada se čini da nam nitko ne odgovora. Mi ne bivamo ničega poštovanja, ako slušamo glas u nama, koji priznaje: nisam ja taj.

Ako slušamo glas Preteče: pripravite Bogu istinski put, put vjere, ljubavi i poniznosti i put strpljivosti, mi ćemo kad tad čuti odgovor. I to ne samo u razlijegajućem glasu, ne samo u utjehi vjere. Odgovor koji mi dobivamo je sama vječna Riječ Božja. On je već među nama, onaj koji treba doći, Nepoznati i Očekivani, onaj kojega mi tako dobro poznajemo. Istina je: on je već među nama, u svim našim pustinjama, u svakom našem 'ne' nama samima, u svakom molitvenom šaputanju - on je već tu. Njemu, jakosti i središtu našeg života želimo reći: Ti si tu. Ti si Gospodin moje vjere, ti si moja snaga i moje blaženstvo. Ti si Božić u Došašću mojeg postojanja.

4. nedjelja Došašća

Za nekoliko dana slavimo veliki događaj, koji je prije 2000 godina ljudskoj povijesti donio odlučujuću prekretnicu: utjelovljenje Sina Božjega. Taj događaj promišljamo svaki put kada ujutro, u podne i navečer molimo Andeo Gospodnji. Evanđelje 4. nedjelje Došašća o navještenju anđela Gabrijela Mariji želi nas i ove godine pripraviti za tu do sada nečuvenu mogućnost susreta Boga i čovjeka po učovječenju Sina Božjega iz Djevice Marije.

Ono za čim teže sve religije, to Bog navješćuje i izvršuje u današnjem evanđelju. Sve religije imaju svoja sveta mesta i zdanja, kao izraz težnje da Bog bude u njihovoj sredini, da Boga imaju na svojoj strani. Ipak drvena i kamena zdanja ne mogu obuhvatiti onoga koji je sve stvorio. Stvoritelj svega ne želi stanovati u zdanjima od drveta i kamena. Bog želi stanovati u živom hramu, u čovjeku. Ali, ako velebitna zdanja ne mogu biti boravište Božje, kako onda može neizmjerni Bog stanovati u stvorenu tako ovisnom o Stvoritelju? Odgovor nam daje evanđelje:



Bogu nije ništa nemoguće. Naš Bog stvara potrebne prepostavke za nas: on nas pripravlja da budemo živi hramovi. Bog proširuje naše srce do te mjere da u njemu ima mesta za Boga. Tako je najprije pripravio Presvetu Bogorodicu Mariju: da bi uopće k nama mogao doći, nastanio se u njoj. Bitna prepostavka za naše *biti kršćanin* jest da se prepustimo, izložimo, Božjem djelovanju, da se od njega pripraviti dopustimo. Početak svakog djelovanja je skrovita, tiha priprava. Ili kako su stari crkveni oci znali reći: prepostavka za svaku akciju je kontemplacija.

Bog nas je pripravio, učinio svojim hramovima i nastanio se u nama. Možda toga i nismo više toliko svjesni, što se to s nama u krštenju dogodilo. Mi smo postali hram Božji. Bog je i Djевичu iz Nazareta pripravljao da bi se u njoj mogao nastaniti. I prije nego li je čovjekom postao i Mariju ispunio, stupio je andeo pred nju i za njezin je pristanak molio. "Neka mi bude po tvojoj riječi", glasio je njezin, za sve nas spasonosni odgovor. Tako Bog pita i nas, uvijek ponovo, da li je on još uvijek u našem životu poželjan? On ne želi ništa činiti bez našeg pristanka. Svakom riječu koju izgovaramo i svakim činom koji izvršavamo, mi otvaramo naše stanove Bogu, ili mu vrata zatvaramo.

Stoga ima smisla slaviti Došašće. To znači: dati se pripraviti i Boga moliti da dođe, da se u nama nastani. Prihvativmo stoga u ovo još preostalo vrijeme priprave za Božić mogućnost da otvorimo širom vrata našeg srca Bogu i u sakramantu isповijedi, da nas on od svega osloboди što nas od njega dijeli i da se u nama nastani. On stoji već pred vratima i kuća. "Riječ božanstvenu Djedu Majku nosi, k tebi na put krenu, stanak sebi prosi." Ne oklijevajmo susresti ga u sakramentima da bi i susret licem u lice bio ispunjen radošću.

Božić

Snažno navješćuje apostol Ivan u prologu svog evanđelja utjelovljenje Sina Božjega, koje slavimo na Božić: *Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama*. Ovdje se radi o božanskom *Logosu*, o vječnoj Riječi Božjoj, o Sinu, koji je s Ocem istobitan i s njime povezan u jedno u Duhu Svetom. "Riječ", koja je od vječnosti i po kojoj je sve stvoreno, ona je u vremenu "tijelo" postala. To znači: Bog je na sebe uzeo smrtnu ljudsku narav, on je postao jedan od nas da nam bude blizu i da nas sa sobom poveže. Božić je blagdan neizrecive Božje blizine. Uistinu u utjelovljenju Sina Božjega se događa tajanstvena i čudesna razmjena: besmrtni Bog uzima na sebe smrtnu ljudsku narav, poprima obliče sluge da bi nas, koji bijasmo sluge grijeha i smrti predane, učinio sinovima i kćerima svojim. Tako piše sv. Ivan: *A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja, onima koji vjeruju u njegovo ime*. Ove riječi su jezgra Božića. Ovo je središte otajstva Božića. Stoga nam se nameće i ključno pitanje: primamo li mi dijete Isusa, koje leži u jaslama i želi nas obdariti, kao Sina Božjega? Mnogi će od nas reći: pa svakako, bez dalnjeg mi to činimo! Mi slavimo najsvečanije blagdan Božića! Ipak, možda i mi to činimo više iz običaja, jer to pripada našoj kulturnoj tradiciji, a možda nedovoljno svjesno kao kršćanski vjernici. Za prihvatanje djeteta Isusa kao Sina Božjega potrebno je zaista vjerovati da je dijete u jaslama Spasitelj svijeta. Primiti dijete iz betlehemske štalice, Riječ tijelom postalu, vjerovati u njegovo ime znači otvoriti mu srce posve. "Isuse mileni Bože moj, srce ti dajem da sam tvoj" pjevamo u božićnoj pjesmi. Božić je događaj koji se dogodio prije 2000 godina u betlehemskoj štalici. Ali Božić je i događaj koji po vjeri i ljubavi i u našim srcima postaje stvarnost. Zajedno nam je mnogima dobro poznata izreka mistika Angelusa Silesiusa, koji kaže: *Da se Krist i tisuću puta rodio u Betlehemu, a ne i u tvojem srcu, ništa ti to ne bi koristilo, ti bi bio vječno izgubljen*. Ili jedna druga riječ istog mistika: *O kad bi tvoje srce moglo postati jaslama, Bog bi još jedanput postao dijete na zemlji*. Bit će da je najvažnije i na ovaj Božić da se približimo Isusovim jaslicama i na koljenima u molitvi razmišljamo i divimo se čudesnom otajstvu: Bog je postao čovjekom. Neka nas dijete iz Betlehema obdari mirom i pomirenjem, sada i u vječnosti.



o. Ivo Podgorelec, karmeličanin, župnik u Oštarijama

Pastoralna godina župnih suradnika ili ostvarenje kršćanske zajednice koja živi i svjedoči

Naša Gospičko-senjska biskupija ovu je pastoralnu godinu proglašila Godinom župnih suradnika, jednako kao i proteklu. Zaključeno je, na biskupijskoj razini, da ima još puno toga što bi valjalo unaprijediti, poboljšati i nanovo potaknuti. Cilj ovakvog pastoralnog naglaska je da se kod svih vjernika potakne svijest odgovornosti za napredak župnih zajednica u svakom smislu: duhovnom, organizacijskom, materijalnom, obiteljskom, liturgijskom, karitativnom i svakom drugom.

U prvom redu na to su pozvani bliži župni suradnici: župna pastoralna vijeća, pjevački zborovi, sakristani, međnjari, ministri, vjeroučitelji, animatori, društva, udruge i svekoliki drugi suradnici. Ali taj poziv upućen je i svakom vjerniku da pronađe «svoje mjesto», aktivnost, način ili ulogu u životu župne zajednice. U želji da ova godina donese još više takvih plodova biti će organizirani različiti susreti na župnoj i biskupijskoj razini.

Neki od tih susreta već su se dogodili i imaju lijepu tradiciju u našoj biskupiji. Početkom listopada, točnije prve subote, već sedam godina kontinuirano događa se **Susret roditelja i supružnika** koji organizira Povjerenstvo za pastoral obitelji. Taj susret želi potaknuti roditelje da budu odgovorniji prema svojoj obitelji: i kao supružnici u ostvarivanju idealna kršćanska ljubavi u braku, i kao odgojitelji svoje djece, te da sagledaju što im i tko u tome može pomoći, te koliko se Crkva zauzima na tom polju.

Sabori katoličke mladeži naše biskupije također se organiziraju već punih sedam godina. Tri do četiri puta godišnje okupljaju se predstavnici mlađih sa župa, u nekoj od župa biskupije, razgovaraju o aktualnim temama, organiziraju se i pokušavaju nešto učiniti kako bi posvjedočili svoj kršćanski identitet među mladima. Izišlo je iz tiska već 13 brojeva lista za mlađe naše biskupije «Osvit» koji donosi pregled aktivnosti mlađih sabornika. Redovito sudjeluju na Nacionalnim susretima katoličke mladeži, a imali smo do sada i tri biskupijska susreta (Ogulin 2002., Gospic 2005. i Udbina 2007.) U više navrata organiziraju se i humanitarne akcije pomoći potrebnima. Ostvaruje se suradnja i s drugim biskupijama u različitim duhovnim vikendima, te redovito sudjelovanje u ljetnom kampu Modrave kojeg organizira Studentski katolički centar Palma iz Zagreba.

Susreti čitača u liturgiji organizirani su do sada dva puta i bili su vrlo dobro primljeni od lijepog broja sudionika. Cilj im je unaprijediti liturgijsko čitanje i poznavanje Sv. pisma, kako bi bili što bolji prenositelji Božje poruke. Prošle godine susret je bio u Ogulinu, a ove godine u Slunju.



Vjeroučitelji ili katehete su najangažiraniji laici koji po završetku teološkog studija predaju vjeronauk u osnovnim i srednjim školama, ali su i od velike pomoći pri različitim pastoralnim aktivnostima u župi. Više puta godišnje imaju stručna vijeća i seminare, a jednom godišnje i duhovne vježbe. Neprestano su pozivani na usavršavanje, kako pod pedagoškim, tako i pod vjerskim vidom. Obvezatni su polagati i državni stručni ispit, nakon jedne godine predavanja vjeronauka. Nose na sebi dvostruku odgovornost: pred školom u kojoj rade, ali i biskupijom jer njihovo djelovanje zahtjeva i mandat lokalnog biskupa koji se prvih nekoliko godina dobiva na jednu godinu, a tek potom trajnije.

Susret **Caritasovih volontera** ima višegodišnju tradiciju. U našoj Gospičko-senjskoj biskupiji djeluje centralni biskupijski Caritas. Sve veće karitativne aktivnosti idu preko njega. U župama postoje volonteri, koji su zapravo vjernici spremni priskočiti u pomoć potrebnima. Župni Caritasi nemaju više onaj obim posla kakav je bio u vrijeme Domovinskog rata. Na župnoj razini radi se uglavnom o pojedinačnim i prigodnim aktivnostima vezanim za Došašće i Korizmu. Na ovom polju zasigurno možemo još puno više učiniti.

Na karitativnu djelatnost nadovezuje se susret **djelatnika u domovima za stare i nemoće, te medicinskom osoblja** s kojim se počelo pred tri godine. Cilj ovih susreta je trostruk: želi se unaprijediti ova humana djelatnost



kršćanskom ljubavlju, povezati međusobno one koji brinu o starijima i nemoćnima, te suradnjom pronaći potrebnu pomoć u ovoj djelatnosti.

Susret **sakristana i zvonara** (mežnara) po prvi put organiziran je 2007. Uvidjelo se da su u mnogim našim župama upravo oni prvi suradnici svećenika. Njihove zadaće oko zvonjenja, uređenja crkve i okoliša, te pripreme svetišta i oltara za misna slavlja od velike su važnosti. Upravo je to onaj posao u Crkvi koji malobrojni primjećuju kad je sve na svom mjestu, ali kada se nešto propusti, odmah svi upiru prstom.

Vrijeme u kojem živimo bitno je obilježeno **medijima**, stoga zahtjeva i nove načine pastoralu. Gospičko-senjska biskupija na ovom polju ulaže velike napore. Svi pet dekanatskih sjedišta imaju svoje listove i radio emisije na lokalnim radio postajama (Gospic, Otočac, Ogulin, Senj i Slunj), a sve veći broj župa ima i svoju Internet stranicu. Već pet godina održava se jednom godišnje i susret djelatnika u medijima koji također želi unaprijediti međusobnu suradnju te podići ovaj vid pastoralu na višu razinu, za što je neophodna stalna edukacija.

Liturgijsko pjevanje u Crkvi uvijek je zauzimalo važno mjesto. Više godina **pjevači crkvenih zborova** zajednički nastupaju na Udbini prilikom proslave Dana hrvatskih mučenika, a ove godine uzveličali su misno slavlje na Bleiburgu. Početak tog 'upjevanja' bilo je slavlje uspostave Gospičko-senjske biskupije 25. srpnja 2000. Njihova povezanost i druženje prvi su mostovi stvaranja zajedništva naših župa u okviru ove biskupije, a svakako i rast u kvaliteti liturgijskog pjevanja.

Susreti **ministranata** imaju svoju tradiciju od samog početka Biskupije. Obično nakon svršetka školske godine okupe se ministranti iz gotovo svih naših župa. Možda je to i najbrojniji susret u našoj Biskupiji. Na posljednjem susretu, 23. lipnja ove godine, u Drežnik Gradu okupilo se više od tristo ministranata. Ti susreti doista su nešto posebno. Uz slavlje svete mise nižu se različita sportska natjecanja i kviz ministrantskih vještina: od posluživanja kod oltara i vjerskog znanja, do poznavanja naše Biskupije. Najvažnije je zapravo uočiti koliko ovi susreti njima znače jer se međusobno upoznaju, povezuju i garancija su budućeg zajedništva vjernika Biskupije.

Od prije dvije godine u Biskupiji je zaživjela **Škola animatora**. Ona ima cilj formirati mlade ljudi, osvijedočene kršćane, koji žele više doprinijeti različitim okupljanjima u župi kao župni animatori.

Kroz jednu godinu oni se ospozobljavaju kao župni animatori, a potom im se prepušta vođenje pojedinih grupa: križnika, križara, ministranata ili nekih drugih skupina u župi.



Župna pastoralna i ekonomска vijeća po prvi put su birana glasovima vjernika i prema novom statutu u prosincu 2006. godine. Njihova je zadaća u životu svake župe od velikog značaja. Oni predstavljaju glas vjernika i svakom su župniku savjetodavna podrška. Doprinos župnih vijećnika uvelike ovisi o tome koliko se razvija njihova suradnja sa svećenikom i njihova volja za većim sudjelovanjem u životu župne zajednice, za opće dobro. Vijeća se sastaju prema potrebi, a najmanje barem 4-5 puta godišnje. Jedanput godišnje je susret župnih pastoralnih vijeća dekanata.

Spomenimo još i **Tečaj priprave za brak** koji se također održava u svim dekanatskim središtima (uglavnom 2 do 3 puta godišnje) i obavezan je za sve zaručnike koji kane sklopiti sakrament ženidbe. U našem Ogulinskom dekanatu tečaj se održava u veljači, svibnju i rujnu svake godine. Uglavnom sudjeluju već uhodani predavači, ali upravo ovaj pastoral priprave zaručnika i drugi oblici obiteljskog pastoralu zahtijevaju nove suradnike, osvijedočene supružnike-vjernike koji bi svojim iskustvom i primjerom mogli puno učiniti za dobrobit očuvanja braka kao izvorne kršćanske kreposti, za dobrobit i budućnost našega naroda.



Osnovni preduvjet napredovanja kršćanske zajednice je svjesno pripadanje zajednici i sudjelovanje u njezinu životu i djelovanju. Župna zajednica na najsvetiji način ostvaruje se u bogoslužju – liturgiji, tj. svetoj misi. Stol Božje riječi i Kruha života koji se lomi na oltaru centar je oko kojeg se sve okuplja, koji nam daje život i snagu zajedništva. Iz tog okupljanja izviru sve druge aktivnosti i djelovanja u našem svagdašnjem životu. Živjeti kršćanski, a bez svete mise bilo bi kao voziti automobil bez goriva – nemoguće! Bez euharistije i našeg prijateljevanja s Kristom, i oko njega jednih s drugima, nemamo otkuda crpiti pravu motivaciju i nadahnuće za duhovni napredak

GODINA ŽUPNIH SURADNIKA

i karitativno djelovanje. Jednostavno, euharistija stvara kršćansku zajednicu i nadahnjuje ju za svagdanji život u pravom kršćanskom duhu. Ako istinski slavimo Boga, onda se to pretače u naš život. Kršćanski život vjernika tada svjedoči i uprisutnjuje Božju ljubav u ovome svijetu.

Osobna i obiteljska molitva, uz svetu misu, ono je sredstvo po kojem misni blagoslov, Božja prisutnost, živi u svakom trenutku našeg dana i čini Gospodina našim istinskim životnim suputnikom.

Možemo reći: ako imamo Gospodina za našeg životnog suputnika, sigurno ćemo i jedni u drugima lakše pronaći suputnike, a onda i suradnike. Naše zajedničko slavljenje Boga urodit će pravom zajednicom koja kršćanski živi i životom svjedoči, a to je uvijek privlačno. Riječi govore, ali primjeri privlače. Pokušajmo ostvariti primjer koji će privlačiti živom vjerom. Tada će naše Godine župnih suradnika urođiti plodom.

Trs

Služenje u današnjem svijetu

Danas postoji veliki broj knjiga o vodstvu, a relativno mali broj o služenju, što nam govori o tome kako naša kultura razmišlja o tim pojmovima. Vođenje je prihvatljivo, služenje je manje poželjno – smatra se da je ono za slabe. Služenje se prepusta onima koji nemaju utjecaja na kulturu, politiku, gospodarstvo, koji se smatraju nezainteresiranim za cjelokupni život. Knjige koje govore o ovoj temi napisane su sa stajališta vođe koji ima moć, kontrolu i dominaciju nad drugima zbog svoga položaja. Prema mnogima služenje i vođenje ne idu zajedno jer opisuju ljudska stanja gubitka ili pobjede.

Svjetske prilike obilježene ratovima, katastrofama, političkim previranjima pokazuju da nam treba novi način vođenja, jer vode kakvi nam se danas nude ne čine to na pravilan način. Kakav bi trebao biti model današnjega načina života i djelovanja? Može li se u jednom pojmu i osobi utjeloviti vođenje i služenje?

Kada si postavimo ova pitanja odgovor nas nužno vodi do Isusa Krista. Isusa je Bog poslao da okruni djelo starozavjetnih slugu, on je ljubljeni Sin koji dolazi služiti. Već od svoga djetinjstva Isus tvrdi da mu je biti u onomu što je njegova Oca. Odvijanje njegova života stoji u znaku Očeve želje oproštenja grijeha. To na neki način izražava njegovu neizbjježnu ovisnost o Očevoj volji. Iza te nužnosti služenja, koja ga dovodi na križ, Isus otkriva ljubav koja jedina toj nužnosti daje dostojanstvo i vrijednost: «Neka svijet upozna da ja ljubim Oca i da radim kako mi je zapovjedio» (Iv 14,31). Služeći Bogu, Isus spašava ljude i popravlja zlo što je nastalo zbog njihova odbijanja da služe. On im otkriva način na koji Otac hoće da mu služe: «Sin Čovječji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život» (Mk 10,45); «Dao sam vam primjer...nije sluga veći od svoga gospodara» (Iv 13,15).



Ovaj Isusov model dolazi iz čisto duhovne perspektive. Dolazi od Oca koji je prvotno povjerio svijet Adamu i Evi. Postavio ih je u vrtu kao poslanike koji vladaju nad svim stvorenim, ali ipak trebaju ostati pod njegovim autoritetom i u zajedništvu. Kako se to nije dogodilo, već naprotiv, prvi ljudi su se udaljili od Boga, Isus je došao obnoviti ono što su oni izgubili.

Zašto je Isus sluga - vođa?

Kako je sluga - vođa na dnu života on ne mora stvarati planove i strategije već je slobodan otvoriti se prema drugome. Potpuno se predaje Bogu u djelovanju Duha Svetoga. Ovakav način služenja ne odlikuje se brzim promjenama već postepenom preobrazbom srca i duše, ponovno uspostavljajući Božja načela u društvu.

Zašto biti sluga?

Svatko od nas želi biti što bolji vođa, a sluga želi biti rijetko tko. No u Božjem naumu spasenja upravo ovo dvoje ide zajedno. Želimo se što bolje pripremiti za ulogu vođe u obitelji, društvu, poslu, školi. Kako bismo to postigli moramo se upoznati sa načelima dobrog vođenja.

Isus Krist bio je prije svega sluga. Iako je došao kao sluga imao je potrebnu moć, mudrost, snagu i ljubav, tako da njegov utjecaj nisu osjetili samo njegovi suvremenici već ga osjećamo i mi danas.

Koja su očekivanja društva od čovjeka danas?

Svi mi u ostvarenju težnji želimo biti što bolji, na poslu, u obitelji i drugdje. Trudimo se uložiti maksimalne napore da bismo ostvarili ono što sami očekujemo od sebe ali i ono što bližnji očekuju od nas. To nije nimalo lako. Često razočaramo sami sebe jer ne uspijevamo u onome što smo planirali. Još više su drugi razočarani nama kad nam nešto ne uspijeva najbolje tj. kad ne dajemo rezultate kakve očekuje naša okolina od nas. I što se tada događa?

Nervoza, stres, neispunjenošć, frustriranost i razočaranje, ljutnja...to je ljudsko gledanje ali ne i Božje. Kada u Božjim očima ne činimo kako bismo trebali, on nas ne odbacuje, već potiče da gledamo drugim očima, punim ljubavi i milosrđa, kako za sebe tako i za druge. Samo kroz taj duhovni pogled shvatit ćemo koja su to Božja očekivanja za mene i zašto Bog želi da i ja budem sluga-voda.

Očekivanja se očituju kroz slijedeće oblike: drugi me trebaju prihvati kao slugu, razviti stav služenja, prihvati Božju volju, naučiti koja su prava i odgovornosti, znati prihvati odbijanje drugih, omalovažavanje, poteškoće, progone, živjeti po Božjoj riječi, biti otvoren pred Bogom, ponizan u svemu, stati na stranu onoga što je ispravno. U razvijanju ovakvoga stava čovjek ne može očekivati od drugih čast ni strahopštovanje niti materijalnu korist («Beskorisne smo sluge. Učinili smo što smo morali učiniti!» Lk 17,10). Ne trebaju se očekivati nagrade, napredovanje niti ova služba ima «rok trajanja». Čemu onda služenje kada svi pokazatelji govore o teškoći služenja? Zašto djelovati na ovakav način kad je moguće slijediti drugi, «lakši» program?

Ponovno se vratimo na Isusov primjer. Činjenica je da je Isus postao čovjekom i postavio temelje služenja, opljenio je sam sebe uvezši lik sluge. On nije došao vladati silom i moći kako su očekivali njegovi sunarodnjaci, nije okupio vojsku, niti se rodio u kraljevskoj palači, a s druge strane najbolji je primjer kako treba voditi svijet. Nekima se služenje ne čini kao stil vođenja zato što funkcioniра s položaja slabosti u odnosu na druge. Kad si podložan nekome veća je mogućnost da te on iskoristi. Ovome svijetu bio je potreban novi način vođenja i Bog je izabrao vođenje služenjem. To je vidljivo od samih početaka Isusove službe: ozdravlja, liječi bolesne, ne odbacuje ničiju molbu za pomoć; svakome s kim se susretao služio je milošću, ljubavlju i istinom. Zbog svoga načina služenja dolazi u sukob upravo s onima koji predstavljaju vlast u židovskom društvu. Svojim primjerom želi u njima potaknuti promjenu srca i uma; čak ni njegovi učenici nisu uvijek shvaćali njegov način služenja i vladanja kao sluge.



Sluge-vode današnjice

U svakome od nas prikriven je poziv na ovakvo služenje, samo je potrebno odgovoriti na njega. Zašto bismo to učinili? Ako želimo da naš život donosi promjene, trebamo živjeti po načelu Isusa Krista, a to će donijeti promjene i u tuđim životima. Promjena svijeta nabolje ostvarit će se upravo po nama; naša obaveza je preuzeti osobnu odgovornost za donošenje prave odluke biti sluga-voda kao Isus. Mijenjući sebe, mijenjam svoju obitelj; ona utječe na promjenu društva. Društvo mijenja narod, a narod ima snagu promijeniti budućnost. U svakodnevnom životu borimo se s idejom o vođenju služenjem zato što smo često privučeni jednom od dva različita smjera: zapovijedati ili služiti.

Isus je uvijek bio spremjan služiti i voditi druge zato što je znao da je pozvan to činiti. Njegovo poslanje na Zemlji moralno se ostvariti unutar tri godine da bi svojim primjerom pripravio sve ostale za ulogu sluge-vode. Svi smo mi izabrani biti te služe, da u sadašnjem vremenu služimo i vodimo naš naraštaj kao što je to činio Isus.

Sluga-voda je jedinstvena osoba u svijetu u kojem živimo, jer se o pojmu služenja malo čuje i unutar kršćanskoga društva. Služiti danas, prema mjerilima koje donosi čovjek je ponižavajuće i sramotno. Sluga je onaj koji svoj cjelokupni život slobodno daje Isusu, svoju imovinu, talente, nadanja, budućnost... Služiti Bogu znači podrediti se njegovoj volji. Imati povjerenje u Boga u svakom trenutku, zgodnom i nezgodnom, da mogu slijediti njegove smjernice u svemu. Ljudski gledano, ovo je paradoks, no ne smijemo zaboraviti da nismo od ovoga svijeta i da nas sve što činimo pripravlja za kraljevstvo Božje.

Ana Stipetić, prof.

Stručno vijeće vjeroučitelja Gospočko-senjske biskupije

Četvrtog ovogodišnje stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola Gospočko-senjske biskupije održano je 7. lipnja u Srednjoj školi u Otočcu u organizaciji Katehetskog ureda biskupije. Više od 30 vjeroučitelja pozdravio je predstojnik Katehetskog ureda vlč. Nikola Turkalj i generalni vikar Gospočko-senjske biskupije mons. mr. Tomislav Šporčić. Susret su moderirali voditelji stručnih vijeća za osnovne škole Mirjana Car i Dario Košćak za srednje škole. Središnje predavanje na temu «Interdisciplinarni odnos kao škola života» održao je viši savjetnik za vjeroučitelje Tomislav Tomasić.



Predavač je pojasnio smisao komunikacije kao preduvjet pravilnog prenošenja odgojnih poruka i sadržaja vjeroučitelja. Govorio je i o četiri stila komunikacije. Preduvjet svekolikog napretka čovjeka je spoznaja samog sebe, a to je i preduvjet uspješne komunikacije s drugima. Ako se ne poznajemo dovoljno nastaje začarani krug. Krajnji je cilj s uspjehom završiti životnu školu. U nastavku su vjeroučitelji Ivona Puškarić i Damir Benić prezentirali svoje dnevne pripreme koje su koristili pri polaganju stručnog ispita.

Biskupijski susret ministranata

Biskupijski susret ministranata održan je u ponedjeljak, 23. lipnja. Ove je godine domaćin susreta ministranata i ministrantica bila župa Drežnik Grad kod Plitvice. Župnik vlč. Mile Šajfar s ekipom suradnika pobrinuo se da «najljepše cvijeće» po našim župskim zajednicama bude ugošćeno kako to zaslužuje. U 9.30 počele su pristizati grupe ministranata iz Senja, Ogulina, Otočca, Gospočića, Slunja i mnogih drugih župa.

U 10 sati postrojena je neobična povorka: preko 250 ministranata u različitim odorama ulazilo je u crkvu. Podjednako zastupljeni dječaci i djevojčice. Na kraju povorke svećenici s biskupom, prvim učiteljem vjere. Pjevanje na misi vodi grupa mlađih iz župe Slunj. Neobična je to misa: navikli smo ministrante gledati oko oltara uz svećenika, ali ovaj je put čitava crkva ispunjena ministrantima u bjelini.



1991. kad su sve župe poharane, porušene crkve i kuće, narod prognan. Ponosni smo što smo obnovili svih 25 porušenih crkava, kapela, župnih stanova, obnovili razorene kuće i škole.

Nakon toga slijedila su takmičenja u kvizu znanja i nogometu. U znanju su prvo mjesto podijelile župe Cetinograd, Sv. Juraj kod Senja i Zagorje Ogulinsko. Nogometno takmičenje pobudilo je veliko zanimanje. Na školskom igralištu, na temperaturi od nekih 35 stupnjeva, izmjenjivale su se ekipe uz burno navijanje. Na kraju je prvo mjesto osvojila ekipa iz Rakovice, a drugo iz Križpolja. Kako to dolikuje, na kraju su i službeno proglašeni pobjednici koji su dobili simbolične nagrade. Domaćini su se pobrinuli da nitko ne ode gladan i žedan: sendvići, sokovi i domaći kolači koje su ispekle bake i majke. Poslije 14 sati ministranti su se počeli razilaziti svojim kućama. Župna crkva u Drežniku i vjernici pamtiće 23. lipanj 2008. godine kao nezaboravni dan kad je ovdje slavilo Boga više od 250 ministranata s biskupom, svećenicima i kaktehetama.

Biskup se obraća djeci jednostavno: govori o obitelji crkve, biskupiji, kao složenoj zajednici. U njoj svatko ima svjeće mjesto, a ministranti posebno. Na prinosu darova dječa su prinijela i nogometnu loptu koja je ovih dana čitavu Europu digla na noge. Biskup je sa svećenicima pričestio ovu dragu djecu hranom besmrtnosti, Kristovim Tijelom. Nakon mise župnik Mile Šajfar u par rečenica oslikao je župu Drežnik. Bila je okupirana, crkva razorenata, ali je obnovljena i crkva i kuće. Potom je slunjski dekan djeci prezentirao Slunjski dekanat nekad i danas u riječi i slici. Ovaj je kraj najtežu kalvariju doživio

mons. Mile Pecić

ZOV

Svećenički dan Gospočko-senjske biskupije i Riječke nadbiskupije

Svećenički dan Riječke nadbiskupije i Gospočko-senjske biskupije održan je u srijedu 25. travnja u Gospoču i susjednim župama. U jutarnjim satima u ordinarijatu u Gospoču okupilo se više od 80 svećenika obje biskupije na čelu s biskupom domaćinom gospočko-senjskim Milom Bogovićem i riječkim nadbiskupom i metropolitom Ivanom Devčićem. Nakon pozdravnih riječi predavanje na temu «Moj put od ateiste do vjernika» kao i o stanju u Hrvatskoj i svijetu održao je dr. Zdravko Tomac. Spomenuo je pet razdoblja svoga životnog i političkog sazrijevanja od djeteta odgojenog u katoličkom duhu, preko mladića koji je tražio koncepcije za boljitet Hrvata kroz marksizam, pa preko uočavanja prijevare u «titizmu» i «kardeljizmu».

U nastavku je u katedrali Navještenja Blažene djevice Marije održana molitva Trećeg časa dok je o domovini govorio biskup Bogović, podsjetivši na povijest hrvatske državnosti od kneza Branimira pa do predsjednika Tuđmana. Nakon ručka svećenici su svoj dan ispunili posjetom župama u južnom dijelu biskupije. Slijedio je posjet Sv. Roku, gdje je biskup govorio o velikim zaslugama nekadašnjeg župnika Sv. Roka i susjednih župa Peće Butkovića i fra Ivana Savića koji je nastavio njegov posao okupljanja katolika tog dijela Like. U nastavku su svećenici obišli Gračac, crkvu i samostan Sv. Jurja gdje ih je dočekao župnik fra Jakov Prcela te im iznio podatke o stanju župa južne Like. Susret je završen na Udbini gdje je biskup Bogović svećenike upoznao s poviješću tog kraja i etapama gradnje Crkve hrvatskih mučenika.



Preminuo vlč. Marko Cvitković

U gospočkoj bolnici je u srijedu 23. srpnja preminuo svećenik Gospočko-senjske biskupije vlč. Marko Cvitković u 64. godini života i 39. godini svećeništva. Vlč. Cvitković je bio župnik župa Brušane, Bužim, Smiljan i Trnovac. Sprovodni oproštaj bio je 24. srpnja u 17 sati na gradskom groblju u Gospoču, a potom je služena misa zadušnica u katedrali.

Vlč. Marko Cvitković rođen je 24. rujna 1944. godine u Švici (kod Otočca) u obitelji Josipa i Lucije r. Majer. Osnovnu školu je pohađao u rodnoj Švici, a potom gimnaziju u Pazinu. Nakon odsluženog vojnog roka (Skoplje, 1963. - 1965.) pohađao je dvije godine studija filozofije u Zadru, a potom i tri godine teologije u Rijeci. Zaređen je za svećenika Riječko-senjske nadbiskupije 29. lipnja 1969. u Otočcu. Kao duhovni pomoćnik djelovao je u Krivom Putu i Senju (1969. - 1970.), te potom kao župnik župa Donje Pazarište, Aleksinac i Klanac (1970. - 2004.) te župa Smiljan, Bužim, Brušane i Trnovac (2004. - 2008.). Vlč. Cvitković je bio povjerenik Gospočko-senjske biskupije za misije te je organizirao duhovnu skrb za bolesnike u gospočkoj bolnici i domu za stare i nemoćne.

Obljetnica uspostave Gospočko-senjske biskupije

Na ostacima drevne katedrale Sv. Jakova na Udbini proslavljen je 25. srpnja 8. obljetnica uspostave Gospočko-senjske biskupije. Uz senjski kaptol i predstavnika riječkog kaptola kao i brojne svećenike, vjernike, predstavnike prelature Opus Dei i u nazročnosti predstavnika Hrvatske vojske svećano misno slavlje predvodio je gospočko-senjski biskup Mile Bogović.



Na važnu obljetnicu osnutka naše biskupije, a na temeljima naše katedrale zamislimo se nad temeljima naše vjere, pozvao je na početku slavlja biskup Bogović. Pojasnio je najvažnije trenutke iz života sv. apostola Jakova Starijeg koji se mogu svesti pod služenje i nauk koji je dobio od svog učitelja Isusa Krista. To je bio i razlog što su tog prezbitera i prvog mučenika slijedili mnogi kršćani. Hodočasnički putovi koji su kroz povijest išli prema Santiago de Composteli išli su i kroz Pazarište, Bilaj i Udbinu gdje se štuje sv. Jakov. Biskup je u nastavku pojasnio ideju gradnje Crkve hrvatskih mučenika i prenamjenu projekta koji je izazvao mnogo neprimjerenih reakcija u medijima. Gradnja crkve u zemljopisnom središtu Hrvatske i mjestu spajanja njenog sjevera i juga ima cilj izraziti svehrvatsku zahvalnost za one koji su kroz povijest dali svoje živote za svoje najbliže. Pri tome nije važna zgrada niti njen izgled već ideja za bolju Hrvatsku, temeljena na kršćanskom moralu i zahvalnosti za naše prethodnike koji su nas zadužili. To je temelj, a ne samo arhitektonsko rješenje ili zgrada. Biskup je pozvao sve vjernike da 13. rujna dođu na Udbinu na proslavu Dana hrvatskih mučenika koji se od ove godine odlukom Glavnog odbora za gradnju crkve slavi subotu nakon blagdana Male Gospe. Dobro shvaćanje našeg jučer, može biti temelj boljeg shvaćanja našeg danas i sutra, zaključio je biskup.

Volonterke prelature Opus Dei u Udbini

Od 20. do 28. srpnja na Udbini u organizaciji Kulturnog centra Harmica iz Zagreba, odnosno prelature Opus Dei iz Hrvatske, koja vodi brigu o duhovnom obrazovanju, boravilo je 40 djevojaka, volonterki iz Hrvatske, Češke, Slovačke i Švicarske. Odgovorna za njihov boravak i djelovanja bila je Carmen Calvo. Volonterke Opus Dei imaju višegodišnje iskustvo u volontiranju i pomaganju ljudima u potrebi u Lici, budući da su prethodnih pet godina djelovali u Korenci, a posljednje dvije godine u Udbini.

Volonterke su boravile u Osnovnoj školi Kralja Tomislava a u suradnji s Crvenim križem iz Korenice, Staračkim domom iz Udbine te Hrvatskim šumama. Tjedan dana volontirale su u Staračkom domu, zatim u kućama i obiteljima ljudi u potrebi, a dio njih je obavljao ekološke zadatke čišćenja šume. Osim toga u školi su organizirale likovne radionice za djecu. Njihov boravak imao je i duhovnu dimenziju na jutarnjim misama i popodnevnoj molitvi krunice.

Hodočašće stradalnika Domovinskog rata, invalida i nemoćnih



Hodočašćem stradalnika Domovinskog rata: invalida, nemoćnih i starijih osoba iz Gospicko-senjske biskupije u svetištu Gospe od Krasna u subotu 9. kolovoza započela je ovogodišnja proslava Velike Gospe na Krasnu. Misu je predslavio riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić, a suslavili su generalni vikar Gospicko-senjske biskupije mons. mr. Tomislav Šporčić i desetak svećenika iz cijele biskupije. Liturgijsko pjevanje na orguljama je pratilo bogoslov Josip Šimatović.

Nadbiskup Devčić govorio je na početku propovijedi o uzrocima tjelesnih i duševnih patnji koje su uzrokovane bolešću, grijehom, sukobima i nerazumijevanjem. Najgore su patnje onih koji su zaboravljeni od najbližih ili društvenih institucija. Za neke smo sami

krivi: prebrza vožnja, alkohol, nikotin i droge. Kako se postaviti u tim situacijama, zapitao se propovjednik. Uz pomoć Isusa koji patnje mijenja u nadu i radost. Molitva i pristajanje uz Svevišnjega postaje put u novi život. On nas ozdravlja kao i pomaže kao što slikovito govori prispoloba o milosrdnom Samaritancu, rekao je nadbiskup i protumačio da ukorjenjivanjem u Krista postajemo sigurni kao dijete u majčinom zagrljaju i čvrsti kao kuća na stijeni.

Na kraju susreta predsjednik Odbora za proslavu Velike Gospe na Krasnu, generalni vikar Gospicko-senjske biskupije mons. mr. Tomislav Šporčić zahvalio je članovima odbora na pripremi ovogodišnje proslave.

Slavlje na Velebitu



kao i Otočca, Brinja, čak iz Rijeke.

Biskup Bogović poručio je da se čovjek u životu pita gdje je u odnosu prema svojoj okolini. Upravo blagdan Velike Gospe podiže naš pogled prema nebu i postavlja nam pitanje gdje smo u odnosu prema Bogu. Tu je pravo mjerilo veličine a ne vlast, bogatstvo ili moć. Marija gleda svoju veličinu u Božjim očima i Božjim darovima. To je Marija pokazala u svojoj Veliča. Velika je jer ju je Bog obdario. Bog nas je obdario ljudima s kojim živimo i koji su bili prije nas. I njima trebamo biti zahvalni. Nismo sami zaslужili ono što imamo. Kao narod posebno trebamo biti zahvalni onima koji su se u prošlosti žrtvovali da nam danas bude bolje. U tom smislu gradimo na Udbini hram zahvalnosti, istaknuo je biskup i sve pozvao 13. rujna na Udbinu na obilježavanje Dana hrvatskih mučenika.

Na kraju slavlja, u ime Odbora za proslavu blagdana Majke Božje od Krasna, zahvalu je izrazio mons. Tomislav Šporčić. Popodnevnu misu u svetištu predslavio je ekonom Gospičko-senjske biskupije vlač. Nikola Turkalj.

Dan vjeroučitelja Gospičko-senjske biskupije

U Gospicu je u subotu 30. kolovoza održan Dan vjeroučitelja Gospičko-senjske biskupije a uoči početka nove vjeronaučne i školske godine. Susret je okupio oko 50 vjeroučitelja laika, svećenika, redovnika i redovnica. Započeo je pokorničkim bogoslužjem u katedrali Navještenja BDM kojeg je predvodio dr. Željko Blagus, župnik Zagorja Ogulinskog. Zatim je misno slavlje predvodio gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Govoreći o Duhu Svetome, u homiliji, biskup Bogović je poručio: «Mjesto vjeroučitelja u školi nije samo radno mjesto već poslanje, jer vi vjeru ne prenosite samo stečenim teološkim znanjem već osobnim kontaktom i svjedočenjem. Iskrena vjera se najbolje prenosi primjerom, i time se ispunjava mandat Crkve». Zatim je u ordinarijatu dr. Blagus iscrpno teološki pojasnio temu «Sv. Pavao i suradnici u prvoj Crkvi». Izvješća o radu stručnih vijeća za osnovne i srednje škole podnijela je Mirjana Car, a za odgajatelje u vjeri Ljiljana Gomerčić. Biskup Bogović je u nastavku uručio kanonske mandate na neodređeno vrijeme petorici vjeroučitelja kao i 8 mandata na određeno vrijeme vjeroučiteljima koji trebaju položiti stručni ispit. Predstojnik Katehetskog ureda Nikola Turkalj iznio je niz informacija, a susret je završen pozivom na proslavu Dana hrvatskih mučenika na Udbini 13. rujna i prezentacijom fotografija novog arhitektonskog rješenja.



Dan hrvatskih mučenika na Udbini



Dan hrvatskih mučenika proslavljen je 13. rujna na Udbini uz sudjelovanje oko 4 do 5 tisuća hodočasnika po vrlo jakoj kiši. Voditelj misnog slavlja je bio dubrovački biskup Želimir Puljić, a concelebrirali su zadarski nadbiskup Ivan Prenda, riječki nadbiskup Ivan Devčić te biskupi šibenski Ante Ivas i biskup domaćin Mile Bogović. Sve nazočne na početku misnoga slavlja pozdravio biskup Bogović rekavši da je Krbavsko polje simbol hrvatskog stradanja, gradnja Crkve hrvatskih mučenika spomen je svih hrvatskih stradanja u povijesti.

U propovijedi biskup Puljić istaknuo je da će se gradnjom te crkve dati spomen svim zanim i nezanim mučenicima od početka kršćanstva u hrvatskom narodu i da će ona biti svetište zahvalnosti, ali i učionica povijesti.

Također je spomenuo da će se gradnjom crkve u starogradiškom zatovru vratiti dug svećenicima koji su nevino bili osuđeni i prisiljeni svojim rukama rušiti crkvu. «A Lijepa naša, za koju su život dali i Krbavski vitezovi neka bude zemlja slike i suradnje na velikom poslu duhovne, moralne, kulturne i materijalne obnove. Pravda neka teče kao voda, veli prorok Amos, i pravica kao bujica silna. Želimo Hrvatsku tako uređenu da svaki čovjek dobre volje poželi u njoj živjeti. I molimo neka Lijepa naša čvrsto stoji kako bi pred Bogom i pred svijetom mogla stati čiste savjesti i opstati pred silnim stupicama i zavođenjima kojima je izložena. Zahvalni Bogu za sve koji su stoljećima bili postojani i vjerni svojim korijenima i svojoj povijesti, obraćamo se na kraju Kristu koji nas je svojim križem otkupio i spasio. Neka nam Isusov Križ i neizmjerna vrijednost njegove muke bude zalogom našeg vječnog spasenja. Križu sveti, svetog vrela; Božjeg Sina dar si plod. Hrvatska te duša splela, prigrlio cijeli rod! Častimo te križu sveti, na kom umrije Isus naš. Na života tamnoj stazi, kao zvijezda ti nam sjaš. Ustima, srcem častimo te, sveti križu Isusov!, istaknuo je na kraju propovijedi biskup Puljić.



Prezbitersko vijeće Gospičko-senjske biskupije



Jesenska sjednica Prezbiterskog vijeća Gospičko-senjske biskupije održana je 23. rujna u biskupskom domu u Gospici pod predsjedanjem gospičko-senjskog biskupa Mile Bogovića. Nakon molitve Trećeg časa pročitan je zapisnik s prošle sjednice. Zatim je pastoralni plan biskupije iznio generalni vikar Tomislav Šporčić. Pastoral će, kao i protekle godine koja je završena misnim slavljem na Udbini za proslave Dana hrvatskih mučenika, ponovno biti u znaku Godine župnih suradnika. Mons. Šporčić predstavio je sve planirane aktivnosti od dekanatskih pa do biskupijske i metropolijske razine, u kojima su zahvaćene sve kategorije od svećeništva pa posebno do raznih struktura laika i župnih suradnika. Iscrpljeni plan je u nastavku prihvaćen, a

onda se pristupilo izboru povjerenika za misije i pastoral Roma. Povjerenik za pastoral Roma postao je vlč. Josip Štefančić, a za misije je predložen Ivica Miloš. U nastavku su svoje prijedloge za rad iznijeli mr. Agneza Andrašek za kancelariju, vlč. Nikola Turkalj za Katehetski ured, Ekonomat i Ustanovu za uzdržavanje klera, vlč. Luka Blažević za Caritas i biskup Bogović za Crkvu hrvatskih mučenika. U popodnevnom dijelu prijedloge za rad iznijeli su povjerenici za pastoral mladih Tomislav Rogić, za duhovna zvanja i ministrante vlč. Ante Luketić, za susrete pjevačkih zborova preč. Mile Čančar, za obiteljski pastoral i župna pastoralna vijeća mons. Tomislav Šporčić i za prognanike i izbjeglice fra Nediljko Knezović.



Stručno vijeće vjeroučitelja Gospočko-senjske biskupije

U organizaciji Katehetskog ureda Gospočko-senjske biskupije u Srednjoj školi u Otočcu održano je u subotu 27. rujna prvo stručno vijeće vjeroučitelja u novoj vjeronaučnoj godini. U nazočnosti 30 vjeroučitelja i predstojnika Katehet-skog ureda vlč. Nikole Turkalja i tajnice s. Robertine Medven susret je započeo molitvenim uvodom vjeroučiteljice Andreje Padjen.

Voditelj stručnog vijeća za vjeroučitelje u srednjim školama Dario Košćak prezentirao je predavanja biskupa Mile Bogovića »Žrtvovanje za opće dobro» te dr. Ante Bežena »Žrtva i mučeništvo kao odgojne vrijednosti». Predavanja su predstavljena na stručnom skupu za voditelje stručnih vijeća za vjeronauk i razrednu nastavu na Plitvicama. Voditeljica stručnog vijeća za osnovne škole Mirjana Car predstavila je predavanje psihologinje dr. Majde Rijavec na temu »Tko su dobri ljudi». Vjeroučitelje je pozdravio generalni vikar gospočko-senjske biskupije mons. Tomislav Šporčić najavivši biskupijski susret supružnika i roditelja koji će se održati iduće subote u Otočcu. Nakon diskusije slijedili su primjeri dnevnih priprema vjeroučitelja Ivice Klečine i Ane Biondić održanih kod polaganja stručnog ispita. Na kraju je predstojnik Katehetskog ureda najavio skore duhovne vježbe na Krasnu te uoči Katehetskog tjedna prenio više misli sv. Pavla kao i dijelove poruke iz pisma biskupa Bogovića povodom Katehetske nedjelje.

Susret roditelja i supružnika

U župnoj crkvi i vjeronaučnoj dvorani župe Presvetog Trojstva u Otočcu 4. listopada pod vodstvom mons. mr. Tomislava Šporčića, generalnog vikara Gospočko-senjske biskupije i župnika u Otočcu, održan je susret supružnika i roditelja s područja Gospočko-senjske biskupije. Program je trajao od 10 do 15 sati, a okvirna tema je bila »Uloga žene u suvremenom društvu».

Temu »Žena u crkvenim dokumentima» obradila je mr. sc. Nikolina Čorak, o pravnom okviru građansko-vjerničkog djelovanja govorio je diplomirani pravnik Mate Knezović, a o aktualnom trenutku u društvu govorila je Karolina Vidović-Krišto, dipl. novinarka iz udruge »Žena je žena» te Ivica Relković, predsjednik udruge HOD (Hrvatsko odgovorno društvo). Program je završio pobožnošću Obiteljskog križnog puta.



Skupština svećenika Gospočko-senjske biskupije



U biskupskom domu u Gospicu održana je 13. listopada skupština svećenika Gospočko-senjske biskupije. Okupilo se više od 40 svećenika, koje je nakon molitve Trećeg časa pozdravio biskup Mile Bogović. Predavanje »Sv. Pavao - život i djelo» u povodu proslave 2000 godina od rođenja Apostola naroda održao je dr. Božidar Mrakovčić, svećenik Krčke biskupije i profesor na Teologiji u Rijeci.

Izvješće o stanju u biskupiji od protekle skupštine predstavio je biskup Bogović. Istaknuo je problem nedostatka svećenika. Biskupija je u kratkom vremenu ostala bez pet svećenika, radi smrti ili bolesti, a koje nekako treba nadomjestiti. U nastavku je pastoralni plan biskupije za iduću godinu iznio generalni vikar biskupije mons. mr. Tomislav Šporčić. Nakon kraće rasprave u kojoj su prihvaćeni svi zacrtani susreti za narednu godinu pristupilo se izvješćima biskupijskih ustanova, ureda i povjerenstava.

Biskupijsko vijeće Gospočko-senjske biskupije



Posljednja sjednica prvog saziva biskupijskog pastoralnog vijeća Gospočko-senjske biskupije održana je u subotu 25. listopada. Sjednica je u nazočnosti 25 vijećnika započela molitvenim uvođom Nives Tomić na temu «Riječ Božja u obitelji». Slijedilo je izvješće gospočko-senjskog biskupa dr. Mile Bogovića o zbivanjima u biskupiji protekle pastoralne godine. Biskup je posebno govorio o problematici klera, poslovima gradnje kao i skoroj proslavi 10 godina od uspostave biskupije.

Generalni vikar mons. Tomislav Šporčić je održao predavanje i predstavio

glavne točke pastoralnog plana Gospočko-senjske biskupije u Godini župnih suradnika 2008/09. U nastavku su podnijeli izvješća o radu predstavnici odbora za liturgiju i katehizaciju, s. Velimira Marinović u ime odsutnog vlč. Nikole Turkalja, Odbora za obitelj mons. Tomislav Šporčić, Odbora za medije mons. Mile Pecić, Odbora za mlade Tomislav Rogić, u ime fra Marijana Jelušića mons. Tomislav Šporčić je podnio izvješće o radu Odbora za Caritas i bolesnike te preč. Mile Čančar u ime Odbora za graditeljstvo.

Priznanje novom projektu Crkve hrvatskih mučenika



Gospočko-senjski biskup dr. Mile Bogović susreo se 28. listopada u Rijeci s poznatim sakralnim umjetnikom Markom Ivanom Rupnikom, kojemu je papa Ivan Pavao II. povjerio likovno uređenje svoje kapele u Vatikanu. Rupnik je Slovenac koji živi i djeluje u Rimu. Pred nekoliko dana došao je u Rijeku gdje sa svojim suradnicima postavlja mozaik u svetištu kućne kapele sestara milosrdnica.

Biskup Bogović, koji se i prije savjetovao s Rupnikom o projektu Crkve hrvatskih mučenika na Udbini, predstavio je novi projekt nadahnut starohrvatskom sakralnom arhitekturom. Umjetnik je izrazio zadovoljstvo novim rješenjem, jer je ono uskladeno s idejom mučeništva kao temeljnom porukom projekta. Istaknuo je da se novim projektom ostvaruje povezanost s hrvatskim prostorom i hrvatskom poviješću. Na biskupovu opasku kako neki kažu da je ova crkva replika one ninske, Rupnik je decidirano odgovorio da o tome nema ni govora, jer se već na prvi pogled vidi da je riječ o originalnom projektu koji se samo nadahnjuje prijašnjim arhitektonskim izričajima. Tu kvalitetu smatra nečim pozitivnim, jer nije dobro da neka



crkva strši u prostoru i ambijentu, tj. da može stajati i u Hrvatskoj i Hong Kongu. Takoder je izrazio zadovoljstvo programom unutarnjeg uređenja s krstionicom kneza Višeslava ispod kupole, što je odmah prepoznao kao ideju vrhunskih domaćih liturgičara. Osobno, Rupniku ne bi smetala i veća sličnost spomenutoj starohrvatskoj crkvi u Ninu. Nova crkva na Udbini je takva, kaže umjetnik, da bi svetištu valjalo dati likovno rješenje kojim će se umjetničkim izričajem izdizati iznad svoje okoline, onako kako se izdiže i svojim vanjskim oblikom.

Marko Ivan Rupnik rođen je 1954. u Zadlagu u Sloveniji. Studirao je u Rimu slikarstvo na Accademia delle Belle Arti i teologiju na Gregorijani. Predaje na Papinskom orijentalnom institutu i na Papinskom sveučilištu Gregorijani. Ravnatelj je Centra za studije i istraživanja «Ezio Aletti» u Rimu. Osim što je uredio papinsku kapelu u Vatikanu, njegova se umjetnička djela nalaze u Fatimi, Lurdu i brojnim drugim mjestima gdje su privukla veliku pozornost. Kod nas je u kapelici u Vepricu napravio vrlo dojmljiv mozaik, a trenutno radi mozaik u Rijeci.

Biskupijski susret liturgijskih čitača u Slunju

Susret čitača u liturgiji Gospičko-senjske biskupije održan je u subotu 8. studenoga u Slunju. U godini župnih suradnika biskupijski susret bio je još jedan u nizu susreta trajne edukacije pojedinih kategorija pastoralnih suradnika. U dvorani župe Presvetog Trojstva okupilo se više od 80 čitača svih dobnih uzrasta sa župnicima iz većine župa Biskupije.

Susret je u ime biskupa Mile Bogovića otvorio generalni vikar biskupije mons. Tomislav Šporčić, a sudionike je pozdravio slunjski župnik

i dekan mons. Mile Pecić. Ogulinski župnik Tomislav Rogić, profesor Svetog pisma na riječkoj Teologiji, održao je predavanje «Sv. Pavao kao uzor navještanja riječi Božje». Nakon što je istaknuo glavne trenutke iz života Apostola naroda i njegova tri misijska putovanja, podrobnije je prikazao značenje dvaju tekstova sv. Pavla: hvalospjev ljubavi iz 1Kor 13 i himan o Isusu Kristu iz poslanice Filipljanima. Mons. Šporčić govorio je o «Čitaču u crkveno-liturgijskoj godini», spomenuvši sve vrste lekcionara, njihovu uporabu, te istaknuvši kako osim dobrih čitalačkih kompetencija čitači trebaju biti osobe koje pročitana riječ produhovljuje. Značajno obilježje čitača je ustrajnost u njihovoj službi. Susret je nastavljen radom u dvije skupine u župnoj crkvi i pastoralnoj dvorani. Izmijenjena su iskustva pojedinih čitalačko-liturgijskih skupina, a susret je završen domjenkom i druženjem.



Biskupijski susret djelatnika Caritasa Gospičko-senjske biskupije



Godišnji susret djelatnika Caritasa s područja Gospičko-senjske biskupije održan je u subotu 29. studenoga u Gospiću u zgradici biskupijskog Caritasa. Više od 40 volontera Caritasa pozdravio je na početku ravnatelj Caritasa vlč. Luka Blažević, a pozdravnu riječ uputio je i mjesni biskup Mile Bogović. Biskup je zahvalio volonterima Caritasa po župama kao i biskupijskom Caritasu na predanom radu. Mnogo je ljudi u potrebi, a Crkva putem Caritasa uskače u pomoći iz ljubavi za čovjeka. Država uz sva svoja nastojanja ne uspijeva svima pomoći, pa uskače Crkva i Caritas, rekao je biskup Bogović.

Središnje predavanje na temu «Caritas i socijalna politika» održao je prodekan na Katoličkog bogoslovnog fakulteta (KBF) u Đakovu dr. Vladimir Dugalić. Dr. Dugalić je poja-

snio djelatnost Caritasa u duhu socijalnog nauka Crkve, te govorio o Caritasu i socijalnoj politici, o različitim modelima socijalne politike i pastoralnim smjernicama u radu Caritasa. Caritas nije humanizam već je posredni oblik Božje ljubavi, ljubavi preko koje bližnji osjeća Božju ljubav. Caritas je nastavak euharistije, nije mu cilj liječiti simptome zla već ga iskorijeniti. U svom djelovanju Caritas povećava materijalnu slobodu, ostvaruje socijalnu pravdu i osigurava unutarnji mir. Bilo je riječi o modelima socijalne politike, a istaknuta je i važnost supsidijarnosti, odnosno potreba da pojedinac sam za sebe treba učiniti sve što može, a nakon toga obitelj, lokalna zajednica i Caritas od župne do nacionalne razine.

Izvješće o radu i aktivnostima Caritasa za proteklu godinu je podnijela tajnica biskupijskog Caritasa Ivana Bilen. Caritas je pomagao paketima hrane svaka 2 mjeseca ukupno 540 najsiromašnijih obitelji kojima je podijeljeno 2.520 paketa hrane. Ugroženima su darovani štednjaci (12 kom), perilice (5 kom) i hladnjaci (3 kom). Osim toga Caritas je povremeno dostavljao posredovanu pomoć bolnicama, domovima za stare i nemoćne i školama. Caritasovi volonteri su u povodu Dana života obišli rodilišta i darovali šest rodilja s po 500 kn. Povodom Dana bolesnika posjetili su domove i bolnice te darovali pacijente kolačima i voćem. I ove godine je 30 djece u organizaciji Caritasa provelo mjesec dana u Belgiji, a nastavlja se i tradicija zbrinjavanja studentica slabijeg imovnog stanja u Caritasovoj zgradi u Gospiću (12 djevojaka iz cijele Hrvatske). Caritas novčano potpomaže i Caritasov Dom za stare i nemoćne «Srećko Badurina» u Ogulinu. Na kraju susreta bila je iscrpna rasprava.

Gospic: Primanje dvojice kandidata za sveti red

Prvu nedjelju Došašća, 30. studenoga, u gospičkoj katedrali posebno je obilježila koncelebrirana misa koju je predvodio gospičko-senjski biskup Mile Bogović i na kojoj je dvojicu bogoslova primio među svoje kandidate za sveti red – Stanka Smiljanića iz župe Kruševo (BiH), i Josipa Šimatovića iz župe Otočac. U prigodnoj propovijedi mons. Bogović je povezao Došašće kao početak bliže priprave za Božić, i svečanost primanja kandidata «ad missio» te je istaknuo poruku prve nedjelje Došašća sažetu u Kristovu pozivu na bdjenje i budnost. U tom su smislu, istaknuo je biskup, upravo mise zornice koje u našem narodu imaju duboku tradiciju poziv svima da ne prespavaju ovo blagoslovljeno vrijeme. Izrazio je također nadu da će Bog, budući da je svećenički poziv među ostalim i jedinstvena služba bdjenja te pozivanja drugih na budnost, ne samo po toj dvojici kandidata nego i po svima nama učiniti nešto više za spasenje svoga naroda. U svečanoj euharistiji suslavitelji su bili katedralni župnik i dekan Ante Luketić, župni vikar Andelko Kaćunko i biskupov tajnik fra Draženko Tomić, a u slavlju su sudjelovali i bogoslovi iz riječkog sjemeništa.



Tekstovi i dio fotografija Zvonko Ranogajec

Iz župe Sv. Križa Ogulin

Posjet učenika Caritasovu domu u Oborovu

Tridesetak učenika osmih razreda Prve osnovne škole Ogulin iz matične škole, i područne škole Zagorje posjetilo je 6. lipnja sa svojim razrednicama, a u organizaciji vjeroučiteljice Gordane Bertović, Caritasov dom za djecu i odrasle s poteškoćama u razvoju u Oborovu. Područna škola iz Zagorja uspostavila je stalnu suradnju sa štićenicima doma, a troškove prijevoza u Oborovo financirao je poduzetnik iz Australije Milan Vučić, podrijetlom iz Ogulina. Cilj tih posjeta je potaknuti mlađe ljude na pomađanje djeci i odraslima s poteškoćama. Ovom prilikom škola je donijela na dar košaru s voćem i sokovima, ali ono najvažnije bilo je druženje sa već starim prijateljima kojima je svaki posjet vrlo značajan i čini ih sretnima, ističu organizatori susreta.



Spomenik žrtvama križnoga puta u okolini Ogulina

Na groblju sv. Jakov u Ogulinu svečano je, 14. lipnja, otkriven spomenik žrtvama komunističkog režima, domobranima Samobora i Svetе Nedelje ubijenima na Križnom putu u okolini Ogulina, točnije na Galgama. Svečanosti su nazočili preživjeli sudionici Križnog puta iz Samobora i okoline, članovi Udruge ratnih veterana Hrvatski domobran, podružnica Samobor - Sveta Nedelja, na čelu s predsjednikom Josipom Leopoldom. Nakon što su pred nekoliko godina skromnim križem obilježili mjesto masovne grobnice na Galgama, Grad Ogulin je u suradnji s gradovima Samoborom i Svetom Nedeljom podignuo dostojanstven spomenik svim žrtvama komunističkih zločina na gradskom groblju sv. Jakov. Događanju su nazočili saborštini zastupnici Ivan Vučić iz Ogulina i Krinoslav Markovinović iz Svetе Nedelje, čelništvo grada Ogulina s gradonačelnikom Nikolom Magdićem i Svetu Nedelju Dragom Prahinom, Odborom gradskog vijeća Ogulina za stradalike i branitelje kao i predstavnicima Fran-kopanske garde. Čin otvaranja uveličalo je pjesmom HPD Klek iz Ogulina. Josip Leopold je u ime udruge Hrvatski domobran podsjetio na stradanja i zločine tadašnjeg komunističkog režima nad Samoborcima u ogulinskom kraju, u svibnju godine 1945., a što je istraženo i predočeno u knjizi: Samobor - Mali Bleiburg. Uz 154 poginula za sedamnaestoricu se nikada nije saznalo gdje su skončali svoj život. Sada će obitelji za Svih Svetih i spomen dan blajburške tragedije imati gdje zapaliti svijeće, zaključio je Josip Leopold.

Spomenik, rad arhitekta Vlade Pirnata, svečano je otkrio živući svjedok događaja iz svibnja 1945. Dragutin Gabriša. Ogulinski župnik Tomislav Rogić predvodio je molitvu za sve poginule i umrle za Domovinu kroz povijest, a zbor je otpjevao Bože čuvaj Hrvatsku.



Zahvalnica za školsku godinu

Zahvalna Služba Riječi za kraj školske godine za učenike ogulinskih osnovnih škola, Prve osnovne škole Ogulin i OŠ Ivane Brlić Mažuranić, te za ogulinske srednjoškolce Gimnazije Bernardin Frankopan i Obrtničko-tehničke škole slavljenja je u utorak 17. lipnja u župnoj crkvi Sv. Križa. Službu Riječi predvodio je župnik Tomislav Rogić u 8 sati za više razrede, a u 13.30 sati za niže. Nastupio je pjevački zbor OŠ Ivane Brlić Mažuranić pod vodstvom profesorice Hane Paver. U ime škola i Učeničkog doma pozdrav je uputila vjeroučenica Marina Perković, a predstavnici su tom zgodom prinijeli darove za župnu crkvu.

Predvoditelj je u propovijedi naglasio kako s trudom treba ići do pobjede poput naših nogometnika. Pobijedili smo napore još jedne školske godine u kojoj smo osim u znanju, prijateljstvu i raznim umijećima, rasli i u vjeri i dobroti. Ljetne praznike treba iskoristiti za produbljivanje prijateljstva, jednih s drugima, ali i s Isusom Kristom našim prvim Učiteljem. Nakon mise učitelji su se zadržali na kraćem druženju.



Zagrebački solisti u župnoj crkvi Sv. Križa



U sklopu 3. frankopanskih ljetnih večeri u nedjelju 13. srpnja u župnoj crkvi Sv. Križa u Ogulinu nastupili su Zagrebački solisti. Nakon svečanog otvorenja središnje ogulinske kulturne manifestacije u tijeku srpnja premijernim uprizorenjem Zulejke, nastup Zagrebačkih solista bio je umjetnički vrhunac ogulinskog ljeta. Zagrebački gudači koji su prvi put nastupili u Ogulinu u jednosatnom koncertu izveli su djela Mozarta, Papandopula i Dvoržaka. Nastupili su Zlatko Rucner i Branimir Pustički na violončelu, Krešimir Pustički i Lucija Brnadić na violi, Mario Ivelja na kontrabasu te sedam violinista među kojima i koncertna majstorica Mirjam Pustički-Kunjko. Predsjednik gradskog vijeća Ogulina Jure Turković izrazio je na kraju zahvalu zagrebačkim umjetnicima na nastupu a nagradio ih je umjetničkom slikom.

Ljetni susret bogoslova i sjemeništaraca

Svake godine bogoslovi i sjemeništarci naše biskupije svoj ljetni susret održe u jednom od dekanata. Bogoslovi su studenti teologije i neposredni kandidati za svećenički red, a sjemeništarci pohađaju Nadbiskupsu srednju školu Zamjević u Zadru i pripremaju se za Teologiju. Od 21. do 24. srpnja ove godine boravilo je u Ogulinskom dekanatu pet sjemeništaraca i pet bogoslova. Prvoga dana posjetili su obje ogulinske župe, razgledali crkve i upoznali se sa životom župa. Dugoga dana obišli su župe Trošmarija, Lešće na Dobri, Modruš i Zagorje Ogulinsko. Posebno lijepo primio ih je i počastio vlč. Željko Kuten, a u Matešama ugostila ih je obitelj Matešić. Sljedeći dan na redu su bile župe: Cerovnik, Plaški, Saborsko i Oštarije, a ugostio ih je fra Slavko Antunović u Plaškom. Susret je trebao



trajati pet dana, ali zbog smrti vlč. Marka Cvitkovića, program je izmijenjen, tako da su posljednjeg dana obišli župe: Lipa, Generalski Stol i Tounj, te se popodne uputili u Gospic na sprovod vlč. Marku Cvitkoviću.

Svakoga dana susret je započeo zajedničkom jutarnjom molitvom, a nakon obilaska župa navečer bi uslijedio razgovor o dojmovima i poznavanju crkva i župa Ogulinskog dekanata. Svake večeri bogoslovi i sjemeništari su predmolili krunicu u župnoj crkvi u Ogulinu, a na misi u srijedu, 23. srpnja predstavili su se vjernicima župe Sv. Križa i ukratko progovorili o svom svećeničkom pozivu. Susretljivost i razdraganost vjernika koji su ih te dane ugostili, vjerujemo da ih je učvrstio u svetom zvanju, a oni nisu krili zahvalnost za gostoljubivost koju su doživjeli. Kraći razgovor o njihovim dojmovima mogao se čuti u subotnoj vjerskoj emisiji na Radio Ogulinu 26. srpnja.

Blagdan sv. Jakova



Blagdan sv. Jakova apostola svečano je proslavljen 25. srpnja u najstarijoj crkvi u Ogulinu na istoimenom glavnem gradskom groblju. Popodnevnu misu predvodio je ogulinski župnik Tomislav Rogić u koncelebraciji župnog vikara Petra Šporčića. Liturgiju je uveličao dio velikog župnog zbara pod ravnjanjem s. Pankracije i uz orguljašku pratnju prof. Slavka Barčića.

Blagdan sv. Jakova u najstarijoj crkvi Ogulinci posebno doživljavaju. Riječ je o crkvi na počivalištu naših najbližih, a posebno ga doživljavamo i kao zaštitnika naše biskupije osnovane prije osam godina, poručio je predvoditelj, te poželio da se molimo za zagovor sv. Jakovu za prosperitet i napredak mjesne Crkve. Govoreći o liku sveca, sv. Jakova, kojega su uz njegova brata Ivana zvali sinovima groma zbog grubog ali i odlučnog karaktera, saznali smo da je hodajući uz Isusa pronašao odgovor

i postao svjedok vjere. Jakov je postao prvi apostol mučenik koji je dao život za svjedočanstvo Isusova uskrsnuća i koji je shvatio da se za Isusa isplati živjeti i umrijeti. Sv. Jakov je i zaštitnik hodočasnika, a svi smo mi putnici na zemlji potrebnih preoblikovanja u odrastanju i traženju odgovora, istaknuo je propovjednik.

Rokova

Blagdan sv. Roka u Ogulinu se tradicionalno slavi u Lomostu gdje je tom svecu posvećena crkva. Ove je godine 16. kolovoza predslavio profesor na splitskom KBF-u dr. Ivan Bodrožić. Koncelebrirali su ogulinski župnik Tomislav Rogić, upravitelj svetišta Gospe od čudesa u Oštarijama o. Mato Miloš, kao i susjedni župnici. Svečanost je uveličao i župni zbor pod ravnjanjem s. Pankracije.

Proslava Rokove tradicionalno je počela molitvom kod kipa Majke Božje u Lomostu, odakle se krenulo u procesiji sa slikom sv. Roka do crkve. U ophodu su uz stotine vjernika bili i predstavnici laičkih udruga sv.

Roka iz Lomosta, sv. Antuna iz Žegar-Podvrha, sv. Marka iz Skradnika, kao i predstavnici Frankopanske garde.

Župnik Rogić je na početku podsjetio na dogadjaj prije 172 godine kada su se vjernici zavjetovali sv. Roku za zaštitu od kuge i kolere, da bi crkvu i izgradili godine 1840. Crkva je doživjela prvu obnovu 1946. godine a posljednju protekle godine, kada je obnovljenu crkvu blagoslovio gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Ovu crkvu gradila je vjera naših predaka a mi ju svjedočimo današnjim slavljem, poručio je župnik.

Dr. Bodrožić je u propovijedi govorio o bolesti suvremenog društva koje je zaraženo željom za stjecanjem zrade, za moć pa se neki koriste i nedopuštenim sredstvima korupcije i kriminala. Pri tome se zaboravljuju kršćanske vrednote i vjerski život. Temeljna vrijednost postaje, ne obitelj i kreplost, već "imanje". Život postaje stresan te se ne primjećuje da moderna kuga postaje norma sadašnjeg stanja. Ideal mladih postaju izlasci, zabava i noćni



život. To je hod slijepim ulicama. A mi, odrasli, smo u kružnom toku i ne znamo izabrati pravi put. Nemoralne bolesti želimo proglašiti normalnima. Pobačaj, legalizacija droga, rastakanje braka i istospolne zajednice žele se proglašiti normalnima pa onda dobivamo zakon o diskriminaciji bez ikakve rasprave. Umjesto samog zakona u karantenu se stavljuju oni koji se protive toj zarazi. Kao vjernici smo pozvani upozoriti na divlji kapitalizam. Ali glasu Crkve i pravednosti medijski se svjesno daje manje mesta. Život svakog od nas isplati se ako je to hodočašće u vječnu domovinu, sve ostalo je ispravnost, poručio je dr. Bodrožić te na kraju podsjetio na život sv. Roka ispunjen svjedočenjem, te zamolio njegov zagovor u teškim vremenima kada se kršćanske vrednote stavljuju u pitanje i u medejske karantene.

Biskup Bogović na znanstvenom skupu o Bernardinu Frankopanu



Znanstveni skup «Bernardin Frankopan i njegovo doba» započeo je 4. rujna u Ogulinu, u organizaciji Katedre čakavskog sabora Modruše i HAZU, Razreda za društvene znanosti. Okupilo se više akademika i znanstvenika među kojima su bili akademik Tomislav Raukar, akademik Petar Strčić, dr. Milan Kruhek, dr. Boris Grgin, dr. Ivan Jurković, dr. Boris Olujić, dr. Željko Holjevac i Zvonko Trdić u ime Katedre čakavskog sabora Modruše. Znanstvenim prilogom «Crkvene prilike u vrijeme Bernardina Frankopana 1453-1529.» sudjelovao je i gospičko-senjski biskup dr. Mile Bogović. Pojasnio je Bernardinovo vrijeme u kome se mijenja odnos prema crkvenim strukturama osnivanjem Modruške biskupije, kao i razvoj glagoljskih tiskařa. Osvrnuo se na doba Frankopana i njihov odnos prema Crkvi. Počevši od Stjepana, koji je godine

1457. sjedište biskupije prenio s Udbine na Modruš, pa do modruških biskupa koji su redom bili najučeniji ljudi svog vremena Nikola Modruški, Antun Dalmatinac, Kristofor Dubrovčanin i Šimun Kožičić Benja. Govoreći o glagoljskim tiskarama, biskup Bogović je odbacio prepostavku da je ona bila u Kosinju, a naveo je prepostavke Valentína Kataneca da je tiskara bila i na Modrušu. Biskup je u svom izlaganju istaknuo Bernardina kao uzor svjetovne, a biskupa Kožičića kao uzor crkvene inteligencije «koji u teškim vremenima nisu gubili glavu» već su nastojali spasiti ono što su stvorili prethodni naraštaji.

Dan bolesnih, nemoćnih i starijih osoba

Uoči proslave blagdana Križeve, nebeskog zaštitnika župe Ogulin, u nedjelju 7. rujna Dan bolesnih, nemoćnih i starijih osoba proslavljen je misom koju je predvodio dr. Božidar Mrakovčić, svećenik Krčke biskupije i profesor na riječkoj Teologiji, u koncelebraciji ogulinskoga župnika Tomislava Rogića.

Nakon tumačenja biblijske priče o Jobu, kojom je vjernicima približio problematiku ljudske patnje, dr. Mrakovčić je istaknuo redoviti stav mnogih vjernika koji pitanju bolesti pristupaju statrozavjetno: «Ako sam dobar bit ću i zdrav». No, bolest se događa i dobrim ljudima, a pitanje patnje nakon Isusova razapinjanja na križu postaje simbol otkupiteljstva. Bolesnicima u svojoj okolini najviše pomažemo svojom blizinom, olakšavajući nošenje križa, poručio je dr. Mrakovčić. Nakon propovijedi podijeljen je sakrament bolesničkog pomazanja.



Dan vjeroučenika



U sklopu priprave za proslavu nebeskog patrona župe sv. Križa u Ogulinu u četvrtak 11. rujna proslavljen je Dan vjeroučenika viših razreda osnovnih škola i srednjih škola. Na misi koju je predvodio o. Zvonko Vlah okupili su se nastavnici i ravnatelji, a pjevaо je dječji zbor kojim je ravnala s. Pankracija.

Na početku je o. Zvonko vjeroučenicima približio glavni smisao svake duhovne obnove, a to je poziv na svetost. Poziv je to cijelom svijetu koji je papa Ivana Pavao II uputio s ciljem da ljubimo Gospodina Boga svoga cijelim srcem svojim i bližnjega svoga kao samoga sebe. Ako želimo biti kršćani trebamo

prihvatići Papin poziv na svetost, jer ako Krista gurnemo u stranu a pozivamo ga samo onda kada nam treba, mi ga instrumentaliziramo. Uoči blagdana Križeva poruka križa najočitija je u euharistiji. Događaj s križa, u euharistiji se događa svaki dan. Poruka križa nije patnja već poziv na ljubav. Propovjednik je na kraju sve pozvao da konkretno odluče u novoj školskoj i vjeronaučnoj godini biti bolji, a za to im je ponudio molitvu na nakane sv. oca Pape, s ciljem uključivanja u apostolat molitve raširen po čitavome svijetu.

O formaciji župnih pastoralnih vijeća Ogulinskog dekanata

U župi sv. Križa u Ogulinu održan je 12. rujna susret župnih pastoralnih vijeća Ogulinskog dekanata. U župnoj dvorani okupilo se oko 50 župnih vijećnika iz većine župa dekanata. Predavanje na temu: Uloga i značenje Župnog pastoralnog vijeća održao je ogulinski župnik Tomislav Rogić, a susretu je nazočio i generalni vikar Gospićko-senjske biskupije mons. Tomislav Šporčić. Vlč. Rogić je govorio o načinima formacije članova župnih pastoralnih vijeća kroz župne, dekanatske i biskupijske susrete. Tako su 2007. godine na prostoru biskupije održana čak 32 različita susreta u kojima su brojni sudionici, među kojima najčešće i članovi župnih pastoralnih vijeća, imali priliku za svoju formaciju i rast u vjeri. Predavač je zatim predstavio najznačajnije dokumente i literaturu potrebnu za osobnu formaciju svakog vijećnika. Dao je i osvrt na ulogu vijećnika i statut ŽPV-a po kome vijećnici imaju tri značajne uloge - navještanja, bogosluženja i dobrotvornosti. Pojašnjeni su i pojmovi demokracije u Crkvi, i istaknuta temeljna savjetodavna uloga vijeća.

Istaknut je problem i nedostatka svećenika, jer ima sve manje duhovnih zvanja, bez kojih nije moguće opsluživati sve župe. U nastavku je misno slavlje predvodio gvardijan samostana franjevaca trećoredaca glagoljaša u Ogulinu mr. fra Petar Runje.



Nagrada za životno djelo s. Mirandi Tunjić

Svečana sjednica gradskog vijeća grada Ogulina održana je 12. rujna u povodu proslave Dana grada i blagdana župe Uzvišenja sv. Križa. Tom prilikom uručene su i najviše nagrade za životno djelo od kojih je jednu dobila s. Miranda Tunjić. S. Miranda pripada redu sestara milosrdnica, a zaposlena je u Općoj bolnici Ogulin. Kako stoji u obrazloženju nagrade, s. Miranda dobila ju je zbog više od 30 godina nesebičnog rada u Općoj bolnici Ogulin radeći kao medicinska sestara na kirurškom odjelu. S. Miranda rođena je u mjestu Islamovac kod Brčkog a redov-

ničke zavjete položila je 3. siječnja 1976. godine u Rijeci, nakon čega je došla u Ogulin gdje sestre milosrdnice djeluju već 114 godina.

Priznaje joj je uručio gradonačelnik Ogulina Nikola Magdić u nazočnosti državnih čelnika, uzvanika i susterasta s. Mirande.

Biskup Bogović predvodio slavlje Križeve



Svečanim misnim slavljem 14. rujna proslavljen je blagdan nebeskog zaštitnika župe sv. Križa u Ogulinu. Misi je pretvodila procesija središtem grada u kojoj su sudjelovale stotine Ogulinaca, pripadnici Hrvatske vojske, policije, vatrogasaca, učenika osnovnih i srednjih škola i vrtića, Frankopanske garde kao i brojne laičke udruge sa svojim zastavama. Misu je u župnoj crkvi Sv. Križa predvodio gospicko-senjski biskup Mile Bogović u koncelebraciji ogulinskog župnika i ostalih svećenika iz dekanata. Biskup je čestitao svim župljanima njihov blagdan te pojasnio pojам i simboliku križa. Križevi kao simboli našli su istaknuto mjesto u hrvatskoj povijesti, pogotovo nakon uspostave mira nakon rata s Turcima. Tako je i ogulinska crkva Sv. Križa ime dobila po tom simbolu mučeništva i spaša kao i mnoge crkve u krajevima oslobođenima od Turaka. Jedan od najčuvenijih predmeta bio je ne bez razloga križ krbavskih biskupa, koji se danas čuva u Bribiru.

Križevi su glavni motiv kalendarja Crkve hrvatskih mučenika za sljedeću godinu.

Misi su uz brojne vjernike nazočili i članovi gradskog vijeća i poglavarskstva na čelu s gradonačelnikom Nikolom Magdićem kao i ravnatelji gradskih ustanova.

Zajednica Mondo nuovo

Na misama, u nedjelju 21. rujna, u ogulinskoj župnoj crkvi Sv. Križa predstavila se zajednica Mondo nuovo iz Nunića kod Kistanja. Nakon svake mise na kraju se predstavio pojedini član ove terapeutske zajednice koja uz pomoć raznih aktivnosti obavlja liječenje i rehabilitaciju ovisnika od alkohola i droge. Duhovnost je jedna od glavnih uporišta njenih članova, čulo se u njihovim svjedočenjima, a nakon misa župljanii su kupovinom njihovih proizvoda pomogli daljem radu zajednice.

Misa za bl. Alojzija Stepinca

Kod kapelice Bl. Alojzija Stepinca u ogulinskom naselju Proce uoči desete obljetnice proglašenja blaženim kardinala Stepinca, u četvrtak 2. listopada, svečanu misu predvodio je novi župnik Generalskog Stola i Mrežničkog Bresta o. Branimir Trusić, iz reda cistercita. Koncelebrirali su ogulinski župnik i dekan mr. Tomislav Rogić i župni vikar Petar Šporčić. Misno slavlje na kojem se okupilo gotovo dvije stotine vjernika uzveličao je župni zbor pod vodstvom s. Pankracije i uz orguljašku pratnju prof. Slavka Barčića. Propovjednik je blaženika Stepinca usporedio s nekoliko sličnih mučenika u povijesti Crkve, uz Stanislava Kraljevskog iz 11., stoljeća kao i biskupa Canterburyja Thomasa Becketa iz 12. stoljeća,



koji su radi vjernosti Crkvi postali mučenici i duhovni velikani. Blaženik je na svom životnom putu narodu bio kompas da bi se znao orijentirati a sigurna igla kompasa bio je Kristov križ. I grad Ogulin živi u sjeni križa zbog župe sv. Križa, ali i blaženika Stepinca koji je zaštitnik mlade župe bl. A. Stepinca kao i kapelice u Procama. Pastir i mučenik kardinal Stepinac sačuvao je ljubav i vjeru. I nedavni znanstveni skup u Lepoglavi posvećen Stepinцу kao i posjeta državnog tajnika Svetе Stolice Tarcisia Bertonea, pokazatelj je da je Stepinac važna osoba svjetske povijesti ali i sadašnjosti. Njegovoj karizmi nisu naudila desetljeća komunističke i velikosrpske propagande, zaključio je propovjednik. Bila je to jubilarna peta proslava obljetnice proglašenja kardinala Stepinca blaženim kod nove kapelice u Procama.

Biskup Bogović s ravnateljima osnovnih škola

Gospicko-senjski biskup Mile Bogović naznačio je 20. listopada u Ogulinu stručnom skupu za ravnatelje osnovnih škola Karlovačke županije. U prvoj osnovnoj školi Ogulin na skupu koji je okupio 25 ravnatelja biskup Bogović održao je predavanje «Žrtvovanje za opće dobro». Polazeći od specifičnosti odgajateljskog posla u školama, biskup Bogović posebno je istaknuo potrebu rada koji zahtijeva odgovornost i žrtvovanje, a ne samo hladni rad za plaću. Humanistički i kršćanski pogled na svijet ukazuje da treba u posao unijeti i križ. Posao odgajatelja nije samo zvanje, stav i poslanje već je to i stalno žrtvovanje za ciljeve. Biskup je pošao od pretpostavke da žrtva znači stalno darivanje i odricanje. Darivanje nije samo davanje drugome nečega što nama ne treba, već je to pretpostavka života. Gdje je jače darivanje, jači je i život. Opisujući današnje konfuzno stanje svijeta, biskup je to nazvao naplatom slobode neodgovornosti. U svijetu i kod nas nije naglašena žrtva za drugoga, već olako žrtvujemo druge, ne razmišljajući o dobrom osobinama tog «krive». Biskup je na kraju pojasnio oživotvorene ideje pape Ivana Pavla II na pragu trećeg tisućljeća da svi narodi popišu svoje žrtve kao izvore oslonca i nadahnuća. U tom smjeru gradi se i Crkva hrvatskih mučenika na Udbini. Biskup je na kraju svima predstavio novi broj Hrvatske vjernosti i kalendar Crkve hrvatskih mučenika za 2009. godinu, koji je u znaku križa.



Dan kruha u caritasovom domu «Biskup Srećko Badurina»



Dan kruha u caritasovom Domu za stare i nemoćne «Biskup Srećko Badurina» u Ogulinu svake se godine obilježava posjetom učenika Osnovne škole Ivane Brlić Mažuranić. I ove godine korisnici doma sami su panoima i izlošcima uredili domske prostorije uz pomoć ravnateljice Ružice Salopek i ostalih zaposlenika. U petak 17. listopada posjetili su ih brojni učenici na čelu s ravnateljicom Marijom Lovrić i ogulinskim župnikom Rogićem. Program za štićenike doma izveo je školski zbor pod vodstvom prof. Hane Paver, a na kraju je plodove zemlje i košaru s krušnim proizvodima blagoslovio

župnik, poručivši da Bog daje sjeme, a na nama je da to sjeme da plod. Gostima je ravnateljica doma podarila stihove pjesme «Dobri duh kruha», nakon čega je nastavljeno druženje školaraca i štićenika doma.



Svi sveti

Na blagdan Svih svetih, 1. studenoga, brojni Ogulinči posjetili su groblja ogulinskog kraja i sudjelovali na misnim slavlјima. Uz dva gradska groblja, mise su slavljene i u filijalnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskog u Hreljinu, kao i u župnoj crkvi Sv. Jurja u Zagorju.

Jutarnju misu na gradskom groblju sv. Jakova u istoimenoj crkvi predslavio je župnik mlađe ogulinske župe bl. Alojzija Stepinca fra Marijan Jelušić, a poslijepodnevnu ogulinski župnik i dekan mr. Tomislav Rogić. Misu je uzveličao župni zbor pod vodstvom s. Pankracije Žižić uz orguljsku pratnju prof. Slavka Barčića. Propovjednik je istaknuo dan kada zahvaljujemo nebeskoj Crkvi koju će baštiniti svi oni koji su čista srca u traženju Boga te na kraju zazvao zagovor svih svetih. Poslije mise molitva odrješenja zbog kiše nije održana kod središnjeg križa već u samoj crkvi.

Lovci proslavili blagdan sv. Huberta i dobili svoju zastavu

Lovačko društvo «Klek», najbrojnije lovačko društvo u Karlovačkoj županiji s preko 200 članova, po 13-ti put za redom svečano je obilježilo blagdan sv. Huberta, zaštitnika lovaca i šumara. Ove godine Društvo je dobilo i zastavu čiji je kum saborski zastupnik gosp. Ivan Vučić, koju je na večernjoj sv. misi u ponedjeljak u župnoj crkvi sv. Križa u Ogulinu blagoslovio župnik ogulinski Tomislav Rogić. Na obilježavanju blagdana Sv. Huberta uz 100-njak lovaca bili su gradonačelnik gosp. Nikola Magdić, zamjenik gradonačelnika gosp. Tone Radočaj, predsjednik Gradskog vijeća gosp. Jure Turković, predsjednik Lovačkog saveza Karlovačke županije gosp. Vinko Pavlić i tajnik Lovačkog saveza Karlovačke županije gosp. Andrija Štalcar.



Gospa od Zdravlja



U Ogulinu je 22. studenoga u župnoj crkvi sv. Križa svečano proslavljen blagdan Gospe od Zdravlja. Ova pobožnost ima tradiciju u našoj župi od tridesetih godina prošlog stoljeća kada su sliku Gospe od Zdravlja donijeli franjevci trećoredci. Misu je pred prepunom crkvom predslavio vikar Gospića don Andelko Kaćunko u suslavju župnika, župnog vikara, župnika župe bl. A. Stepinca fra Marijana Jelušića i fra Vice Blekića iz franjevačkog samostana u Ogulinu. Misu je pjevanjem uzveličao veliki župni zbor pod vodstvom s. Pankracije i uz orguljsku pratnju prof. Slavka Barčića.

Don Andelko je na temelju čitanja opisao Boga kao najboljeg liječnika čije nas rane iscjeljuju duševno i tjelesno. I Blažena Djevica Marija rado priskače u pomoć a po njezin zagovor dolaze brojni, što je vidljivo u marijanskim svetištima diljem svijeta. Uz tjelesno ozdravljenje ljudi često zanemaruju duhovno zdravlje, ali potrebna je ravnoteža duhovnog i tjelesnog. Razvijajmo dušu i um, poručio je don Andelko, što je u današnje vrijeme medijskog terora sve teže, pa smo u stalnom ratu za duše naše djece. Mnogi koji su tjelesno bolesni, duševno su sveci zahvaljujući duhovnim lijekovima koje čine sveti sakramenti, molitva i čitanje Svetog pisma, zaključio je propovjednik. Župnik Rogić je na kraju čestitao ovaj blagdan udruzi «Drvo života» iz Ogulina koja okuplja brojne udomitelje i slavi blagdan Gospe od Zdravlja kao dan Udruge.

Krist Kralj

U samostanu sv. Franje Asiškog u Ogulinu u nedjelju 23. studenoga svečano je proslavljen blagdan Krista Kralja, kojemu je posvećena samostanska kapela. Bila je to i 71. godina otkako u Ogulinu pastoralno djeluju franjevci trećoreci glagoljaši. Misu je predvodio ogulinski župnik Tomislav Rogić u koncelebraciji gvardijana mr. fra Petra Runje i brojnih svećenika Ogulinskog dekanata. Pjevalo je mješoviti zbor uz orguljsku pratnju prof. Slavka Barčića. Dok kraljeve na ovom svijetu pamtimo po nemilosrdnosti, kod Krista Kralja sasvim je druga situacija. On svoje stado čuva od nasilnika, razlikuje ovce od jaraca kao i dobro od zla. On svoje stado hrani, a bez hrane nema života, poručio je propovjednik. Krist Kralj ne dopušta ničiju propast, čuva dobro a odstranjuje зло. Gdje ću se svrstatи ja, zapitao se propovjednik, hoće li me pastir privinuti ili otjerati. To ovisi o tome živimo li uz druge ili za druge. Neka nam evanđelje bude životno načelo koje će nas naučiti da živimo na Kristovim načelima, zaključio je propovjednik.



Advent u Ogulinu



U Ogulinu je u nedjelju 30. studenoga svečano započeo Advent u Ogulinu, manifestacija koja već drugu godinu uključuje brojne ustanove i udruge koje nizom aktivnosti senzibiliziraju javnost za nadolazeći Božić. Na trgu kod golubice održan je nastup KUD-a Klek, Dječjeg zbora OŠ I. B. Mažuranić i Puhačkog orkestra DVD-a Ogulin. Na kraju otvaranja gradonačelnik Ogulina Nikola Magdić svečano je upalio prvu adventsku svijeću kao i svjetlosnu dekoraciju u čitavom gradu. Župnik i ogulinski dekan mr. Tomislav Rogić je zatim blagoslovio jaslice koje se nalaze na trgu.

Tekstovi idio fotografija: Zvonko Ranogajec

Iz župe Bl. Alojzija Stepinca – Ogulin

Slijedom događaja

U nedjelju 1. lipnja slavili smo prvpričesničko slavlje za 12 prvpričesnika. Pripremali smo se zajedno trodnevnicom.



U subotu 13. rujna hodočastili smo na Udbinu Crkvi hrvatski mučenika, ni loše vrijeme nije nas spriječilo da se u lijepom broju okupimo na misnom slavlju.

Zazvali smo Duha Svetoga u nedjelju, 21. rujna, za sretan početak nove školske i vjeronaučne godine i najavili vjeroučna druženja za prvpričesnike i krizmanike.



Po završetku školske godine, u subotu 21. lipnja u 18 sati naš biskup Mile Bogović predvodio je krizmeno slavlje na kojem je krizmao 24 mladih.

Susret ministranata naših trećoredskih župa bio je na Glavotoku od 23. do 28 lipnja, sudjelovala su petorica iz Ogulina i Generalskog stola. Više od 20 godina okupljamo naše ministrante na duhovno rekreativno druženje. Svaki dan počeo je misom, kasnije kviz, razne sportske igre: nogomet, kupanje i drugo. Jedan dan bio je i posjet samostanu u Krku, susret s novacima, te razgledanje samostana, grada Krka i katedrale. Svojim kućama ministranti su se vratili sretni i zadovoljni.

Na dan Domovinske zahvalnosti, 5. kolovoza slavili smo misu za Domovinu, a potom su pjevači i članovi Župnog pastoralnog vijeća nastavili druženje u prirodi.

Od 25. do 29. kolovoza održan je susret mladih naših trećoredskih župa na Glavotoku. Susreti su počeli jutarnjom misom, te prijepodnevnim prigodnim predavanjima i radom u grupama, a popodne rekreativnim i športskim druženjem. Navečer je svaka grupa pripremila molitveni susret.



U subotu, 27. rujna hodočastili smo na Mariju Bistricu i Lepoglavu povodom slavlja 10. obljetnice proglašenja blaženim Alojzijem Stepincom. Nakon mise u Mariji Bistrici molili smo križni put, a nakon toga uputili smo se u Lepoglavu gdje je naš blaženik kao uznik proboravio oko 6 godina. Mnogi smo po prvu puta vidjeli Lepoglavu i bili potresni načinom života u zatvorskim celijama.

Na blagdan sv. Mihovila, 29. rujna slavili smo Dan policije misnim slavlјem kod kapelice sv. Mihovila na Boštu, koja će iduće godine doživjeti stoti rođendan. Misno slav-

Ije je predvodio fra Vice Blekić uz mons. Tomislava Rogića i fra Marijana Jelušića. Nakon slavlja zadržali smo se na agapi uz kolače i piće.

U nedjelju, 5. listopada hodočastili smo jednim autobusom u Krašić na završno slavlje 10. obljetnice proglašenja blaženim Aojzija Stepinca.

Majku Božju od Krunice ili Rožaricu slavili smo u nedjelju popodne, 12. listopada kod kapelice Duha Svetoga u Salopekima. Misno slavlje je predvodio vlč. Željko Blagus, župnik iz Zagorja.

U toku jeseni bili su i susreti za roditelje pr-vopričesnika i krizmanika.

Mnogi se pitaju, prolazeći pokraj našeg gradišta, kad će se nastaviti radovi? Zadnjih mjeseci bilo je dosta poteškoća koje su riješene, no sad sve ovisi o vremenskim prilikama. Došlo je do određenih promjena kako u projektu, tako i u izvođaču radova, pa je to otežalo daljnji tijek radova. Uz Božju pomoć, dobrotvora, naše Biskupije i našim sudjelovanjem, kako tko može, radovi kreću dalje. Na prvom mjestu slijedi uređenje crkve, a kasnije dvorana i ostalo. Potičemo: sjetimo se ovog našeg zajedničkog projekta i sudjelujmo svatko prema svojim mogućnostima.

Pred nama je nova liturgijska godina, Došašće a tad počinju i mise zornice, koje će nadam se i ove godine biti dobro posjećene. Za svetog Nikolu prvpričesnici pripremaju mali igročak, a tako i za dječju polnoćku. Još jedan Božić provest ćemo u skućenim prostorima u nadi boljega.

Pred nama je još Božić. Neka maleni Isus, rođen za nas unese u ove naše tmurne, neizvjesne i zabrinute dane malo više svjetla i nade.

Svima vama želimo mi fratri: fra Petar, fra Vice i fra Marijan, sa članovima

Župnih vijeća, pjevačima, ministrantima i ostalim suradnicima sretan i blagoslovjen Božić, a u novoj 2009. godini obilje mira, strpljenja i Božjeg blagoslova.

Hodočašće u Svetu zemlju – Izrael

Na blagdan sv. Luke okupila su se 132 putnika-hodočasnika iz raznih krajeva Lijepe naše, u zračnoj luci u Zagrebu za let u Svetu zemlju. Od toga šest svećenika i jedna časna sestra. Malo poslije podneva poletjeli smo iz Zagreba za Tel Aviv, bio je sunčan dan i vrlo ugodan let. Za ne vjerovati, samo tri sata leta i bili smo u Isusovoj domovini. Organizator puta je Ichtis iz Splita, a voditelj je bio fra Miroslav Modrić iz Splita. Nakon dolaska u Izrael, podijeljeni u tri autobusa krenuli smo prema Nazaretu.



U sumrak smo stigli u Nazaret i posjetili baziliku Navještenja u kojoj se čuvaju ostaci Marijine kuće. U trijemu bazilike nalazi se i mozaik najpoznatijih svetišta Majke Bože iz cijelog svijeta, kao i naše nacionalno svetište Marija Bistrica. Nakon toga slavili smo sv. misu u samostanu časnih sestara kao zahvalu za sretan dolazak. Zatim smo se uputili prema Tiberijadi koja je na obali Genezaretskog jezera, u hotel gdje smo spavali. Putem nas je voditelj upoznao s povijesnim razvojem Izraela i podsjetio je na sličnost s našim putem do slobode. Izrel-ska dolina kroz koju smo prošli sva je zelena i obrađena, a presijeca je autoput koji povezuje Tel Aviv s Jeruzalemom, Hajfom i Nazaretem.

U nedjelju ujutro krenuli smo u Kafarnaum, Petrovo rodno mjesto. Vidjeli smo najstarije ostatke sačuvane sinagoge, a nad ostacima Petrove kuće sagrađena je moderna crkva, u kojoj smo slavili svetu misu. Poslije mise krenuli smo prema Tabghiji – mjestu gdje je Isus dao Petru prvenstvo, tj. nakon uskrsnuća Isus se ukazuje učenicima i tu pita Petra tri puta: Ijubiš li me...? Petra ustoličuje za svog namjesnika-apostolskog prvaka - papu. Sagrađena je crkva na mjestu s kog se Isus obratio apostolima. Iza toga slijedilo je simboličko krštenje na jezeru,



VIJESTI ŽUPA OGULINSKOG DEKANATA

jer nismo mogli ići u državu Jordan na rijeku Jordan. Iza toga smo krenuli autobusima prema brdu Tabor, brdu Preobraženja. Nakon ručka posjetili smo crkvu i poslušali riječ Božju o preobraženju. Nakon toga posjetili smo crkvicu u Nainu, a kasnije Kanu Galilejsku gdje Isus učinio prvo čudo. U crkvi je 12 parova obnovilo svoja bračna obećanja s vjenčanja. U predvečerje umorni, ali puni dojmova vratili smo se u hotel.

U ponedjeljak ujutro napuštamo hotel. Posjećujemo brdo Blaženstva, a svetu misu slavili smo na mjestu Isusova čuda umnažanja kruha. Zatim slijedi vožnja brodom po Genezaretskom jezeru. Posebno je bilo dirljivo kad se zavijorila hrvatska zastava a mi iz sveg grla zapjevasmo «Lijepa naša». Nakon vožnje brodom ručali smo u jednom kibucu /zadruga u kojoj zajedno radi i živi više obitelji/ petrovu ribu. A poslije smo krenuli drugom stranom Genezaretskog jezera prema Mrtvom moru. Zaustavili smo se podno Qumrana, tu su pronađeni 1947. godine najstariji biblijski svitci – zapisi Svetoga pisma. Iza toga malo iznenađenje: tko je želio mogao se kupati u Mrtvom moru. Toliko je slano da čovjek ne može potonuti. Malo je neobično bilo kupanje, no isplatio se. U samu predvečerje prođosmo kroz Jerihon, najstariji grad. U Jeruzalemu smo bili smješteni u hotelu Shalom/mir/, bilo nas je iz svih krajeva Evrope.



U utorak ujutro krenusmo prema Betlehemu. Morali smo proći stroge kontrole jer je između Jeruzalema i Betlehema podignut nekoliko metara visok zid koji Židove štiti od terorističkih napada iz Betlhma u kojem su većina Arapi. Posjetili smo šipilju, te crkvicu u obliku šatora i tu smo slavili svetu misu. Iza toga smo posjetili šipilju u kojoj je Marija hranila, dojila, Isusa kad su bježali u Egipat.

Posjetili smo i staru crkvu iz križarskih vremena koju drže Armenci, a gdje se prema tradiciji rodio Isus. Kraj nje nalazi se, usko povezana, katolička crkva i u njoj spilja u kojoj je sv. Jeronim prevodio Sveti pismo. Nakon ručka posjetili smo crkvu Marijina pohodenja Elizabeti. Tu se čuva na raznim jezicima Marijin veliča, pa tako i na hrvatskom.

U predvečerje svratili smo i u crkvu Ivanova rođenja, u kojoj se čuva kao i na svim jezicima tako i na hrvatskom Zaharijin himan: Blagoslovljen. Poslije večere pošli smo u crkvu u Getsemanskom vrtu – mjestu Isusove muke. Ostali smo neko vrijeme u meditaciji.

U srijedu smo posjetili crkvu sv. Ane, te Križni put ulicama Jeruzalema, kao i crkvu Jelene križarice, majke cara Konstantina koja je pronašla drvo križa. U popodnevnim satima slavili smo misu u crkvi koja čuva uspomenu na dvoranu posljednje večere.

Slijedeći dan posjetili smo Zid plača: mjesto molitve za pobožne Židove pred ostaćima jeruzalemskog hrama. Prošli smo kroz stari dio Jeruzalema u kom je mnoštvo trgovina koje drže većinom Arapi/Palestinci/, te dodosmo do crkve Isusova groba. Nekoliko nas posjetilo je sjedište Franjevačke kustodije koja se brine za sva sveta mjesta u Isusovoj domovini.

Moralo se strpljivo čekati na red za ulazak u Isusov grob gdje smo vidjeli kamen na kom je Isus ležao. Popodne smo posjetili mjesto Isusova Uzašašća, te crkvicu u kojoj se čuva uspomena na molitvu *Oče naš* – napisan i na hrvatskom. Prošli smo kraj židovskog groblja, te se zaustavili u crkvici Petrova zatajenja. Pred nama se nalazio najstariji dio Jeruzalema sa zlatnom kupolom Omerove đamije. Spustili smo niz Maslinsku goru do crkve Marijina usnuća koju drže pravoslavci.



U petak ujutro sve je bilo spremno za povratak u domovinu. Posjećujemo Betaniju, nekoliko kilometara udaljenu od Jeruzalema, gdje je Isus uskrisio Lazara. Zatim krećemo u Judejsku pustinju gdje smo slavili svetu misu na otvorenom, za vrijeme mise čula se pucnjava i podsjetila da je ovo vrlo nemirno područje. Nakon ručka u



kibucu krenuli smo put Tel Aviva. Nešto poslije 18 sati poletjeli smo iz Izraela put Hrvatske i Zagreba. Nakon tri sata leta sretno smo stigli u Zagreb.

Sva sveta mjesta u Isusovoj domovina stoljećima brižljivo čuvaju franjevci, među njima posebno mjesto imali su i neki Hrvati. Posebno sam bio sretan i Bogu zahvalan što sam mogao nakon dugog vremena iščekivanja hodočastiti u Isusovu domovinu, koračati kuda je Isus hodao i propovijedao o Kraljevstvu Božjem. Svakome bih savjetovao da barem jednom u životu hodočasti u Svetu zemlju.

hodočasnik fra Marijan Jelušić

Iz župe Sv. Jurja – Zagorje

Dragi čitatelji ZOV-a!

Od posljednjeg broja ZOV-a, u ovom vrlo kratkom razdoblju ljeta i jeseni u župi Zagorje ostvarene su mnoge i dobre stvari. Uz Dan domovinske zahvalnosti imali smo misu u Desmericama za sve poginule branitelje zagorskog kraja, a u vrlo skoroj budućnosti se nadamo da ćemo tu misu slaviti u novoj kapeli sv. Ivana Krstitelja ili



barem pred njom na platou u blizini škole u Desmericama. Na nedjelju iza blagdana sv. Roka, na lokalitetu zvanom Lišćevka, pri kapelici sv. Roka, održana je sveta misa i nakon nje, u organizaciji KUD-a Zagorje narodno veselje i druženje uz natjecanja u raznim seoskim sportovima. Bila je tu i bogata tombola, kao i proteklih godina, tako da se pomalo oblikuje prava tradicija. Moramo nglasiti da smo i ove godine, kao i prošle, bili počašćeni aktivnim sudjelovanjem ogulinskog gradonačelnika, gosp. Nikole Magdića i njegove supruge.

Blagdan Male Gospe je tradicionalno vezan uz kapelicu u Kašavarima gdje se i ove godine okupilo mnoštvo naroda Božjeg i veći broj svećenika Ogulinskog dekanata.

Župna crkva nastavlja se urediti marljivošću Ministarstva kulture, nadležnog konzervatorskog odjela iz Karlovca i domaćeg župnika, te arhitektice gđe Kristine Spigl-Uhrl koja je poveznica između župnih struktura, izvođača radova i nadležnih tijela Države. Naime, ove godine uredili drenažu oko crkve i veći dio njenog okoliša, te započeli sa zamjenom glavnih i sakristijskih crkvenih vrata, a još neke elemente pročelja crkve, kao i zidić koji okružuje crkvu planiramo obnoviti na godinu.

O blagdanu sv. Vida, suzaštitnika župe, u selu Donji Puškarići, otvorena je etno-kuća koja predstavlja narodni i vjerski život ljudi ovoga kraja, s eksponatima koji idu od predmeta za svakodnevnu upotrebu, preko narodnih nošnji, do predmeta za vjerske potrebe kao što su molitvenici, svete slike i slično. Na otvorenju su bili svi značajniji predstavnici javnog, političkog, kulturnog i vjerskog života ogulinskog kraja, kao i visoki gosti iz Hrvatske i inozemstva. Kuća koja je preuređena u etno-kuću (dakle, jednu vrstu muzeja) rodna je kuća bake sadašnjeg zagorskog župnika koji ju je i blagoslovio nakon svečanog otvorenja.



Kapelica sv. Ivana Krstitelja u Desmericama nastavila se opremati i dovršavati, više iznutra nego li izvana. Dovršenje kapelice konačnim unutrašnjim uređenjem, izvođenjem fasade i



postavljanjem namještaja, očekuje se za godinu ili dvije, u skladu s materijalnim mogućnostima graditelja i spremnosti majstora i inih da pomognu.

Početkom nove školske godine, nakon isповijedi osnovnoškolske djece i srednjoškolaca, te nakon svete mise i zaziva Duha Svetoga, počeli smo i župni vjerouau za prvpričesnike. Prvpričesnika će biti desetak, a bermanika ove godine nemamo jer je kod nas berma svake druge godine. U ovoj godini valja istaknuti «boom» krštenja u župi, dok je sprovoda nešto manje u odnosu na višegodišnji prosjek. Sve u svemu, možemo biti zadovoljni vjerskim i društvenim životom u župi. Uz Božji blagoslov i zagovor Blažene Djevice Marije, vjerujemo da ćemo i u buduće napredovati.

Željko Blagus, župnik župe sv. Jurja Zagorje

Iz župa Uznesenja Blažene Djevice Marije – Oštarije i Kristova Uzašašća – Cerovnik

Novi svećenici

Pater Ivan Podgorelec



Rođen sam u selu Lapšina, župa Sv. Martin na Muri, u brežuljkastom dijelu Međimurja. U ranom djetinjstvu sam u srcu osjetio poziv za svećeništvo. Kao djetetu mi je ostalo u sjećanju da je baka nosila škapularsku medaljicu i da je štovala Majku Božiju Škapularsku, pa sam iz toga kasnije zaključio da su njezine molitve osobito doprinijele da uđem u Red Blažene Djevice Marije od Gore Karmela i postanem karmeličanin. Studij teologije sam završio u Zagrebu, gdje sam polaganjem ruku nadbiskupa Franje kard. Kuharića 23. lipnja 1991. zaređen za svećenika. Mladomisničku godinu sam proveo u Zagrebu, da bih 1992 u jesen od poglavara bio poslan u naš samostan u Somboru. Nakon službe u Somboru godine 1994. odlazim u Austriju, gdje sam u samostanima u Grazu i Linzu radio u austrijskoj karmeličanskoj provinciji, koja se u to vrijeme teško nosila s nedostatkom duhovnih zvanja i pomanjkanjem broja članova. Od službi, koje sam vršio u 14 godina provedenih u austrijskoj provinciji, spomenuo bih posebno rad sa Svjetovnim redom karmeličana (Treći red) i službu posredovanja milosrda Božjega kroz sakramenat pokore.

Župničku službu nisam do sada nikada obnašao niti sam kao svećenik izričito i neposredno bio uključen u pastoralne aktivnosti jedne župe, pa je stoga imenovanje za upravitelja župe Uznesenja BDM u Oštarijama i čuvara Svetišta Gospe od Čuda za mene nešto posve novo u mojoj svećeničkom radu. Kao ohrabrenje sam čuo da je narod u ovom živopisnom kraju lijepe naše domovine dobar, u što sam sada već i sam imao prilike uvjeriti se. Sa svoje strane želim talente, koje mi je Gospodin darovao, uložiti za dobrobit župljana i spasenje duša.

Otac Đani Kordić, rođen je 5. kolovoza 1974. u Čapljini. U Karmel je ušao 5. ožujka 1997. Prve je zavjete položio na Glavosjek sv. Ivana Krstitelja u krčkoj katedrali, svečane zavjete dao je 15. listopada 2004. u Remetama. Za svećenika je zareden u katedrali sv. Duje u Splitu na Svetkovinu rođena sv. Ivana Krstitelja 24. lipnja 2007. Prije službe u Oštarijama bio je u župi sv. Mihovila u Splitu. Trenutno obnaša službu župnog vikara u župama Oštarije i Cerovnik. Redovničko mu je ime: o. Đani od sv. Ivana Krstitelja.



Biskup Bogović na bdjenju u svetištu Gospe od čudes u Oštarijama

Po tradiciji, od uspostave Gospičko-senjske biskupije, misu bdjenja uoči blagdana Velike Gospe u svetištu Gospe od čuda u Oštarijama, drugom po značaju marijanskom svetištu u Gospičko-senjskoj biskupiji, predstavio je 14. kolovoza gospičko-senjski biskup Mile Bogović. Svečanost je počela ophodom od zgrade DVD-a pa do crkve Gospe od Čuda, odnosno prostora ispred crkve okruženog zidinama nekadašnje velebne crkve. Uz stjego-

ve brojnih laičkih udruga okolnih župa u procesiji je nošena slika Gospe od Čudesa, a sudjelovalo je gotovo tisuću vjernika i hodočasnika brojnih župa Ogulinskog dekanata.

Misno slavlje u koje je vjernički puk uveo upravitelj svetišta o. mr. Mato Miloš, započelo je biskupovom molitvom pred slikom Gospe od Čudesa. U homiliji biskup Bogović je preko lika najveće Gospe pokazao velike i malene ljude. Veliki su oni kao i Marija koji znaju podnijeti uvredu, ponijeti teret brata svoga, stajati iza krivo optuženog i ako nikakva mržnja ne može ugasiti tvoju ljubav, dok su maleni oni koji kada se dokopaju vlasti i moći ponizavaju druge. Biskup je na kraju podsjetio na događaj pred 50 godina kojem je nazičio kao bogoslov, kada je tadašnji pomoćni biskup Josip Pavlišić počeo pripremu za proslavu 500. obljetnice događaja da je Oštarskom svetištu papa Pio II.

podijelio velike oproste. On je radio i na tome da se obnovi predaja vezana uz svetište i upravo je prije 50 godina biskup Pavlišić stavio krunu na glavnu BDM i djeteta Isusa, što je bio jasan znak da se obnavlja duh stoljetnog svetišta u Oštarijama. Slijedeća godina prilika je za obilježavanje 550. obljetnice od podijele oprosta, a dobar uvod u to napravili su braća karmelićani koji zahvaljujući njihovoj provinciji upravljaju svetištem godinu dana, do Velike Gospe 2008. oci Mato Miloš i Stjepan Vidak, a potom o. Ivan Podgorelec i o. Đani Kordić.



Misa za stare i bolesne u svetištu Gospe od Čudesa

Oštarsko svetište Gospe od Čudesa, okupilo je u nedjelju 17. kolovoza mnoštvo vjernika. Nedjelju nakon Velike Gospe u Oštarijama se tradicionalno slavi misa za stare, nemoćne i bolesne kada se dijeli sakrament bolesničkog pomazanja. Misu je kao posljednu prije premještaja svoje redovničke zajednice karmelićana predvodio upravitelj svetišta o. mr. Mato Miloš u koncelebraciji župnog vikara o. Stjepana Vidaka. Obraćajući se onima koji su najranjiviji, ljudima treće životne dobi kao i onima bolesnim i osamljenima, o. Mato je poručio da moleći Boga želimo odmah uslišenje naših molbi. Ako neke ne usliša za tjelesno ozdravljenje, On to uradi s duhovnim ozdravljenjem da se može trpjeti. Na kraju je brojnim vjernicima



udijeljen sakrament pomazanja. Na kraju mise o. Mato se srdačno oprostio sa svojim vjernicima.

Novosti župa Oštarije i Cerovnik

Kao novi župni upravitelj župe Uznesenja BDM Oštarije i župe Uznesenja Isusova Cerovnik želim spomenuti neka događanja, izreći dojmove i razmišljanja za ovo razdoblje od tri mjeseca kako sam preuzeo službu župnika.

Svakako ne može se ne spomenuti proslava Velike Gospe u Oštarijama. Proslava blagdana Velike Gospe važan je događaj koji daje poseban pečat i životu cijele župe. Bogat program priprave, brojni hodočasnici, slavljenje sakramenata i usrdna molitva Trojednom Bogu po zagovoru Majke Božje od Čudesa obilježili su i ovogodišnju proslavu. Osobito neka bude u ovom članku istaknuto ono što je mnogom oku ostalo nezamijećeno. To su zacijelo dirljivi susreti s milosrdnim i svemogućim Bogom u sakramantu pomirenja i doživljena uslišanja i osjećaj sigurnosti i zaštite pod okriljem raširenog plašta Gospe od Čudesa, koja zna «njajbolje sve naše nevolje».





Župna filijala u Skradniku slavila je 7. rujna blagdan sv. Marka Križevčanina svog zaštitnika. U popodnevne sate okupio se znatan broj vjernika ispred škole, koji su se u 16,00 sati u procesiji pjevajući i moleći uputili prema kapelici sv. Marka i društvenom domu, pred kojim je pripravljen oltar za euharijsko slavlje. Jaki vjetar koji nas je pratio u procesiji samo nas je podsjetio na mnoge vihore, «koji su prohujali ovim našim krajem i odnijeli mnoge živote. I to za slobodu slavnu i krst časni». Sv. Marko Križevčanin orisan je u propovijedi kao simbol patničke povijesti hrvatskog naroda i junačke odanosti Petromovom Nasljedniku, kako ga je već kod proglašenja svetim nazvao papa Ivan Pavao II. «U nedorečenostima i nejasnoćama ovozemaljskog života mi se oslanjam na Boga, jedinog pravog gospodara povijesti i gledamo na primjer sv. Marka, u kojem imamo uzor bogoljubnosti i istinskog čovjekoljublja.» U procesiji i cijelom slavlju sudjelovala su višebrojna dobrovorna podupirajuća društva sa svojim barjacima i u narodnim nošnjama. Glavni organizator slavlja je domaće Društvo Sveti Marko iz Skradnika na čelu sa našim međunarom Milanom Bokulićem. Nakon misnog slavlja upriličeno je malo narodno veselje uz tamburice, pjesmu i ples.

U godini župnih suradnika sa zahvalnošću želim spomenuti brojne suradnike, koji se zauzeto brinu za naše crkve i u Oštarijama i u Cerovniku i za naše kapelice u Skradniku i Vojnovcu. Briga oko ukrašavanja i čišćenja crkve iziskuje puno vremena i ne malu ljubav. Sa zahvalnošću gledam i na pjevače, koji se unatoč pomanjkanju stručnih voditelja pjevanja i instrumentalne pratnje okupljaju na njihove probe pjevanja. Dobru volju i trud Marije i Mihaela da na električnim orguljama prate pjevanje Gospodin će zacijelo obilno blagosloviti. Uskladena izmjena pjesama, koje predpjevaju školska djeca i onih koje započinju odrasli pjevači, znak je živog sudjelovanja u nedjeljnomy euharijskom slavlju. Također i čitači, mlađi i stariji, se ravnomjerno izmjenjuju u službi navješćivanja Riječi Božje okupljenoj zajednici. Stoga smijem ustvrditi da je život u župama živ i živahan. Ali kao što sam se imao prilike uvjeriti u mnogim župama širom svijeta, tako je i ovdje kod nas. Molitva krunice, klanjanje pred Presvetim i tiha molitva skromnih molitelja srce su i snaga, koja objedinjuje sva događanja u našim župama. Stoga od srca svima hvala.



Cerovnik: Otkriven spomenik žrtvama ratova

U župi Uzašašća Isusova u Cerovniku, u Ogulinskom dekanatu, svečano je 24. lipnja otkrivanjem spomenika i ploče žrtvama rata, porača i Domovinskog rata te misnim slavljem obilježen Dan hrvatske državnosti.

Molitvu pred spomenikom i zatim misno slavlje predvodio je župni vikar Oštarija i Cerovnika o. Stjepan Vidak. U propovijedi je istaknuo: Mi, kršćani, znamo da je naša domovina na nebesima, no to nas ne oslobađa naše zauzetosti za ovozemaljski dom, jer sve stvorene uzdiše skupa s čovjekom i čeka svoje preobraženje. Zato imamo obvezu čuvati domovinu. Domovina bez ljudi ne postoji. Nikakva država ne služi sama sebi već je na službu ljudima. Sa sigurno-





šću smijemo i možemo reći da je ovozemaljska domovina, premda samo prolazno mjesto prema nebeskoj domovini, nešto bitno što nas obilježava na ovome svijetu i što trebamo cijeniti.

Izgradnju spomenika vrijednog oko 25 tisuća kuna finansirala je Općina Josipdol. Najveći dio žrtava Cerovnik je imao u tijeku II. svjetskog rata i porača, kada je ubijeno više od stotinu nevinih žitelja, a njihova se imena u doba socijalističke Jugoslavije nisu smjela ni spominjati.

o. Ivan Podgorelec OCD

Iz župe Sv. Nikole biskupa – Lipa

Godina sv. Jelene u Lipi na Dobri – 2007./2008.

U znaku buđenja vjere u narodu i redefiniranja župe kao zajednice zajednica

Kao da sada čujem riječi koje je u svojoj mladosti izrekao jedan nadobudni ogulinski agronom: «Nema pasivnih krajeva, postoje samo pasivni ljudi.»

Na sjeverozapadu Hrvatske uočit ćemo niski kras koji ima gotovo u cijelosti ljepotu prirodnog parka: izmjenjuju se tako tamo oko Lipe tratinе nemirnih ustalasanih površina s grupacijama kamenja koje podsjeća na stećke; oko Bosiljeva se bjelasaju brezici kao da smo u Skandinaviji. Mirna Kupa svojom krivuljom omeđuje na zapadu stoljetnu granicu prema Sloveniji. Njezin veliki luk zagrljio je bregovit kraj sa zaselcima, šumarcima, šljivicama, vinogradima, brzim potocima sa starim mlinovima.

U taj reljef s neočekivanim iznenadenjem utkale su svoje zelene brazde rijeke – jedna ljepša od druge – da uminu u vodama smirene Kupe: Dobra, umorna od borbe s klisurama i bistra, kaskadama bogata Mrežnica.

To je pozornica na kojoj su nicali i nestajali mnogobrojni spomenici kulture – kazati će ugledna hrvatska povjesničarka umjetnosti i konzervatorica Andjela Horvat (1911 – 1985). Ovome su kraju dosta pažnje posvetili istraživači povijesti – napose R. Lopastić, R. Strohal, E. Laszowski i Đuro Stabo.

Andela Horvat je za karlovačko Pokuplje u izvorima zapazila, kako sama kaže, više od 30 drevnih crkava koje su nastajale u 17. i 18. stoljeću, a postupno nestajale u 18. i 19. stoljeću. Tako se 1683. Godine spominje sv. Helena (Jelena) u Vodenoj Dragi – u lipskoj župi.

Današnja crkvica sv. Jelene u ovome selu je iz 1911. godine, ali je, kako saznajemo zahvaljujući Andeli Horvat 325 godina od prvog spomena crkve sv. Jelene u Vodenoj Dragi (1683 – 2008). Kada su ljudi ovog sela lanske, 2007 godine, htjeli malo urediti ovu crkvicu, onda su željeli o tome sa mnom razgovarati pa smo se jedno predvečerje okupili pred crkvicom. Ljudi su bili vrlo iznenadeni kada sam im rekao, citirajući spomenutu povjesničarku umjetnosti i konzervatoricu, da je tu crkva sv. Jelene bila od davnine tj. da je prvi spomen sv. Jelene u Vodenoj Dragi iz 1683. godine i da bi taj prvi spomen pred 325 godina trebalo proslaviti. Tako sam na blagdan sv. Jelene – 18. kolovoza 2007. proglašio za cijelu župu Lipu iduću godinu, Godinom sv. Jelene (18. 8. 2007. – 18. 8. 2008.)

U ovoj godini sv. Jelene dogodiše se ovdje velike stvari. U selu Voden Draga stalno naseljenih žitelja je u 20 kuća a povremeno nastanjenih u 9 kuća. Dok pišem ovaj tekst u selu je stalno nastanjeno 42 stanovnika.



Kada sam shvatio kakve ljudi imaju planove u ovoj Godini sv. Jelene bio sam zbumen jer župna crkva sv. Nikole u Lipi vapi za nastavkom obnove. U tijeku je naime sabirna akcija za obnovu župne crkve sv. Nikole. Kroz 3 godine (2007-2008-2009) trebamo skupiti toliko da se može započeti s radom (uredenje zvonika i pročelja crkve). Radove u Vodenoj Dragi koje su ljudi u selu zamislili najprije sam doživio kao razvodnjavanje ove kolekte, koja je već u tijeku za župnu crkvu iako je odaziv vjernika nezadovoljavajući, a općina Generalski stol nije niti odgovorila na našu molbu za pomoć. Lipa je naime kao župa ustanovljena 1790. godine a prije toga je (još od turskih vremena) bila u sastavu župe Lešće na Dobri. Nisam se mogao suprotstaviti željama ljudi koji su još više bili izazvani ovom visokom obljetnicom prvog spomena crkve sv. Jelene u Vodenoj Dragi.



A što je to ustvari urađeno u Vodenoj Dragi? Crkvica koja je smještena na jednoj uzbrdici dobila je struju, a do najbliže kuće gdje smo se spojili na mrežu trebalo je postaviti tolike električne stupove. Tako su sada zvana na sv. Jeleni elektrificirana, a crkvica je noću osvijetljena. Ono što je zapravo najvažnije jest to da je asfaltiran put do sv. Jelene. Zamislite što to znači da se odsada autom može k sv. Jeleni. Ispred crkvice je uređen plato za oltar koji je natkriven za slučaj sunca ili kiše a tu je sada i veliki novi križ sa raspetim Spasiteljem. To je «crkva na otvorenom». I još puno prostora pred crkvom je asfaltirano pa je KUD iz Bosiljeva na centralnom slavlju 24. kolovoza ove godine poslje mise s užitkom na tom asfaltu izvodio svoj program. I stolovi za okrepnu narodu imali su se gdje postaviti.

Dana 8. svibnja 2008. na našem drugom sastanku u motelu Roganac – Duga Resa, stajao sam čvrsto na tome da se asfaltira put do sv. Jelene. Pomogla je preko župnog ureda u

Lipi općina Bosiljevo, županija Karlovačka i grad Karlovac, a treba zahvaliti i elektri Duga Resa. Neki darovi nisu išli preko Župnog ureda pa o tome ne bih pisao. S jedne strane ne možemo gušiti inicijative koje dolaze od naroda Božjeg, a s druge strane postoji opasnost paralelne uprave s čime se suočavaju neki svećenici ovoga kraja. Nužna je redefinicija župe koja sve više s pravom postaje zajednica zajednica ali prijeti opasnost da ti kršćanski krugovi u župi počinju funkcionirati kao sekte a to treba sprječavati.

Sav je taj ogromni posao imao svoju dušu a to su bili ljudi ovog sela. Duša zapravo i ovog pothvata bio je Željko Kekić iz dugoreške Mrežnice d. d. koji je po roditeljima Vodenčanin. Ovo je ono što je učinjeno na materijalnom planu za ovu 325. obljetnicu prvog spomena crkve sv. Jelene u Vodenoj Dragi u župi lipskoj.



Na vrijeme sam pozvao biskupa Milu Bogovića iz Gospića i on se rado odazvao. Lipski župnici prema običaju tri puta godišnje dolaze služiti misu u Vodenu Dragu: na sv. Ivana apostola, na Bijelu nedjelju i na sv. Jelenu. Nije uobičajeno da dolaze još i drugi svećenici. Završnicu slavlja sv. Jelene 18. kolovoza prenijeli smo na nedjelju 24. kolovoza ove godine. Želio sam da i susjedni svećenici dođu, i zbog visoke obljetnice i zbog dolaska biskupa. Tako smo nas 4 svećenika koncelebrirali - suslavili misu sa biskupom iz Gospića dr. Milom Bogovićem: fra Vice Blekić, tada privremeni upravitelj župe Generalski Stol; vlč. Željko Bakšić, župnik Bosiljeva; biskupov tajnik fra Draženko Tomić a ja pop Mate Pavlić župnik u Lipi na Dobri, domaći župnik. Ispričali su se zbog bolesti ili zauzetosti nekoć također upravitelji župe lipa: Mijo Liković, sada umirovljeni župnik Kraljevice i Jure Moguš, sada župnik u Klani. Inače su oni naši česti gosti, posebice na Škapuljirovo.

Nikada valjda nije jedan biskup predvodio misu kod sv. Jelene u Vodenoj Dragi. Nikada više svećenika nije bilo kod sv. Jelene u Vodenoj Dragi. Gore k sv. Jeleni slilo se par stotina vjernika. Kao nikada dosad. Biskup je bio svime ugodno iznenaden, upravo razdragan, pozdravljen od najmladih do župnika i predstavnika sela i općine Bosiljevo pod koju spada selo Vodena Draga.

Pjevanjem je uspješno ravnala s. Imelda iz Lipe sa svojim pjevačicama. Misa je doista bila raspjevana. Na kraju sam kao domaći župnik za-



hvalio biskupu zbog njegovog dolaska. Biskupova je propovijed pozorno slušana. Ja sam na kraju kratko predstavio lipski godišnjak «Lipska panorama» 2008. koji je za ovu zgodu izašao. Biskup me pitao je li mi općina Bosiljevo pomogla. Odgovorio sam mu da smo pitali ali nismo dobili ništa iako je općina obećala pomoći obnovu crkvice sv. Jelene. Biskup je preporučio narodu ovu crkvenu knjigu očito htijući reći da zbog toga budu ponosni jer su se i Hebreji ponosili da oni imaju Knjigu, tj. Bibliju (Stari Zavjet). Svi su primjerici rasprodani a prošlo bi još da se nisam dao zavesti da neću valjda slavljje kod sv. Jelene pretvoriti u promociju godišnjaka «Lipska panorama» pa gotovo da nisam sa sobom u Vodenu Dragu ponio ni onih 20 primjeraka. Trebalo je još barem 50 primjeraka. Prilazili su neki Vodenčani i očito poneseni slavljem i izlaskom ovog godišnjaka govorili da se s nama ponose. Eto neka vjernici znaju i pohvaliti lijepe stvari u Crkvi a ne samo sve kritizirati.



Mještani su kod crkvice za biskupa, svećenstvo, predstavnike civilnih vlasti i za druge uzvanike priredili ručak. Narod se također častio kod stolova pokraj crkvice.

Nakon mise mnogi su pohodili crkvicu i pred kipom sv. Jelene molili njezin zagovor. Ne mogu ne zabilježiti dirljiv prizor: mama Ariana je na klupe pred sv. Jelenom previla svoju novorođenu kćerkicu Jelenu i

preporučila je njezinom zagovoru.

Spuštamo se asfaltom od sv. Jelene i ne mogu vjerovati da je sve ovo istina. Dolje kraj glavne ceste što iz Lipe vodi u Bosiljevo bilo je parkirano više od 100 automobila. A svijeta je bilo ne samo iz Lipske župe nego i iz susjednih župa. Narod će pamtitи ovaj dan sv. Jelene kojoj je kao nebeskoj zagovornici gromoglasno pjevao onaj refren: *Sveta Jeleno ti nas obrani kada nas nemili pritisnu dani.*



Pop Mate Pavlić Cerovnički

Iz župe Sv. Ivana Nepomuka – Saborsko

Saborsko: Sv. Ivan Nepomuk

Blagdan sv. Ivana Nepomuka nebeskoga Zaštitnika župe Saborsko i Dan općine Saborsko, 16. svibnja i ove smo godine proslavili svečano i radosno. Župljani, njihovi prijatelji i gosti ispunili su crkvu i crkveno dvorište. Sama svečanost započela je procesijom od župne crkve do spomen-obilježja žrtvama iz Domovinskog rata. Vijence su položili predstavnici mnogih udruga proisteklih iz Domovinskog rata i predstavnici političkih stranaka, a predvoditelj misnoga slavlja gvardijan samostana franjevaca trećoredaca iz Ogulina, o. Petar Runje, predvodio je molitvu odrješenja za sve poginule. Obilježavanje Svečeva blagdana nastavljeno je slavljem svete mise u župnoj crkvi, koju su, uz gvardijana, suslavili još dvanaestorica svećenika iz Ogulina i Slunja, među njima Tomislav Rogić, župnik ogulinski, mons. Mile Pecić, dekan slunjski, te fra Mladen Hrkač, gvardijan samostana hercegovačkih franjevaca u Zagrebu. Župnik ih je sve na početku pozdravio i zahvalio im na dolasku. Propovjednik o. Runje govorio je o veličini i svetosti sv. Ivana Nepomuka koji nas poziva da svi budemo svjedoci kršćanskoga života. «Svi smo pozvani na svetost», rekao je propovjednik te se zapitao jesmo li u današnjem vremenu spremni služiti Kristu, ili služimo nekom drugom. «U Europu, u kojoj već odavno jesmo, ponesimo svoj kršćanski identitet i vrijednosti i to je najveće bogatstvo koje imamo», zaključio je propovjednik.



Prva pričest

Na blagdan Presvetoga Trojstva, 18. svibnja, u župnoj crkvi Sv. Ivana Nepomuka na svečanom misnom slavlju prvu svetu pričest primilo je jedanaest prvopričesnika. Svečano odjeveni, prvi su puta primili sakrament Euharistije, koja predstavlja najveću bliskost vjernika s Gospodinom po blagovanju njegovoga Tijela. Radost ovog događaja s prvopričesnicima i roditeljima podijelila je cijela župna zajednica.

Misa na Dan domovinske zahvalnosti

Na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja, 5. kolovoza, u župnoj crkvi u Saborskem svetu misu za Domovinu i sve poginule branitelje slavio je župnik fra Slavko Antunović. Ovom misnom žrtvom vjernici župe Saborsko zahvalili su Bogu na daru slobodne Domovine, moleći istodobno za pokoj duša mnogih branitelja koji su za taj ideal položili svoje živote, među kojima su i mnogi sinovi ovoga mjesta.

Blagoslovljena etno izložba

Nakon nedjeljne svete mise, 10. kolovoza župnik je blagoslovio novootvorenu etno izložbu u prostorijama Područne škole Saborsko. Ovom hvalevrijednom inicijativom od zaborava su otgnuti mnogi vrijedni predmeti kojima su se služili naši stari, a danas se podastiru mlađim naraštajima kao podsjetnik na bogatu povijest ovog mjesta. Lijepo uređeni prostor već je sada pretijesan za sve prikupljene predmete.

Hodočašće Gospi od Krasna

Na blagdan Velike Gospe Saborčani već tradicionalno hodočaste u svetište Majke Božje od Krasna. I ove godine jedan autobus vjernika i mnogi osobnim automobilima pošli su u ovo staro marijansko svetište kako bi Najvjernijoj Odvjetnici Hrvatske zahvalili za sve primljene milosti. Svake godine brojnim hodočašćima Hrvati zaista svjedoče sinovsku odanost Djevici Bogorodici kao svojoj zaštitnici još od vremena narodnih vladara pa do posljednjega rata.

Križni put uoči Male Gospe

Već treći godinu zaredom, u nedjelju prije blagdana Male Gospe u Saborskem je održana pobožnost Križnoga puta od mješta masovne grobnice do velikog križa a slavljenja je i sveta misa podno velikoga križa. Sretan što ova pobožnost postaje tradicionalna, sve okupljene župljane i hodočasnike iz Oštarija pozdravio je župnik fra Slavko Antunović. On je predvodio pobožnost Križnoga puta i slavio svetu misu, a pjevao je župni zbor. Križni put podignut je 2006. godine i jedinstven je po tome što za svaku postaju brinu pojedine obitelji iz župe. Predvoditelj je govorio o mučeništvu svetog Marka Križevčanina, podsjetivši kako su svoje mučeništvo u Domovinskom ratu podnijeli i žitelji Saborskog. Pozvao je vjernike da sudjeluju na proslavi Dana hrvatskih mučenika na Udbini. Nakon mise održano je pučko druženje i prodaja prigodnih suvenira, koje su za tu prigodu izradile same Saborčanke.



Hodočašće na Udbinu

Pedesetak vjernika iz Plaškog, Saborskog i Oštarija i ove je godine sudjelovao na obilježavanju Dana hrvatskih mučenika na Udbini, 13. rujna. Ovogodišnje hodočašće zapamtiti ćemo po jakoj kiši koja je padala za vrijeme mise, ali nikome nije žao ni truda ni žrtve nakon zajedništva i okupljanja na mjestu gdje niče Crkva hrvatskih mučenika. Ovakve prigode vjernicima posluže da na svjedočanstvu mučenika ojačaju vlastitu vjeru, prisutnu već 14 stoljeća u našem narodu.

Prikupljanje plodova zemlje

U našoj župi, kao i u Plaškom i ostalim župama dekanata i biskupije, organizirano je prikupljanje plodova zemlje za naše bogoslove i sjemeništarce. Tom prilikom prikupili smo dosta hrane. Odaziv je bio više nego dobar, a prikupljeno je najviše krumpira. To je kultura koja najbolje uspijeva u našem kraju. Također je prikupljeno nešto graha, luka, mrkve, cikle i ostalog.

Zahvaljujemo svima na darovanoj hrani koja će zasigurno dobro doći našim mladim sjemeništarcima i ostalima koji su u službi Crkve.

Otvorena knjižnica u Saborskem

U petak, 31. listopada 2008. godine u 19 sati otvorena je **knjižnica u Saborskem**. Zahvaljujući donacijama Knjižnica grada Zagreba i Večernjeg lista prikupili smo oko 1100 knjiga. Molimo sve koji su u mogućnosti donirati knjige da to i učine, kako bismo obogatili našu knjižnicu. Knjižnica se nalazi u prostorijama HVIDR-e i Udruge branitelja Saborsko na adresi Senj 44, Saborsko.

Unaprijed zahvalni,
zastupnik za HVIDR-u Saborskem, Nikola Hodak

Obilježavanje blagdana Svih svetih – obnova crkve Rođenja BDM

Svake godine uz blagdan Svih svetih i Dušni dan Saborsko pohode mnogi Saborčani koji danas žive izvan njega, kako bi molili na grobovima svojih najmilijih. Bilo je to očito i ove godine u prepunoj župnoj crkvi i na groblju, gdje smo molili za pokojne.

Posebna radost bilo je vidjeti kako napreduje obnova stare crkve na groblju u Saborskem koja je u Domovinskom ratu bila sravnjena sa zemljom kao i župna crkva sv. Ivana Nepomuka i sve kuće u župi. Crkva rođenja BDM iz 18. stoljeća na groblju ima graditeljsko i kulturno-povijesno spomeničko svojstvo. Ona je bila sagrađena na ruševinama još starije crkve iz 17. stoljeća, a sada se u cijelosti obnavlja i vraća svom izvornom obliku. Obnova je, na veliku radost župljana, stigla do krova.



Iz župe Sv. Ane - Plaški Prva pričest u Plaškom

Svečanost Prve svete pričesti održana je u Plaškom 25. svibnja. Po prvi puta sakrament Gospodinovog Tijela primilo je 25 pravopričešnika, koji su se za ovaj dan pripremali kroz župni vjeroučili. Oni su pripremili svetu misu, sudjelovali u čitanju, pjevanju i recitiranju te tako ovaj dan učinili još radosnjim i ljepšim.

Hodočašće u Podmilačje sv. Ivi

Naši župljani rado hodočaste sv. Ivi. Kao i svake godine, i ove je hodočastilo pedesetak vjernika iz Plaškog i Saborskog. Pobožnost prema ovom sveću vrlo je prisutna u našem narodu, što ne čudi uzmemli li u obzir Kristove riječi da je on najveći rođen od žene. Ojačani primjerom i zagovorim Kristovog Preteče, vjernici su se sretno vratili svojim domovima.

Misa za Domovinu

Od prošle godine, kad je u Plaškom podignut spomenik prvom predsjedniku Republike Hrvatske dr. Franji Tuđmanu Dan državnosti, 25. lipnja, u našem se mjestu svečanije obilježava. Tako je i ove godine slavljenja sveta misa za Domovinu i sve poginule branitelje u 10 sati, a potom je održana molitva za branitelje pred spomen obilježjem.

Proslava zaštitnice župe svete Ane

Svake godine za blagданa Zaštitnice svoje župe župljani Plaški pripremaju se trodnevnicom koju je ove godine predvodio sam župnik. Na sam blagdan, svečanu misu predvodio je gospočko-senjski biskup mons. Mile Bogović s drugim svećenicima iz dekanata među kojima je i župnik fra Slavko Antunović i župnik i dekan senjski Mile Čančar, a Hercegovačku franjevačku provinciju predstavljao je fra Ljubo Kurtović, definitor. Na početku mise, biskupa i nazočne, pozdravio je tajnik Župnog pastoralnog vijeća g. Ivica



Klečina. Govorio je o stariim problemima ove župe, a to su zastoj u povratu crkvene imovine koja bi trebala omogućiti adaptaciju i proširenje crkve, i izgradnja groblja kojega katolici još uvijek nemaju. Sve je to nužno i potrebno da bi se u ovoj župi, kao i svim drugim župama, mogao odvijati normalan život. Nepostojanje vlastitog groblja i pokapanje pokojnika u susjednim župama, nepostojanje dovoljnog prostora u crkvi za nedjeljna okupljanja – kao da se to ne tiče onih koji bi trebali omogućiti povrat imovine. Župnik i dobronamerni župljani već su umorni od traženja da se ti problemi riješe. Biskup je u propovijedi naglasio primjer svete Ane kao majke, govorio o obitelji kao najvažnijem zajedništvu u jednom društvu čije zajedništvo mnogi danas u svijetu žele razbiti te pozvao sve odgovorne, a posebno roditelje, da postanu svjesni obiteljske svetosti, obiteljskog zajedništva što ne može nadoknaditi ništa drugo. Pozvao je roditelje da svoju djecu odgajaju po Božjim zakonima jer je to najuzvišeniji poziv. Povjerimo stoga svoje obitelji zagovoru roditelja Blažene Djevice Marije, svetom Joakimu i Ani.

Na misi su, uz župljane Plaškog, sudjelovali i brojni hodočasnici iz okolnih župa i za njih je bilo pripremljeno malo čašćenje ispred crkve, zalaganjem naših župljanki. Misno slavlje uveličao je domaći crkveni zbor, a svirao je Mario Matovina.

Dani kruha



Dani kruha u listopadu već se godinama svečano obilježavaju u znaku zahvalnosti za primljene plodove. Središnja proslava u Plaškom ove godine bila je 24. listopada. Dan ranije učenici su sa svojim učiteljima pekli i pripremali kruh i ostale proizvode koji će biti izloženi. Po razredima ih je obišao župnik. Na sam dan obilježavanja, prigodni program najprije je održan u Saborskome, a nazočili su mu vjeroučitelj, ravnatelj i župnik. Djeca su priredila prigodni program, a nakon njega svi su se zadržali u kušanju proizvoda što su ih djeca, uz pomoć svojih dviju učiteljica i roditelja, pripremila.

Nakon Saborskog, prigodni program i blagoslov kruha održan je i u Plaškom. U holu škole priređen je bogati stol prepun slastica i kruhova, ukrašen aranžmanima nastalih trudom učenika. Župnik je blagoslovio izložene proizvode i pozvao učenike da budu zahvalni Bogu na daru kruha i plodova zemlje.

priredili: fra Slavko Antunović, Željko Mačić
dio teksta i fotografija za župu Saborsko preuzet s www.saborsko.net

Iz župe Presv. Trojstva – Modruš

Promjene u župi Modruš

U župi Modruš dogodile su se ove godine mnoge promjene. Zbog svojih lijepih godina (prešao je sedamdeset i petu), vlč. Zdenko Skender povukao se u zasluženu mirovinu. Kao i u drugim župama gdje je službovao, tako je i na Modrušu ostavio lijep i dubok trag. Kroz nekoliko godina požrtvovanja je, unatoč svojoj dobi i zdravstvenim tegobama, vodio vjerski život dijeleći sakramente i blagoslove, naviještajući Riječ Božju i vodeći poslove župe. U ime svih župljana, u ime mnogih hodočasnika, namjernika i svih onih kojima je izlazio u susret u raznim životnim potrebama, iskreno mu i javno zahvaljujemo, a pravu će nagradu primiti od Boga poradi kojega se toliko žrtvovao u životu.

Od 1. listopada župa je povjerena na upravu vlč. Željku Blagusu, župniku u Zagorju. Evo kako se stvari okreću u tijeku ne baš tako dugog povijesnog luka vremena. Prije samo pola stoljeća ili malo više, Modruš je bio ne samo nekadašnje sjedište biskupije i mjesto drevne katedrale, nego i važno upravno središte društvenog života ovog kraja te je župnik iz Modruša, vlč. Alojzije Kunce upravo s Modruša, upravljao i župama Cerovnik i Zagorje. Danas, kad se težište građanskog i narodnog, društvenog, ekonomskog, političkog, kulturnog, obrazovnog i svakog drugog života prenijelo na Ogulin i njemu bliža mjesta kao što su Zagorje ili Oštarije, župnik iz Zagorja odlazi na Modruš vršiti pastoralnu službu na korist duša.

Prvi dojmovi novog župnika na novoj župi su vrlo različiti. Modruš je župa ustanovljena u XII. stoljeću, a malo se koja župa, pa i biskupija u Hrvatskoj može podićiti tako dugim neprekinutim postojanjem, životom i djelovanjem. U jednom kratkom povijesnom razdoblju bila je stvarno sjedište biskupa, a onda je ostala samo pravno u imenu biskupije sve do četrdeset godina unatrag. Ta povijesna odrednica je svakako izvor ponosa i radosti, obvezuje na ozbiljnost vršenja apostolata i crkvene službe na tom prostoru, te očuvanja životnosti i povijesnih dobara: kako duhovnih, tako i materijalnih. U tom je smislu bivši župnik otpočeo obnovu krova župne crkve, a nakon mojeg preuzimanja župe, krov je i dovršen, te će se, ako Bog da, instalirati i gromobran, a onda prionuti i na popravak zvonika, tj. tornja župne crkve. S vremenom nas očekuje i fasada, pa unutarnje uređenje i tako redom.

Međutim, današnja slika župe, sa stotinjak obitelji, tj. domaćinstava, odnosno kuća u kojima se odvija život i koje se godišnje blagoslivljaju, sa svojih tristotinjak župljana, te doslovno nekolicinom djece, daleko je od povijesnog sjaja i značenja koje je Modruš svojedobno imao. No, to je život koji sa sobom nosi svoje mijene i izazove. A izazovi su ono što može uliti elana i optimizma u vođenje vjerskog života na području raspršene župe Modruš sastavljene od niza sela i zaselaka međusobno dovoljno udaljenih da je komunikacija sa župnim sjedištem otežana za one koji nemaju vlastitoga prijevoza (budući da javnog prijevoza nema, kao ni mnogih drugih pogodnosti suvremenog života kao što su vodovod, blizina liječnika, zubara, apoteke, škola, i tako redom sve do brzog interneta ili digitalnog televizijskog signala). Stoga će težište pastoralna biti na redovitom odvijanju svih uobičajenih vjerskih praksi, te očuvanju svih običaja koji su se do sada uvriježili i održali.

Ukoliko i ne možemo zaustaviti odumiranje i iseljavanje ljudi s modruškog područja zbog suvremenih društvenih tokova i događanja, možemo i moramo očuvati i održati kvalitetu duhovnog i vjerskog života dok god tamo ima onih koji trebaju Krista Spasitelja i njegovu utjehu.



Željko Blagus, župnik župe Presv. Trojstva - Modruš

Iz župa Sv. Juraj - Lešće na Dobri i Bl. Dj. Marije od utjehe – Trošmarija

Proštenje Gospi od Utjehe u Trošmariji



Po tradiciji prvu subotu nakon blagdana Sv. Petra i Pavla u Trošmariji kod Ogulina održano je 215. put proštenje Gospi od Utjehe. U subotu 5. srpnja u večernjim satima u nazočnosti više stotina vjernika pobožnost križnog puta i misu bdjenja predvodio je kao i svih godina od uspostave Gospičko-senjske biskupije biskup Mile Bogović. Proštenje se održava od 1793. kada je papa Pio VI. svetištu podario mogućnost oprosta grijeha u nedjelju nakon Petrove. Suslavili su gospički dekan Antun Luketić, mjesni župnik don Željko Kuten, biskupov tajnik o. Draženko Tomić, župni vikar iz Ogulina Petar Šporčić i župnik Bosiljeva Željko Bakšić. Liturgiju je pratilo župni zbor Trošmarije i Lešća pod vodstvom Zlatka Kozjaka i uz orguljsku pratnju Željka Marčaca. Nakon mise moljene su litanije Majci Božoj.

U nedjelju 6. srpnja središnju misu pred brojnim hodočasnicima predvodio je župnik i upravitelj svetišta Gospe od Čudesa iz Oštarija o. Mato Miloš, a suslavili su mjesni župnik Željko Kuten i župnik Lipe Mate Pavlić. Misu je uzveličao zbor župe sv. Jelene iz Kastva kod Rijeke pod vodstvom Ivice Pavlića. Propovjednik je podsjetio na povezanost svetišta u Oštarijama i Trošmarije gdje se zbog opasnosti od Turaka privremeno sklonila slika Gospe od Čudesa. Među ostalim, u propovijedi je poručio da su ljudi previše racionalni, dok vjera pomaže u potrazi za mudrošću koju ljudima daje Bog. Bog odmara umorne i daje spokoj dušama. Na kraju mise župnik Kuten je zahvalio donatorima, gradu Ogulinu i općini Bosiljevo koji su pripomogli da se nedavno uredi i sanira krov župne crkve u Trošmariji.

Župni suradnici – između potreba i mogućnosti

Evangelje 33. nedjelje kroz godinu govori o zakopanim i time neupotrebljivim talentima (a ovdje ne mislimo samo na novčane jedinice), dobra je prilika za malo promišljanje o župnim suradnicima. Tim više što je ova godina proglašena Godinom župnih suradnika. Što dakle reći o tim osobama potrebnima svakoj župi, ali svakoj župi ne i dostupnima. Ako bi vi, cijenjeni čitatelji ZOV-a, malo uronili u život i rad vlastite župe (koja je prilično velika), u svim tim aktivnostima, željama i potrebama zasigurno bi naišli i na župne suradnike. Vašem župniku oni su nedvojbeno dragocjene osobe koje mu uvelike olakšavaju težak i odgovoran rad u upravljanju župom, a župni život svakako čine bogatijim i raznovrsnijim.

A kako je to kod nas? Kad sam počeo dolaziti u Lešće i Trošmariju, a to je bilo početkom sada

već dalekih devedesetih, sve su župne aktivnosti bile u samom začetku. To nije ništa neobično, jer je ondašnji (a i sadašnji) župnik tek koju godinu ranije i stigao, pa se u tom vremenu tek počeo "zahuktavati". Osim toga, funkcioniiranje župe u ratnom vremenu zasigurno je neke planove stavilo "na listu čekanja". Ali iz mnogih razgovora koje smo vodili, ubrzo sam shvatio što bi sve bilo potrebno napraviti. Ministrantska služba, služba čitanja, liturgijsko



pjevanje, razmišljanje o župnom glasilu bili su samo neki od planova. Da, ali od planova do realizacije dug je put. A k tome i nezamisliv bez nesebične pomoći upravo – župnih suradnika. Osobno o tome (pomoći ili ne) nisam imao nikakvih nedoumica. Smatrao sam (a i danas smatram) da župi kao živoj zajednici vjernika treba pružiti sve u granicama svojih sposobnosti ne bi li ona što više rasla i napredovala, poglavito u duhovnom smislu. No, tu se već javljaju problemi. Kao i u mnogim područjima i tu “zaškripi” uglavnom kod “ljudskog faktora”. Ne biste mi vjerovali koliko je strpljenja i upornosti potrebno da se ljudi za nešto pokrenu (a možda i vi imate slična iskustva). I to, gle čuda, u stvarima u kojima se ne traži nikakav materijalni angažman, već samo malo vlastita vremena i možda malo više dobre volje. Zato su, na žalost, mnoge zamisli ostale (da li samo za sada?) neostvarene. I župnik se tu poprilično angažira i naglašava potrebu suradnje, ali tromost, nepokretnost i svojevrstan vid letargije strahovito je teško savladati (izuzetak su maleni s kojima je, izgleda, najlakše raditi).



Što smo sve do sada postigli? Teško je na to odgovoriti. Gledajući ideje i planove – malo, ali imajući u vidu situaciju i mogućnosti, mislim ipak – dosta. Imamo lijep broj ministranata u obje župe. I nedjeljna Služba Božja sasvim dobro funkcioniра. Govoreći o najmanjima, redovito se s njima uvježba i lijep program za Majčin dan, Dane kruha, sv. Nikolu i Božić. Osobno, budući da se čitav život bavim time, «trn u oku» mi je liturgijsko pjevanje. Mislio sam ići će lako, imaš ljude, imaš crkvu, imaš potporu župnika, bit' će «k'o po loju!». Moš mislit! A stvar je jednostavna: bez svakotjednih pjevačkih proba ni jedan zbor, ma kako skromnog dosega, ne može ni pomisliti djelovati. Tako se okupimo prije većih blagdana i proštenja i ipak nešto napravimo. Dajte mi vaš zbor i za mjesec dana pjevat ćemo «Ave verum».

Imamo i župni list «Glas» kojem smo odnedavno promijenili format i grafička rješenja. I vi, koji surađujete u vašem ZOV-u znate koliko je truda potrebno da pojedini broj izađe – na vrijeme i kvalitetno. Ali i vama bi bilo teško da vam list «visi» na dva čovjeka.

Dijeleći s vama ovih par misli želim reći sljedeće: unatoč svim poteškoćama neustrašivo guramo dalje. I zasad uspijevamo, zahvaljujući Božjoj pomoći, pričinu dobro. A zamislite koliko bi sve navedeno bilo teže napraviti bez suradnika? Gotovo nemoguće. Stoga apeliram na sve potencijalne suradnike (vaše i naše) – izađite iz anonimnosti, bit će nam lakše, a i ljepše je u zajedništvu.

Zlatko Kozjak, župni suradnik u Lešću i Trošmariji

Iz župe Sv. Josipa – Josipdol

Novi župnik u Josipdolu

Lijep pozdrav svima našim kršćanskim pozdravom Hvaljen Isus i Marija! U ovih nekoliko idućih redaka želio bih kao novi župnik u župi Josipdol opisati nekoliko novosti koje su se dogodile u posljednja tri mjeseca mojeg boravka i rada na novoj dužnosti župnika Josipdola.

Dekretom oca biskupa Mile Bogovića, 21. kolovoza ove godine preuzeo sam župu sv. Josipa u Josipdolu. Na primopredaji župe bili su nazočni: vlč. Bariša Dejanović doskorašnji župnik, vlč. Ilija Janjić, novi župnik, vlč. Nikola Turkalj, predstavnik Biskupije i biskupijski ekonom, te Tomislav Rogić, župnik i dekan ogulinski.

Novi župnik Ilija Janjić, rođen je 2. rujna 1962. godine u mjestu Vidovice u Bosanskoj Posavini, od (sada već pokojnog) oca Grgura i majke Dragice, rođene Ivkić. Osnovno školovanje završio je u rodnom mjestu godine 1977. i u jesen iste godine upisao «Srednju školu za spremanje svećenika» u Zadarskom sjemeništu kao kandidat Nadbiskupije Vrhbosanske. Nakon završenog drugog razreda iste škole, upisuje treći razred «Humanističke srednje škole za odgoj klera u Dubrovniku» i tamo 1981. godine maturira, a u jesen iste godine upisuje Bogosloviju u Splitu kao kandidat Dubrovačke biskupije. Nakon svršetka



prve godine Bogoslovije odlazi na redovitu vojnu obvezu i 1983. biskup dubrovački dr. Severin Pernek šalje ga na studij bogoslovije na Vrhbosansku Visoku Teološku školu u Sarajevo gdje je diplomirao 1988. godine. Za đakona sv. Majke Crkve zareden je u Sarajevu 1987., a za svećenika zareden 29. lipnja 1988. u rodnoj župi Vidovice. Mladu Misu proslavio je u župi Vidovice, 7. kolovoza 1988. Kao moto za Mladu Misu uzeo je biblijski citat psalma 37.: «*Prepusti Gospodinu putove svoje u njega se uzdaj i on će sve voditi*».

U rujnu iste 1988. godine biskup ga šalje za kapelana u župu sv. Vlaha (Blaža) na otok Mljet. U proljeće 1989. preuzima službu kapelana u župi sv. Josipa u Veloj Luci na otoku Korčuli. 1993. godine preuzima službu župnika župe sv. Kuzme i Damjana na otoku Lastovu, 1996. župnik je župe sv. Petra i Pavla u Zatonu-Doli u Dubrovačkom Primorju. Godine 1997. biskup dubrovački dr. Želimir Puljić šalje ga na ispomoć u Vrhbosansku Nadbiskupiju, a Msgr. Vinko kardinal Puljić, Nadbiskup Vrhbosanski povjerava mu župu sv. Ane u Par Selu - Dubrave Donje u Tuzlanskom dekanatu. U toj župi ostaje do 2001. godine i u jesen iste godine odlazi na jednogodišnju ispomoć Hrvatskim katoličkim centrima u Australiji.

Godine 2002. nakon povratka iz Australije dodijeljena mu je župa sv. Nikole biskupa u Dubravci u Konavlima u matičnoj dubrovačkoj biskupiji. Biskup dubrovački msgr. Želimir Puljić, u ljeti 2003. godine povjerava ga biskupu Gospićko -senjskom msgr. Mili Bogoviću, gdje mu je povjerena novoosnovana župa BDM Majke Crkve na Plitvicama. Na Plitvicama ostaje punih 5 godina, odakle se trebao vratiti u dubrovački biskupiju, ali u posljednji trenutak, biskup Bogović traži od biskupa Puljića da ostane barem još jedno vrijeme u Gospićko-senjskoj biskupiji zbog nedostatka svećenika. Krajem srpnja povjerena mu je župa sv. Josipa u Josipdolu. U ovih dosadašnjih 7 župa, u 2 biskupije i jednoj nadbiskupiji, vlč. Ilija je uglavnom ili gradio ili obnavljao župne crkve, kapele i župne kuće skupa s povjerenim mu narodom i katehizirao djecu u osnovnim školama te vodio ostale župničke djelatnosti. Isto nastavlja i u novoj župi Josipdol.

Važnija događanja u župi u posljednja tri mjeseca

Nakon preuzimanja župe Josipdol, odmah sam kao župnik započeo s unutarnjim uređenjem župne crkve. U tu svrhu započeta je početkom rujna akcija prikupljanja pomoći, novčanih sredstava za nabavu liturgijskih predmeta: ambona, krstionica, sedesa, lenta za zvono na sakristiji, klecalo za pobožnosti, komplet pribora za krštenje, nova ulazna crkvena vrata, vrata na sakristiji (vanjska), nova župna zastava s likovima sv. Josipa i sv. Valentina. Stara zastava je u fazi renoviranja, a u renoviranju su i manji križevi i jedan veći (procesijski križ). Na restauraciji je i kip Uskrslog Isusa, a potrebna je i nabava pojedinog liturgijskog ruha, ciborija za posvetu hostija, nabava propisanih crkvenih knjiga za župni ured itd. Sve to zahtjeva i novčanu pomoć. U tom su do sada sudjelovali župljani, a nadam se da će i ovih idućih mjeseci nastaviti s prikupljanjem pomoći, jer sve to ostaje u župi. U ovu su se akciju uključile i županija Karlovačka kao i općina Josipdol, na kojem i njima i svojim župljanima koji su do sada sudjelovali, najiskrenije zahvaljujem.

Pozivam i potičem ostale župljane, kao i sve ljude dobre volje i sve ostale strukture da se uključe u ovu akciju, kako bi naša župa i crkva za predstojeće blagdane, zasjala u što ljepšem sjaju. Na poseban način bi pohvalio i izrazio veliku zahvalnost općini Josipdol na čelu s Poglavarstvom Općine i načelnikom gosp. Zlatkom Mihaljevićem na svesrdnom trudu oko postavljanja asfalta u prostoru od ceste do groblja, a koji prolazi kroz župni prostor i na uređenju pristupa našoj crkvi, kao i označenim mjestima za parkiranje auta. Time će se uvesti više reda oko samog parkiranja auta prigodom dolaska pred crkvu nedjeljom i blagdanima.

Do blagdana suzaštitnika crkve sv. Valentina (14. veljače 2009.) planirano je da se sve ovo navedeno u nabavci i obnovi učini a nakon toga do početka ljeta trebalo bi renovirati kipove Blažene Djevice Marije i sv. Valentina. Nadam se da će to i učiniti, uz Božju pomoć i pomoć župljana.

Kao župna zajednica ne možemo u potpunosti crkvu renovirati, jer nemamo toliko novčanih sredstava, ali možemo ono što je nužno potrebno.



VIJESTI ŽUPA OGULINSKOG DEKANATA

To nije «krpanje», nego kvalitetna i učinkovita obnova za koju trebaju svi župljani imati osjećaj da pripadaju župnoj zajednici, a u tome će se vidjeti osjećaj zajedništva i pripadnosti župi.

U posljednja tri mjeseca susreo sam se i sa suradnicima u župi. U prvom redu sa Župnim pastoralnim vijećem, Križarskim društvom «Dragutin Fifka», sa župnim pjevačkim crkvenim zborom i s ministrantima. Sa svima njima više manje imao sam susrete i dogovore oko budućih zajedničkih planova i programa u ovoj pastoralnoj godini. Ovom prigodom na poseban način bi zahvalio dosadašnjem župniku vlč. Bariši koji je nesobično sudjelovao oko uspostave kontakata s navedenima i koji je ucrtao put oko izgradnje istih u doprinosu većeg rasta župne zajednice, osobito u radu s Križarima i ministrantima, koji su budućnost i nada župne zajednice. Vlč. Bariša je nemjerljivo doprinio u radu, posebice s mladim vjernicima.

Svake srijede redovito održavamo probe s pjevačima oko pripreme za nedjelju i blagdansku sv. misu, svakog petka je susret s Križarima, često susret s ministrantima, liturgijska sekcija na čelu sa gospodom Đurđicom Kirasić Prtenjača priprema čitače za nedjelju i blagdane. Karitativna sekcija na čelu sa gosp. Milom Bićanićem priprema posjet samcima i bolesnicima, Odbor za župni listić na čelu sa gosp. prof. Josipom Šibarićem priprema listić (Božićni broj), a u planu su i pripreme za učinkovitiji rad za mlade i za obitelj (gospodica Valentina Rendulić i gospoda Veseljka Mihaljević). Posljednja dva odbora dogovarala su samo buduće planove.

U Osnovnoj školi Josipdol preuzeo sam od dosadašnjeg župnika vlč. Bariše vjeronauk. Umjesto 12 sati, satnica mi je povećana na 16 sati od 1. – 8. razreda (bez 7. razreda). Uprava i djelatnici škole su me odlično prihvatali i ostvario sam do sad veoma dobru suradnju i s djecom i s djelatnicima škole. Isto tako veoma je dobra suradnja i s Općinskim vlastima.

Župa Josipdol sredinom listopada ostala je bez važne uloge u župi: mežnara. Naime, obitelj Perković, gospodin Vlado i gospoda Blaženka su neplanirano moralni odustati od ove važne funkcije zbog zdravstvenih razloga mežnara gosp. Vlade. Tako je župa tri tjedna ostala bez mežnara, ali Bogu hvala i to se rješilo, barem za sada. Na ovu službu, rado su se odazvale dvije gospođe iz župe: Marica Rendulić i Vesna Rendulić koje su od 9. studenoga i službeno postale nove mežnarice. Od srca najiskrenije ovom prilikom zahvaljujem dosadašnjim mežnarima Vladi i Blaženki Perković u ime župljana i u svoje ime, što su posljednjih godina savjesno obavljali svoju dužnost mežnara. Želim im obilje Božjeg blagoslova u životu, a gospodinu Vladi želim brzo ozdravljenje i što skoriji povratak u našu zajednicu. Molim zagovor sv. Josipa za što brže njegovo ozdravljenje. A novim mežnaricama zahvaljujem na spremnosti preuzimanja dužnosti i Božji blagoslov u njihovom doprinosu u izgradnji naše župne zajednice.



Iz župe Josipdol 32 vjernika i ove je godine hodočastila na Udbinu, 13. rujna. Po prvi put na sv. misi u združenim zborovima Gospičko-senjske biskupije nastupile su i naše pjevačice. U nedjelju, 26.listopada ove godine, naša župna zajednica u dva autobusa (80 vjernika) hodočastila je u Mariju Bistrigu, hrvatsko nacionalno Marijansko svetište povodom zahvalnog hodočašća za ovu godinu. U Mariji Bistrici obavili smo pobožnost Križnog puta na Kalvariji, potom sudjelovali na sv. misi zahvalnici, koju je predvodio Msgr. Ivan Devčić, nadbiskup i metropolita riječki. Bilo je ugodno družiti se uz molitvu krunice, pjesmu, smijeh i zabavu. Vjernici su se ovakvih hodočašća zaželjeli. Predloženo je hodočašće u dubrovačku biskupiju u grad Dubrovnik na festu sv. Vlaha, zaštitnika Grada i Biskupije (Parca - kako Dubrovčani od milja nazivaju svoga zaštitnika).

U župi je bilo i radosti i žalosti. Radovali smo se novim životima, rođenjima djece i krštenjima, a kao ljudi, rodbina, prijatelji i poznanici tugovali za gubitkom svojih najmilijih u prijelazu iz ovozemaljske prolazne stvarnosti u vječnu, neprolaznu stvarnost. Od 22. kolovoza do 19. studenoga u župi je bilo 6 krštenja novorođenčadi, a 7 je preminulo. Sklopljen je i jedan sakrament sv. ženidbe. Ovo su samo podaci za period od 22. kolovoza do 20. studenoga. Ima najava za krštenja u idućem mjesecu prosincu. Bogu hvala na ovom daru našoj župi u krštenju novih članova Katoličke Crkve i župne zajednice. Uskoro će započeti nova crkvena - liturgijska godina Advent - Došašće. U župi će svakog dana ujutro u 6.30 sati biti sv. misa, popularno nazvana Zornica. Tako ćemo u te darovane dane imati priliku duhovno se pripremati za najljepše i najradosnije blagdane u crkvenoj godini: rođenje Isusovo. U tom duhu svima želim čestit Božić i sveto Isusovo porođenje i blagoslovljenu Novu 2009. godinu.

župnik Ilijan Janjić.

Iz župa Sv. Ivana Krstitelja – Tounj i Sv. Mihovila Arkandela – Tržić - Kamenica

Sv. Ivan Krstitelj u Tounju

U Tounju, župi Ogulinskoga dekanata, u utorak 24. lipnja svečano je proslavljen nebeski zaštitnik sv. Ivan Krstitelj, čiji se blagdan slavi i kao Dan općine.

Svečano misno slavlje s više stotina vjernika predvodio je tajnik gospičko-senjskog biskupa Mile Bogovića, fra Draženko Tomić. Koncelebrirali su svećenici Ogulinskog dekanata i mjesni župnik fra Slaven Mijatović.

Propovjednik je lik sveca Ivana Krstitelja nazvao najsajnijom zvijezdom koja sjaji nad tounjskim nebom i koja svojim životom i danas nadahnjuje vjernike. On nas poziva da budemo bolji i savršeniji, a posebno da svatko svojim dobrim djelima osiguramo vrata za kraljevstvo nebesko. Posebno je ukazao na značaj svetosti braka i obitelji, jer su djeca blagoslov od Gospodina, a svetost braka je vrijednost koju treba osobito čuvati. Nakon mise održan je kulturno-umjetnički program na kome je predstavljen prvi CD KUD-a Tounčice «Alaj, oj Tovunju, grade od starina».

Iz župa Sv. Antuna Padovanskog – Generalski Stol i Sv. Mihovila - Mrežnički Brest



Dolazak cistercita u župu sv. Antuna Padovanskog - Generalski Stol

Nakon tragične smrti župnika Josipa Rafaja u Generalskom Stolu, na Cvjetnicu ove godine, župom je više od pet mjeseci upravljao fra Vice Blakić, franjevac trećoredac iz samostana u Ogulinu. Fra Vice je velikodušno, s puno mara i žara nastojao oko pastorala župa Generalski Stol i Mrežnički Brest, te pomagao i u župi Sv. Nikole u Lipi, u tijeku ljeta kad je vlastiti župnik, vlc. Mate Pavlić imao zdravstvenih poteškoća. Blagdani, svetkovine, slavlje župnog patrona, svete krizme i prve pričesti sve je fra Vice uspio pripremiti i dolično slaviti. K tome dao si je truda da, nakon nemilih događaja, iznova u red postaviti župnu administraciju i pripremi dolazak novih upravitelja župa redovnika Cistercita u osobi svećenika o. Bruna Trusića i brata o. Franje Arapovića koji su župe preuzeli početkom rujna ove godine.

Ordo cisterciensis – Red Cistercita

Cisterciti su monaški red u Katoličkoj crkvi. Žive u samostanu pod vodstvom opata i po pravilu sv. Benedikta. Davne 1098. benediktinski opat Robert s dvadesetak monaha osniva novi samostan u Citeauxu, lat. Cistercium, po čemu su monasi dobili ime. Opat Alberic, duša reforme i unutarnji graditelj reda, uvodi bijeli habit, a njegov naslijednik, treći opat Citeauxa Stephan Harding daje novu regulu *Charta caritatis* 1114. god. i ute-meljuje cistercite. Ustavna povelja *ljudavi* temelj je europske parlamentarne demokracije i jedna od najrevolucionarnijih struktura srednjeg vijeka, a od IV. Lateranskog sabora bit će postavljena kao uzor-model drugim redovima u Crkvi. Sv. Bernard, opat, karizmatik i crkveni naučitelj, svojim krijeponim životom i spisima te organizatorskim sposobnostima utječe na povijest reda i stoga su cisterciti prozvani *bernardincima*. Prema propisima po kojima je red vodio sv. Bernard odredili su i propisali svoje djelovanje mnogi viteški





redovi. Cistercitski samostani i njihova gospodarstva bila su škole poljodjelstva, a u sklopu samostana nalazile su se *infermarije* (bolnice). U takvoj infermariji umro je 1274. god. sv. Toma Avinski na putu na crkveni sabor u Lyon.

Cisterciti su bili crkveni graditelji i stvorili su vlastitu arhitekturu – gotiku – koju su širili diljem Europe. U XII. i XIII. st. bili su prvi red Europe s 1800 opatija. Crkve i samostani su građeni po strogo određenim nacrtima, tako da se redovnik, došavši iz bilo kojeg samostana, mogao kretati zavezanim očiju, jer je raspored prostorija svakog samostana isti, samo su se samostani razlikovali po svojim dimenzijama. Cistercitske opatije bijahu izvorištima zapadnoeuropske kršćanske civilizacije.

Molitva je temelj cistercitskog monaškog života. Svaki dan samostansko zvono pet puta poziva na zajedničku pjevanu službu časova na latinskom jeziku i cistercitskim koralnim napjevom. Šutnja ne znači samo 'ne govoriti' niti je ona sama po sebi cilj. Ona je pomoć u duhovnom životu. Ona je potrebna da bi se moglo slušati i čuti. Šutnja je mjesto susreta s Bogom i sa samim sobom. «*Ora et labora*» nije samo regula na papiru, već je svaki cistercitski dan isprepleten molitvom, a osobito duhovnim čitanjem – *Lectio divina*, te fizičkim i intelektualnim radom. Od XX. st. zbog raznih povijesnih okolnosti cisterciti se bave pastoralom i dušobrižništvom. Cisterciti posebno štuju Majku Božju, a sve cistercitske crkve posvećene su Gospu.



Cisterciti u Hrvatskoj

U Topusko cisterciti dolaze 1205. god. iz opatije Clairvaux i grade opatiju Blažene Djevice Marije. Opat samostana imao je vlast suditi podanicima, a u plaćanju raznih poreza i nameta topuski su opati imali velike povlastice što govori o ugledu i moći cistercita. U XV. st. navalom Turaka nezaštićeni su monasi morali napustiti opatiju, računajući da će se vratiti, ali zbog raznih okolnosti to se nije dogodilo. Titulu *Abbas Beatae Virginis Mariae de Topusco* od 1555. god. nose zagrebački biskupi, a razni dokumenti i dragocjene knjige iz topuske opatije čuvaju se u Riznici zagrebačke katedrale. Od nekoć treće po veličini crkve u Hrvatskoj

ostao je samo vrijedni gotički portal. 1232. god. osnovana je opatija sv. Marije u Kutjevu gdje donose vinovu lozu i šire vinogradarstvo. Prva ženska opatija u Hrvatskoj osniva se 1246. god. u Ivanić Kloštru, a 1330. osnovana je opatija sv. Marije na Dolcu (Opatovina). Cisterciti su u sjevernoj Hrvatskoj zbog bijelog habita i crnog škapulara nazvani *svrakari i bijeli benediktinci*.

Sredinom XVI. st. cisterciti nestaju iz hrvatskih krajeva. »Bijeli šutljivi monasi kao što su tiho stupili u Hrvatsku povijest, tako su isto nečujno nestali iz Hrvatske«, napisala Ivan Kukuljević Sakcinski.

Od 1982. god. do rujna ove godine, nakon više od 400 godina, postojao je cistercitski samostan u Hrvatskoj, i to u Jastrebarskom, od austrijske opatije Wettingen-Mehrerau iz Bregenza. Iako zajednica u hrvatskoj ima smo tri monaha, ukupno šest hrvatskih cistercita priпадa opatiji koja želi vratiti cistercete na hrvatsko tlo gdje su nekada širili vjeru i kulturu. Cistercitski red je obogaćenje za Crkvu u Hrvata te nikako ne može biti na štetu u ovo moderno doba u kojem se Boga želi negirati i istisnuti iz društva i ljudskog života. Potaknimo svojim molitvama i djelima ponovno otkrivanje cistercita koji će svojim monaškim, asketskim životom stvarati oaze duhovnosti i mira.



o. Bruno Trusić

Molitva cistercita za Europu

KRALJICE NEBA I MAJKO NAŠA,
SAČUVAJ CIJELU EUROPU OD VJEĆNE PROPASTI
I OD SVIH ZAVJERA KOJE SE PLETU OKO NJE,
BUDI NAM ZAŠTITNICA I SNAGA
U SVIM TRENUCIMA BUDUĆEG ŽIVOTA,
TE NAM IZMOLI SRETNITU I BOLJU BUDUĆNOST
SA PUNO BLAGOSLOVA, LJUBAVI I MIRA.



Pozdrav iz Rijeke

Već je prošlo preko dvije godine da se nalazim u mirovini u Svećeničkom domu u Sjemeništu u Rijeci. Iz početka bilo mi je malo neobično i neugodno, ali sada sam se priučio i na ovaj život.

Peti kat u Sjemeništu rezerviran je za nas umirovljene svećenike. Sada nas ima šestero. Svaki ima svoju sobu s centralnim grijanjem i kupaonicom. Imamo i zajednički dnevni boravak, lijepu dvoranu za okupljanje i rekreaciju. Hrana je dobra i obilna. Osoblje Sjemeništa vodi brigu o čistoći naših prostorija i našoj odjeći. Svaka soba ima svoj telefon (moj broj je 051-207-867). Svako jutro imamo zajedničku svetu misu, a to je i najvažnija točka dana.

Sa zdravljem sam, hvala Bogu, dosta dobro. No, moram uzimati lijekove i povremeno odlaziti na kontrole. Automobil sam ostavio Caritasu biskupije Gospić. U potrebi zamolim nekog kolegu da mi učini uslugu i preveze me kamo trebam.

A sada srdačno pozdravljam bivše župljane, osobito dobrovlore iz Oštarija, Skradnika, Sv. Jurja - Zagorje, Kaševara-Ribarića i Desmerica. Želeći vam svako dobro od Gospodina i Blažene Djevice Marije.

Sretan Božić i Novu godinu 2009. čestitam svima vama, vaš odani i zahvalni bivši župnik

Bogdan Zović

Pitam se?

Pitam se kojim putem krenuti,
Kada sve krene nizbrdo?
Pitam se kojim putem krenuti,
Kada istine nestane?
Pitam se kojim putem krenuti,
Kada tražim novi život?
Pitam se kojim putem krenuti,
Kada izlaza više ne bude?
Pitam se kojim putem krenuti,
Kada lađe tvoje otplove?
Pitam se kojim putem krenuti,
Kada nade više ne bude?
Pitam se kojim putem krenuti,

Kada sunce jednom nestane?

Pitam se, kojim ću putem krenuti
Kada me jednom ne bude?
Pitam se kojim putem krenuti,
Kada Kriste dođeš po mene?!

Marija Špehar



Kako su Ličani u srednjem vijeku tražili i nalazili posao u Zadru



U pojedinim vremenskim razdobljima traže se povremeni, sezonski radnici. Radnici su to koji nemaju trajni posao, ali za vrijeme dok traje sezona na primjer; vrijeme sjetve, okapanja, berbe grožđa, kosidbe i drugih sezonskih radova, radi posla mijenjaju mjesta boravka. Nakon sezone gube radni odnos i vraćaju se u svoje domove ili nastavljaju tražiti nove poslove. I tako od posla do posla privremeno su (ne)zaposleni. Danas iz siromašnijih područja ljudi odlaze u bolje stopeća mjesta gdje se nadaju dobiti posao i zaraditi za pristojan život. Kao što postoje privremeno (ne)zaposleni, tako imamo privremena i trajna iseljavanja i useljavanja.

I u srednjem vijeku postoji slična pojava. Ljudi iz jednoga kraja odlaze u drugi za poslom. Razlog iseljavanja iz rodnog kraja mogao je biti povezan s vremenskim nepogodama, požarima, velikom sušom, potresom i sličnim prirodnim nepogodama. Isto tako iseljavanja su uslijedila i nakon neprijateljskih prodora i osvajanja pojedinih područja. Poznato je da su mnogi naši preci odselili iz Like i Dalmacije u Italiju, Austriju, Mađarsku čak i udaljenu Rumunjsku. Mnogi su iseljavali iz unutrašnjosti i pristizali u priobalne komune gdje su tražili bolji, mirniji, sigurniji život. Velik dio iseljavanja zbio se iz osobnih razloga i nama danas nepoznatih uzroka.

Ovdje ću navesti nekoliko slučajeva iseljavanja to jest useljavanja na područje Zadra sredinom i u drugoj polovici petnaestoga stoljeća. Nisam siguran koji su bili motivi i povodi tih iseljavanja. Je li siromaštvo ili opasnost od neprijateljskih prodora, ili naprsto želja za boljim životom? Možda je dio iseljavanja u vezi s rodbinskim odnosima. Ako se stric dobro snašao u nekoj priobalnoj komuni mogao je voditi računa i tražiti posao za svoga nećaka ili brat za brata i slično. Budući da su već polovicom 15. stoljeća prisutne provale Osmanlija, ne samo po Bosni nego i po unutrašnjosti Dalmacije i Like, poznato je da su brojna iseljavanja uzrokovana i tim događajima. O takvim događajima nalazimo arhivske dokumente.

Dragoje Draguhijević «de Pset» 6. listopada 1452. pravi ugovor o smještaju svoje kćerke Milice kod gospodina Donata Matafarića. Milica prema ugovoru ostaje pet godina u obitelji Donata Matafarića. Donat se obavezuje Milicu hraniti, odijevati, poučavati. Ona će pomagati u kućanstvu i u svim potrebnim poslovima. Nakon pet godina Donat se obavezuje da će joj dati odijelo i pet zlatnih dukata. Na margini dokumenta стоји 13. veljače 1454. ugovor je sporazumom obiju strana prekinut pred svjedocima.¹

Agnia kćerka pokojnoga Grge «de Cetina», 6. rujna 1453. godine obavezuje se da će kroz sljedeće tri godine vjerno i marljivo služiti u obitelji Ser Benedikta de Venetiis nadglednika (comestabilis) u Zadru. Godišnje će joj za njezin rad dati deset libara i to će isplatiti na kraju treće godine.²

Juraj Juanović (Ivanović!) «de Cetin» iz područja (komitata) senjskoga 19. rujna 1453. stavlja i daje sina Bartola magistru Tomašu Radičeviću, postolaru (calegario), na dvije godine. Bartol će biti poslušan i marljiv. Tomaš će ga odijevati, hraniti i poučavati. Na kraju će mu dati deset libara i uobičajeno odijelo, jedan mantel jednu tuniku, jedan par cipela, dvije košulje i dvoje gaće i jedan par (sutularium) sandala.³



1 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 5, 6. X. 1452. “Dragoe Draguhiević de Pset posuit et pacto dedit Milizam filiam suam ibidem presentem et volentem Ser Donato filio Ser Simonis Matafarich merzario et civi Jadre ad standum cum ipso Ser Donato usque ad annos quinque proximos...”.

2 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 6, 6. IX. 1453.

3 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8. 19. IX. 1453. “Georgius Juanovich de Cetin jurisditionis comitatu Segne posuit et pacto dedit Bartolum filium suum Magistro Thomaxio Radichiević calegario habitatori Jadre ad standum cum ipso magistro Thomaxio usque ad duos annos proxime venturos... Et in fine dicti termini eidem dare et solvere innumerate pecunia libras decem parvorum nec non sibi dare et facere de novo unum zaponem de fustaneo et unam mantelinam et unam tunicam de rassa et unum par caligarum de rassa et duas camisias et duas mutandas et unuzm par sutularium...”.

Marko Stoišić «de Civitnichi» smješta se kod magistra Ivana Cvitanovića (piliparia) krznara. Ivan će ga poučavati do blagdana Božića slijedeće godine 1454., a Marko se obavezuje da će biti vjeran i marljiv.⁴

Grlica, udova pokojnoga Vulcine «de Iaice» 22. rujna 1453. godine, stavlja za osam godina sina Radaka kod gospodina Bernardina Mauroceno u Zadru. Radak će biti kao Bernardov sin i marljivo će učiti. Bit će vjeran i paziti na obiteljske stvari i slično. I Grlica se obavezuje ostati osam godina i vjerno, što je dolično, služiti Bernardu u njegovoj obitelji. On će ih odijevati, hraniti i dati im sve što odgovara njihovim položaju. Nakon osam godina dat će im za njihov rad stotinu libara.⁵

Radoj Zubranić «de Bihach» stavlja svoga brata Bartola kod Mihovila Nassisa zadarskog plemića. Bartol će vjerno služiti i paziti na imanje obitelji Mihovilove. Bartol će ostati do kraja ugovorenoga roka od šest godina. Za vrijeme boravka njemu će davati hranu, odijelo i sve potrebno za život. Na kraju dogovorenog vremena dat će mu odijela i druge običajne stvari i dvadeset libara.⁶

Vučić iz sv. Martina «de Drexnico» daje sina Mateja Donatu Šubiću trgovcu u Zadru na šest godina. Donat će ga vjerno poučavati, hraniti i odijevati kroz cijelo to vrijeme.⁷

Juan (Ivan) Ratković «de Pset» 6. listopada 1453. stavlja sina Nikolu kod magistra Antona de Brixica (calegario) postolara, stanovnika Zadra na nauk kroz pet godina.⁸

Isti dan 6. listopada 1453. Radoje Svinjarić «de Colunichi» daje Macleusium svoga brata Benediktu de Mula kapetanu Zadra na deset godina.⁹

Klara pokojnoga Vukote «de Cruppa», 6. listopada 1453. stavlja se u službu kod Marka Venturina u Zadru kroz šest godina. Vjerno će služiti i paziti u obitelji Markovoj na sve. Na svršetku šest godina dat će joj pedeset libara i odijelo.¹⁰

Isti dan 6. listopada 1453. Vučica ili Katarina kćerka Cvitka «de Lapaz» stavlja se u službu Konstancije uđeve pokojnoga Alberta Campolongo de Padua i njezinom sinu Franji i Antunu na osam godina u službu. Na kraju ugovorenog vremena dat će joj pedeset libara.¹¹



Dva dana kasnije 8. listopada 1453. Matej Bezečić «de Sarb» daje Mateja svoga nećaka, sina pokojne kćerke Jelene, u službu Antunu de Cesana calegario i stanovniku Zadra na nauk od šest godina.¹²

Isti dan 8. listopada 1453. Tomaš Stravilić «de Lapaz» nastanjen u Ostrovici daje Stoju svoju kćerku magistru Ivanu Pavlu na četiri godine. Stoja obećaje da će biti dobra, vjerna i marljivo raditi. Ovaj će ju odijevati i hraniti i na kraju ugovorenog roka služenja dati će joj dvadeset malih libara kao nagradu, plaću.¹³

Jadrij Drašković «de Scixia» ima punu slobodu danu mu od Pavla Maroića «de villa Staravas partium ultramontanarum», 8. listopada 1453. godine da dade njegova sina Grgu magistru Jurju Vladislaviću obućaru, na dvije godine. Grgo će biti

vjeran i ovaj će ga hraniti i odijevati. Dječak «puer» će biti marljiv i dobar. Nakon dvije godine magister će mu dati odijelo i dvadeset libara za plaću i uobičajene robe.¹⁴

4 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 20. IX. 1453.

5 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 22. IX. 1453.

6 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 3. X. 1453. “Radoius Zubranich de Bihach posuit et pacto dedit Bartholom fratre suum ibi presentem Ser. Michaelo de Nassis nobili Jadre usque ad annos sex.. Et in fine dicti termini dimmittere ipsi Bartolo omnes vestes suas tunc temporis ipse Bartolus habuit in suo dorso.. Et dare et facere unam tunicam, et unam manetelinam de rassa, et unum par caligarium de rassa unum par sutuullarium, duas camisas et duas mutandas, unum cingulum et unum biretum pretijs soldorum viginti parvorum..”.

7 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 5. X. 1453. “Vuchich de Stco Martino de Drexnico, posuit et pacto dedit Matheum filium suum ibidem presentem Donato subich merzario.. usque ad annos sex proxime venturos..”.

8 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 6. X. 1453

9 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 6. X. 1453.

10 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 6. X. 1453.

11 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 6. X. 1453.

12 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 8. X. 1453.

13 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 8. X. 1453.

14 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 8, 8. X. 1453.

Dragošije Matijeveć «de Podcamenigrad» 9. listopada 1453. daje svoga sina Radina magistru Guliemu de Flandria (spadario stipendiario) plaćenom oružniku u Zadru na deset godina. On će vjerno učiti tu vještinu i na kraju dat će mu nagradu.¹⁵

Zanimljivo je da isti dan 9. listopada 1453. godine Dragošije Matijević «de Podcamenigrad» daje sina Jurja na nauk magistru Antunu, pokojnoga Ivana de Mediolano, brijaju (barbitonsori) u Zadru na osam godina i obavezuje se vjerno i marljivo učiti vještinu.¹⁶

Isti dan 9. listopada 1453. Matej Goicinović «de Bihach» stavlja se u službu kod magistra Ifka Piliparia na četiri godine. Za njega garantira, da će biti vrijedan, njegov brat Ivan Goicinović, a u slučaju da nešto pronevjeri on će nadoplatiti svojim imanjem.¹⁷

Bartol Mihovila «de Lapaz» 10. X. 1453., daje Marka svoga bratića (patruelum suum) od 14 godina na pet godina kod Mateja Slavkovića, drvodjelca. Na kraju ugovorenog vremena dati će mu dvadeset i pet libara za plaću.¹⁸

Svakako vrijedno je navesti da u Zadar kao i u Šibenik prigodom velikih blagdana dolaze brojni hodočasnici. Venecija koja budno prati sva kretanja daje stroge naredbe neka se gradska vrata drže dobro zatvorena i neka se prati tko ulazi i izlazi tih dana u grad. Vlast je posvećivala pažnju sigurnosti svojih granica. Pojedinci su pazili na svoje osobne trgovačke interese. Često su siromasi bili «izloženi» ne baš lagodnim službama da bi zaradili nešto za život.

Jesu li su se ovi ugovori tj. doseljenja zbila radi nekih pritisaka (prodora) ili su možda hodočasnički dani i proslava blagdana sv. Šime u Zadru, na blagdan, «feštu», proslavu tzv. «indulgencija» proštenje sv. Šime koja se slavi 8. listopada utjecali na doseljenja točno ne znamo. Znamo samo da tom prigodom mnogi dolaze na hodočašće i po trgovačkom poslu. Neki dolaze da uz blagdan nešto prodaju ili nešto nabave. Oni iz unutrašnjosti svakako su bili zainteresirani za sol i druge primorske proizvode. Isto tako oni su vjerojatno donosili i svoje proizvode i tako uspostavljali veze i ugovarali poslove, sklapali prijateljstva.

Martin Kuprešić «de Podstraniza», 21. listopada 1453. ugovara da će tri godine živjeti i raditi kod magistra Tomaša Radičevića, postolara.¹⁹



Katarina kćerka pokojnoga Maklousija iz Podkamnegrada s područja Bosne 22. listopada 1453. pravi ugovor s Leonardom Fontanom «armigero in Jadra» o služenju kroz šest godina u kući tj. obitelji. Na kraju šest godina rada dat će joj pristojnu odjeću i 28 libara nagrade za posao.²⁰ Zanimljivo je nakon mjesec dana 23. studenoga 1453. godine sklapa ugovor Lucija kćerka pokojnoga Mergana Boića iz Vrpolja «de velico verpoie partium Bosne» sa Ser Leonardom Fontanom da će šest godina stanovati i raditi kod njega u njegovoj obitelji. On će ju kroz šest godina hraniti, odijevati kako odgovara njenom staležu i na kraju će joj dati nagradu za njezin posao, dvadeset i osam libara.²¹ Da li je Katarina ostala na poslu ili se je vratila u zavičaj ili prešla preko mora u tudi svijet? Uz teški i naporni rad mnogi su bili izloženi i velikim teškoćama i ponižnjima.

Zanimljivo je i to da sam knez, 15. prosinca 1453. godine svojom ovlašću koju ima određuje i daje dvoje djece, Katarinu i Martina, brata i sestru, da kroz deset godina stanuju u obitelji Bernarda Maurocena prefekta armigerorum. Katarina ima trinaest godina a Martin ima deset godina. Oni su siromasi, skitnice (vagabundi), ne-

15 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 9. 9. X. 1453. «Dragossius Mathievich de Podcamenigrad posuit et pacto dedit Radinum filium suum Magistro Guielmo de Flandria spadario stipendiario in Jadra ibi presenti ad standum cum ipso magistro Guielmo et adiscendum dictam artem spadarum usque ad annos decem proxime futuros promittens et se obligans dictus Dragossius dicto magistro Guielmo facere..».

16 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 9. 9. X. 1453.

17 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 9. 9. X. 1453. «Matheus Goicinovich de Bihach locavit et pacto convenit Magistro Ifco pelipario habitatori Jadre de operibus et servicijs suis ipsi magistro Ifco et eius familie in .. usque ad annos quatuor..».

18 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 9. 10. X. 1453.

19 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 9. 21. X. 1453.

20 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 9. 22. X. 1453. «Catarina filia qd. Macalousij de Podcamengrad partium Bosne locavit et pacto convenit Ser Leonardo Fontana armigero in Jadra.. usque ad annos sex..».

21 DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, fol. 10. 23. XI. 1453. «Et hoc ideo quod dictus Ser Leonardus promisit et se obligavit dicte Lucie eidem dare et facere toto dicto tempore sex annorum competenter victimum et vestitum ac calceamenta prout convenit condicioni sue. Et pro premio et merito laboris sui eidem dare et solvere in prompta et numerate pecunia in fine dicti termini libras viginti octo parvorum et omnes vestes quas tunc temporis ipsa Lucia habuit a suo dorso..». /Je li habuierit ili habuit.... Pogledaj...

maju nikoga od svojih bližnjih u gradu jer su došljaci iz Pseta. Ser Bernardio uz hranu, stan, odijelo i poučavanje na kraju će dati za njihov rad 120 libara i svakomu od njih još po šezdeset libara.²² Čini mi se da su ovi dogodaji znak da je u unutrašnjosti došlo do nekih jačih promjena i da je stanje vrlo teško. Jer kako su tako sitna, malodobna djeca mogla napustiti svoje ognjište i naći se kao vagabundi u Zadru bez ikoga svoga?

Još ćemo navesti nekoliko primjera iz 1454. godine. Ovdje ne navodim pribilježene slučajevе iz neposredne zadarske okolice koji su sklopili ugovor o zanatu i slično.

Tako 10. ožujka 1454. godine Vlada «de Unaz» obavezuje se na tri godine stati i raditi u obitelji magistra Jurja Cvitanovića dicto Bevenga pilipario u Zadru.²³

Obitelj Beneditka de Mula nastanjena u Zadru prima u službu Klaru kćerku pokojnoga Benedikta Križanića «de Lica de loco vocato Lovigne» na osam godina. Benedikt Mula je kapetan u Zadru i u službi Mletačke Republike. On se obavezuje da će dati nagradu od pedeset libara i nešto robe na kraju ugovorenoga roka.²⁴

Neki se obavezuju i na neodređeno vrijeme raditi i služiti u obiteljima. Tako Jelena kći pok. (nema imena oca) «de Pset» 8. kolovoza 1454. godine odlučuje biti na neodređeno vrijeme kod gospođe Lucimarie, udove pokojnoga Franje Jakovljeva, iz Venecije stanovnice u Zadru.

Klara drugačije zvana Vučica kćerka pokojnoga Miloja «de Pset» stavlja se u službu kod Nikole Zucolo pokojnoga Danijela stanovnika Venecije i ona se odlučuje do kraja života služiti u dotičnoj obitelji u Veneciji.²⁵

Dobra kćerka Franoja «de Serb» 27. kolovoza 1454. stavlja se u službu kod Ser Girarda pokojnoga Kristofora de Arminio i obavezuje se ostati u službi kroz pet godina i na kraju dobit će uz nešto robe i četrdeset libara malih, kao nagradu za služenje.²⁶

Čini mi se da ponovo slijedeće godine oko blagdana i fešte sv. Šime imamo nekoliko slučajeva da, iz unutrašnjosti, bilo mladići bilo djevojke, čak i u dječjoj dobi, obvezuju se za njih njihovi roditelji, da će vjerno služiti u obiteljima.

Uočljivo je da je velik broj žena tj. djevojaka išlo u službu kod ugledne gospode. Nekada su to zaposlenici i časnici Serenissime. Nekada su to trgovci i zanatlije. Obavezuju se raditi redovito na određeno vrijeme, u prosjeku, sedam godina. Oni koji traže posao ili idu u službu većinom su mlađi od osamnaest godina. Mlađe redovito stavljuju u službu njihovi roditelji ili netko od rodbine koji redovito garantiraju da će dotični biti marljivi, vjerni u službi, poslušni, da neće napustiti kroz dogovoreno vrijeme svoga poslodavca.

Postavlja se pitanje jesu li svi ovdje navedeni bili sezonski zaposlenici ili trajni iseljenici? Došavši u grad Zadar, neki su s vremenom osnovali obiteljske zajednice i tako obogaćivali grad novim, svježim pučanstvom.

Neki su odlazili na drugu obalu Jadrana i stvarali male kolonije «schiavona» - hrvatske. Organizirali su se u mjesnim društvenim i vjerskim bratovštinama. Bili su dobri radnici, dobro su došli u nove krajeve, gdje su malo pomalo gubili svoj jezik i postajali zdrava prinova susjednoj narodnoj zajednici.

Ovakva kretanja prouzrokovala su velike osobne žrtve i suočavanja sa životnim problemima, a šira narodna zajednica dobivala je značajnu prinovu u ljudstvu.

Kao što vidimo za naučnike garantiraju redovito njihovi roditelji ili staratelji. Stariji koji odlaze u službu garantiraju svojim imanjima, bilo gdje se nalazila. To za njih rade i njihovi bližnji ili poznanici.

Od marnih sezonskih radnika i naučnika, doseljenika, nerijetko su se oblikovali sposobni i vrijedni majstori: zidari, klesari, kipari i u raznim vještinama istaknuti uspješni majstori – umjetnici.

Fra Petar Runje



²² DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, sveč. 4, fol. 10, 15. XII. 1453. "Prefatus magnificus dominus Comes vigore et auctoritate sui magistrates posuit et pacto dedit duos pueros ibidem presentes et volentes videlicet Catarina de Pset etatis annorum circa XIII et Martinum eius fratrem etatis annorum circa decem euntis tursitos vagabundos et mendicants per civitatem Jadre et non habentes parentes neque alios propinquos qui eos regerent gubernarent et manutenerent., Strenuo viro domino Bernardo Mauroceno prefecto armigerum in Jdra Ad standum cum ipso domino Bernardo usque ad annos decem proxime venturos.. Et mandans eis quod sint et esse debeant boni fideles et obedientes ipsi domino Barnardo et familie sue in omnibus licits et honesties.."

²³ DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, sveč. 4, fol. 12, 10. III. 1453/54.

²⁴ DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, sveč. 4, fol. 13, 1. VII. 1454

²⁵ DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, sveč. 4, fol. 13, 27. VIII. 1454.

²⁶ DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, sveč. 4, fol. 13, 27. VIII. 1454.

Povijesni podaci o Prapuću

Zemljopisni smještaj Prapuća

Na lijevoj obali rijeke Dobre prostire se ogulinsko predgrađe Prapuće koje sa Zagradom čini cjelinu. Svoje je ime dobilo po paprati, bujadi (prapruti) koja je nekad služila za stelju. Poznati su još slični toponimi u Hrvatskoj: Prapratnica, Praputiše, Praputnik, Praputnjak itd.

Prapuće je starije od grada Ogulina, jer se prvi put spominje u Modruškom urbaru sastavljenom 1486. godine u vrijeme kneza Bernardina Frankopana. Tada ogulinski kaštel još nije bio izgrađen.

Rijeka Dobra prema jugoistoku odvaja Prapuće od gradskog središta, te Krlenca i Sv. Jakova. Prema sjeverozapadu granicu čini Stara Cesta koja vodi od kaštela Frankopana prema Sv. Petru. Kroz Prapuće prolazi Nova Cesta koja Ogulin preko novog mosta povezuje sa zapadnim izlazom iz grada.

Povijest

U 15. stoljeću Prapuću su pripadala sljedeća sela, tj. skup zemljišta od obično dvanaest dana oranja i sjenokoše od četiri stoga sijena:

Kotlebića Selo, selo Šimuna Ankovića, Hrdenića Selo, Dlakino Selo, Dragonića Selo i Jablanovci.

U Modruškom se urbaru spominje i Gorica. Na prvoj poznatoj katastarskoj karti Ogulina nastaloj između 1776. i 1780. godine ovo se područje naziva Za gorizami (Za goricama). Vladimir Mažuranić u svom Pravno-povijesnom rječniku navodi da u množini gorice vrlo često imaju isto značenje kao riječ vinograd.

Na Gorici koja se nalazi na brežuljku iznad Dobre bilo je više sela: Selo Kojane, Fabića Selo, Vojkovo Selo, Kotlenjakovo Selo, Fabče Selo i Balšića Selo.

U Prapuću je spomenuto dvadeset nositelja zemljишnog posjeda, dok je na Gorici taj broj iznosio 26. Ukupno je bilo šest pustih posjeda.

U Prapuću je bilo i dvadeset dana crkvenog posjeda. Spominje se i svećenik Grgur koji je vjerojatno bio i župnik Sv. Jakova.

Crkva sv. Jakova

U Modruškom se urbaru u Jablanovcima (Jablanovo, danas Sv. Jakov) u 15. stoljeću prvi put spominje župna crkva Sv. Jakova (Sv. Jakob) koju su dali sagraditi Frankopani. Za ovu crkvu je vrijedno spomenuti da je to najstarija crkva u ogulinskom kraju. Nastala je prije izgradnje ogulinskog kaštela knezova Frankopana, u vrijeme kada u bližoj okolici nije postojao nikakav grad, osim tvrđave Vitunj i srednjovjekovnog grada Modruša i njegove utvrde Tržan.

U Urbaru se ne kaže izričito da je to bila župna crkva, ali se možemo suglasiti s Milom Magdićem da je ova crkva u prošlosti imala takav značaj.

U statusu župe Ogulin iz godine 1733. navodi se da je zaštitnik župe sv. Jakov, no u vizitaciji biskupa Ivana Antuna Benzonija iz 1735. godine župnom crkvom se naziva crkva Sv. Bernardina u sklopu kaštela Frankopana, dok je crkva Sv. Jakova postala područna crkva. U vrijeme osmanlijskih prodora u 16. stoljeću, godine 1521. crkva je spaljena i oštećena.

U jednoj ispravi iz 1558. godine nalazi se i opis ove sakralne građevine:

«Crkva Sv. Jakova, izvan grada Ogulina, ima grobnicu i zvonik, ipak je sasvim pusta.» Crkva je bila napuštena sve do godine 1690., dok njenoj obnovi nije pristupio ogulinski župnik Juraj Čop. Godine 1735. (17. srpnja), biskup Benzon posvetio je zvono u čast sv. Jakova u područnoj crkvi. Crkva Sv. Jakova ima romaničko-gotička obilježja. Posebno se ističe četverokutni zvonik. Godine 1911. građevina je temeljito obnovljena. Svetište ima višekutni završetak.



Statistički podaci o broju stanovništva u prošlosti

Prema prvom popisu stanovništva u Hrvatskoj i Slavoniji iz 1857. godine u Prapuću je živjelo 368 stanovnika. Godine 1890. taj se broj povećao na 547 stanovnika. Radoslav Lopašić godine 1894. u opisu Modruškog urbara navodi u prikazu Prapuća broj od oko 40 kuća. Mile Magdić u Topografiji i povijesti Ogulina iz 1926. godine koristi podatke iz popisa stanovništva iz godine 1900., kada su na ovom području popisana 610 stanovnika u 84 kuće.

U popisima koji su izvršeni 1869., 1880., 1910., 1921. i 1931. područje Prapuća je bilo popisivano u sklopu grada Ogulina. Poslije Drugoga svjetskoga rata 1948. godine popisano je 850 stanovnika, 1953. godine 886 stanovnika, 1961. godine 1081 stanovnik, dok 1971. godine popisivači bilježe 820 stanovnika.

Za Zagrad kao samostalno naselje postoje podaci za samo tri popisna razdoblja. Godine 1890. popisana su 245 stanovnika, 1900. godine 230 stanovnika, a 1953. godine 321 stanovnik.

Rijeka Dobra



MOST NAD DOBROM U OGULINU
Foto: V. Andrić

Rijeka Dobra prolazeći stjenovitim kanjonima od izvora pod Skradskim vrhom, ulazi postupno u ovaj ravničarski kraj. Nedaleko Ogulina u Puškarićima teče ispod Mollinarijeva mosta i dolazi u blizinu Pećnika (vrelo Velika pećina). Pećnik je strma stijena u obliku lijevka obrasla bukovom šumom. To je zaštićeni geomorfološki spomenik prirode. Iznad jezera Bukovnik nalazi se botanički rezervat šumske vegetacije, koju obilježava bukova šuma izrasla nakon sjeće.

Izgradnjom hidroelektrane «Gojak» i brane na Bukovniku ujezeren je tok Dobre i nastalo je umjetno jezero Bukovnik koje se skladno uklopilo u prirodni okoliš. Rijeka nastavlja svoj tok, prelazeći preko prepreka koje pruža stjenovit kanjon i spušta se brzicom ispod mosta u «Filipovićev vir» odakle dolazi do velikih kamenih vrata i nestaje u Đulinom ponoru.

U 18. stoljeću bilo je pet mlinova na Dobri, u užem gradskom području, od Gorice do Zagrade, na obje riječne obale. Isti broj vodenica djelovalo je i krajem 19. stoljeća. Najpoznatiji bio je mlin obitelji Turković-Brzon na desnoj obali. Godine 1926. vlasnici su mlin obnovili na starim temeljima uz uporabu armiranog betona. Kasnije je mlin mijenjao vlasnike i nazive (Bosnićev ili Jankov mlin). Uz mlin je bio izgrađen i jaz kojim se voda usmjeravala na mlinski kotač. Djelomično je sačuvan uski puteljak kojim se žito na tovarnim konjima dovozilo do mlina. U zimskom razdoblju put je djeci iz okolnih kuća služio kao sanjkalište. Do izgradnje hidroelektrane «Gojak» jaz je uz mlin služio kao gradsko kupalište, posebno za mlađi naraštaj.



mlinski kotač. Djelomično je sačuvan uski puteljak kojim se žito na tovarnim konjima dovozilo do mlina. U zimskom razdoblju put je djeci iz okolnih kuća služio kao sanjkalište. Do izgradnje hidroelektrane «Gojak» jaz je uz mlin služio kao gradsko kupalište, posebno za mlađi naraštaj.

Urbanizacija naselja nakon izgradnje željeznog mosta 1875.

Izgradnjom željeznog mosta preko Dobre 1875. godine grad drugi put prelazi preko Dobre. Prvi put se grad približio rijeci godine 1871. prolazom Stare Ceste koja je jugozapadnu stranu kaštela Frankopana iznad Đulinog ponora odrezala i skratila za širinu ceste koja povezuje dvije obale preko suhih kanala Dobre. Stara Cesta je dio Rudolfinske ceste koja je 1874. godine povezala Ogulin i Novi Vinodolski. Željezni most preko Dobre i sadašnja Nova Cesta izgrađeni su kao pričuvni pravac zbog čestih poplava Dobre, kada nije bilo moguće koristiti prometnicu u blizini kaštela.

Na prapućanskoj strani mosta, uz Novu Cestu oblikovana je nova cijelina. Do godine 1908. izgrađeno je šest građevina koje imaju visoku ambijentalnu vrijednost. Prapuće i Zagrad početkom 20. stoljeća obilježavaju gusto poredane male, drvene kuće pokrivenе šindrom.

Poštanska postaja

U Prapuću se u kući obitelji Radej nalazila poštanska postaja s polazištem za diližansu koja je prometovala od Ogulina kao sjedišta pukovnije do kumpanijskih postaja (sjedišta satnija) i do drugih mjesta izvan pukovnije. Put od Ogulina do Gospića trajao je 18 sati. Ljeti je poštanska diližansa prevozila četiri putnika, a u zimskom

razdoblju samo dva putnika. Nakon izgradnje kuće obitelji Spitzer (dan se u ovoj kući nalazi tiskara OG-grafika), poštanski ured je preseljen bliže gradskom središtu.

Most na «Vražjem prijelazu»

Na rijeci Dobri izgrađen je još jedan most koji povezuje Koce i Marković Selo. Most je nakon višegodišnjih nastojanja stanovnika Prapuća za izgradnjom te važne spone svečano otvoren 16. srpnja 1933. godine. Tadašnja općina Ogulin dodijelila je 40. 000 dinara, Dobrotvorno društvo sv. Josipa 30.000 din, a Banska uprava u Zagrebu 10.000 din. Ostala sredstva prikupljena su dobrovoljnim prilozima.

Tada je postavljena mramorna ploča s napisom: «Sagradieno g. 1932. po općini Ogulin i Društvu sv. Josipa u Prapućama, te dobrovoljnim prinosima.»

Ploču je darovao Nikola Stošić, Prapuće, kbr. 127. Graditelj mosta bio je Josip Marković, poduzetnik, Prapuće, kbr. 14.

Most je blagoslovio upravitelj ogulinske župe, župnik Mate Polić. O nastanku mosta govorio je Ivan Stošić, Prapuće, kbr. 78.

Blagoslovu mosta prisustvovao je velik broj vjernika. Nakon blagoslova održana je večernjica na Bukovniku pred kapelom Sv. Ivana Nepomuka. Na kraju je organizirana zabava na kojoj je svirala glazba Dobrovoljnog vatrogasnog društva Ogulin. Most je prvotno bio izgrađen od drvene građe, a nakon Drugoga svjetskog rata drvena struktura mosta zamijenjena je armirano-betonskom konstrukcijom.



Samostan franjevaca trećoredaca

Početkom listopada 1937. godine u Prapuću je utemeljen samostan franjevaca trećoredaca. U sklopu samostana uređena je kapelica Krist Kralja. Prva hrvatska štacionica u Zagrebu godine 1937. kupila je kuću od Bogdana Žagara. Zgrada ima tlocrt u obliku slova L. Na uličnom pročelju se ističe rizalitni istak koji u cijeloj visini izlazi iz zidne mase u obliku pravokutne izbočine. Na građevini se osjeća duh kasnog historicizma. U tijeku pregradnji koje su izvršene, glavni ulaz je premješten bočno ispod terase. Kapelica je bila otvorena u sobi koja se nalazi u blizini nekadašnjeg glavnog ulaza.

14. listopada 1937. blagoslovljena je privremena kapelica koja je proglašena «Oratorium publicum». Prvi gvardijan bio o. Josip Dujmović.

19. rujna 1938. biskup senjsko-modruški Viktor Burić svečano je blagoslovio kapelicu u preuređenoj gospodarskoj zgradi u dvorištu.

Sajmište-nogometno igralište

Preseljenje stočnog sajmišta iz gradskog središta izvršeno je početkom 20. stoljeća. Na katastarskoj karti iz 1871. godine upisan je položaj stočne tržnice u gradskom središtu, u blizini zgrade u kojoj se sada nalazi uprava komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacija.

Godine 1922. utemeljen je prvi nogometni klub u Ogulinu, koji je imao upravu i čiji je rad bio zasnovan na pravilima po kojima su se osnivala takva športska društva. Klub je dobio ime ŠK «Graničar». Igralište ovog športskog kluba nalazilo se na području Prapuća, na prostoru ispod Pećnika, kod Vražnjeg prijelaza. Prvi predsjednik društva bio je Mijo Stipetić, tajnik Prebeg, poštanski službenik. Blagajnik kluba bio je Anton Štefančić. Prva javna utakmica na tom igralištu odigrana je u kolovozu 1922. godine. Protivnik je bio NK «KAŠK» iz Karlovca. Domaći klub je ostvario pobjedu od 2 : 0. Na prostoru stočnog sajmišta između dva svjetska rata nalazilo i se nogometno igralište «Ogulinskog športskog kluba» (OŠK). OŠK utemeljen je 14. kolovoza 1932. osnivači kluba bili su: dr. Dinko Pavičić, veterinar, Hugo i Julius Goldner, Bogdan Žagar, st. i Đuka Ivošević.

Prva nogometna utakmica na ovom igralištu odigrana je 3. listopada 1933. godine. OŠK je pobijedio NK «Jezerane» s 2 : 0.



Ivan Tironi, prof.

Popis literature:

- Magdić, Mile. Topografija i povijest Ogulina, Ogulin: Ogranak Matice hrvatske Ogulin, 1995.
- Urbar modruški od godine 1486. /priredio Radoslav Lopašić/, Ogulin: Ogranak Matice hrvatske Ogulin, 1997.
- Runje, Petar. Franjevci trećoreci glagoljaši u Ogulinu, Ogulin: Alka script, Zagreb, Samostan franjevaca trećoredaca, Ogulin, Matica hrvatska ogranak Ogulin, 2007.
- Katalinić, Juraj. Počeci i razvoj nogometa do II. svjetskog rata u Ogulinu, Zagreb: Zavičajni klub Ogulinaca, Zagreb, 1989.
- Povjesnica župe Ogulin
- Korenčić, Mirko. Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1857.-1971., Zagreb: JAZU, 1979.
- Mažuranić, Vladimir. Pravno-povijesni rječnik, Zagreb: Informator, Zagreb, 1975.

Slikovni prilozi:

- 1) Sv. Jakov, nekadašnja ogulinska župna crkva
- 2) Most preko Dobre, «Dom i sviet», Zagreb, 1896.
- 3) Panorama Ogulina, pogled s Krlenca, 1920. godina
- 4) Samostan franjevaca trećoredaca, 1937. godina
- 5) Nogometna utakmica na sajmištu u Prapuću, 30. - tih godina 20.-st. (sudac na utakmici je bio Hugo Goldner)

Zvonici i zvona grada Ogulina

«Zvonici daju prepoznatljivost gradovima, selima, podnebljima, ali jednako tako govore o ljudima kojima je to razglednica njihova zajedništva. Zvonici su prsti kojima crkva pokazuje nebo.»

Ivan Šaško

Zvona se u crkvi počinju primjenjivati u 6. stoljeću radi pozivanja na molitvu. U 8. stoljeću počinju se graditi posebne građevine uz crkve. One obično nadvisuju crkve da bi se zvona dalje čula. Najstariji zvonici imaju kružni tlocrt (npr. u Ravenni) i odvojeni su od crkve. Najstariji zvonik u Hrvatskoj pripada crkvi Sv. Spasa na vrelu Cetine iz druge polovice 9. st., nalazi se na sredini pročelja. Zvonici koji nastaju u doba romaničke obično nisu povezani s crkvom, a najčešće imaju kvadratični tlocrt.

Posebno je zanimljiv zvonik trogirske katedrale, čija se gradnja odvijala od romaničkog doba, preko doba gotike, a završena u doba kasne renesanse s primjesama baroknog stila. Od gotičkog doba zvonici se povezuju uz volumen crkve i imaju različite oblike od kvadratičnih do višekutnih. Zvonici naglašavaju težnju prema visini u cjelovitom gotičkom graditeljskom sustavu.

U baroknom razdoblju, posebno u kontinentalnoj Hrvatskoj masivni zvonici izdižu se iz glavnoga pročelja, sa strane glavnog pročelja ili sa strane svetišta (Sv. Marko u Zagrebu).

Pri kraju 19. stoljeća zvonici imaju obilježe neostilova, a najpoznatiji su zvonici uz pročelje đakovačke katedrale i dva visoka šiljasta neogotička zvonika uz pročelje zagrebačke katedrale.

Zvonici su, kao i zvona, oduvijek smatrani svetim. Zvona su sukladno liturgijskim pravilima posvećivali biskupi.



Zvona

Zvona su instrumenti koji stvaraju akustične zvukove. Zvona se izrađuju u obliku okrenutog stoča, većinom od bronce. Po težem zvonu udara se batom, a kod lakših zvona u vrhu svoda postavljen je bat, koji pri njihanju zvona udara u njegov rub. Zvona po svojim stilskim obilježjima i ukrasima odražavaju vrijeme u kojima su nastajala i pripadaju svijetu likovnih umjetnosti.

Uz zvono zvonoljevači isporučuju i armature (spone) koju čine: zvono, jaram i bat. Zvono je dvostruko njihalo. Plašt zvona nije se oko osi ovješenja, a istovremeno se bat smješten u zvonu njihanjem plašta zvona dovodi do njihanja.

Uz ime zvona, koje ono dobiva pri posvećenju, zvona možemo razlikovati obzirom na povod njihova oglašavanja. Postoje i nedjeljna zvona, svečana zvona, počasna zvona, satna zvona, zvona koja upućuju na molitvu, mrtvačka zvona, olujna zvona i gladna zvona.



Blagoslov novog zvona, 11. prosinca 2008.



Crkva sv. Jakova

Crkva sv. Jakova, smještena je na južnom ogulinskom groblju, povezana je uz plemićki rod Frankopana. Nastala je u srednjem vijeku kada u bližoj okolici, osim utvrde Vitunj i grada Modruša i njegove utvrde Tržan nije bilo drugih gradova i većih naselja. Crkva je imala ulogu župne crkve sve do 16. stoljeća. Crkvu sv. Jakova poput drugih župnih crkvi, koje su se nalazile na feudalnim posjedima, obilježava položaj zvonika ispred pročelja, uz rame crkve. Zvonik svojom visinom i volumenom nadvisuje volumen lađe i svetišta te daje poseban značaj cjelokupnoj slici građevine.

U strukturi građevine mogu se pratiti različiti stilski slojevi od kasnoromaničkih, ranogotičkih iz 13. stoljeća do pregradnji iz 17. i 18. stoljeća. Temeljitijska je obnova crkve izvršena 1911. godine. Godine 2004. obnovljeni su lađa i svetište, 2005. obnovljeno je krovište i postavljen bakreni pokrov a uskoro predstoji obnova zvonika.

Prilikom pojedinih obnova postavljana su nova zvona. Tako je 15. srpnja 1753. godine modruško-senjski biskup Ivan Antun Benzoni za vrijeme vizitacije blagoslovio zvono u čast sv. Jakova u područnoj crkvi Sv. Jakova na ogulinskom groblju. Prilikom rekvizicije zvona u tijeku Prvoga svjetskog rata vojne vlasti oduzele su crkvena zvona. Godine 1921. nabavljena su nova zvona: «Sv. Jakov », 60 kg, «Sv. Ana», 127 kg. Zvona su izrađena u ljevaonici zvona Antuna Blazine u Zagrebu.



Župna crkva sv. Križa (1781.-1785.)

Zvonik najveće crkve u ogulinskom kraju svojim oblikovanjem znakovito odražava posljednju trećinu 18. stoljeća. To je doba kada barokni klasicizam uvodi novi tip pročelja. Zvonik postaje sastavni dio zatbatne površine. Završni kat klasicistički je ukrašen plitkim pilastrima s baroknim vijencem potisnutim iznad sata. Završni dio zvonika završava klasicističkom lukovicom s lanternom. Četverokutni zvonik uzdiže se iznad ogulinskih krovova kao glavni element panorame grada. Zvona ogulinske župne crkve poput drugih zvona diljem naše domovine zanijemjela su tijekom Prvoga svjetskog rata jer su nadjačana paljbom topova iz kojih su lijevana.

Godine 1921. nabavljeno je veliko zvono za župnu crkvu. Zvono je dobito ime «Sv. Križ» i teško je 870 kilograma. Izliveno je u ljevaonici zvona

Antuna Blazine u Zagrebu (djelovao u Zagrebu 1909. - 1930.). Drugo zvono po veličini lijevano je također u Zagrebu u ljevaonici zvona Kvirina Lebiša 1932. godine (djelovao u Zagrebu 1926.-1939.), nazvano je «Blažena Djevica Marija» i teško je 500 kg.

Ista ljevaonica izradila je godine 1933. zvono «Sv. Josip», teško 280 kg.

Upravitelj ogulinske župe, župnik Mate Polić bio je pokretač poduhvata oko nabave zvona za župnu crkvu i područne kapele. Prva novonabavljena zvona stigla su 22. listopada 1921. za kapelu Sv. Petra, a 19. prosinca dovezena su zvona za župnu crkvu. Zvona je blagoslovio senjsko-modruški biskup Josip Marušić. Toga dana ogulinska župna crkva je bila posebno okičena trobojnicama i zelenilom. Narod je s oduševljenjem dočekao nova zvona. Badnjak 1921. godine bio je posebno obilježen zvonjavom novih zvona uz narodno veselje.

27. siječnja 1922. stigla su i ostala zvona za područne kapele.

Kapela sv. Bernardina u kaštelu Frankopana

Građevina je nastala vjerojatno oko 1500. godine, u vrijeme gradnje kaštela. Ova je crkva tijekom 16., 17. i dijelom 18. stoljeća imala ulogu župne crkve sve do izgradnje župne crkve Sv. Križa (1781. -1785.). Od nekadašnje crkve ostalo je samo svetište koje ima višekutni oblik. Crkva je imala jednozidni zvonik u obliku preslice s dva otvora za zvona.



Kapela sv. Petra na zapadnom ogulinskom groblju

Nije poznato točno vrijeme nastanka ove srednjovjekovne crkve. Naselje Sv. Petar spominje se u Urbaru modruškom iz 1486. godine. U popisu crkava 1558. godine kapela Sv. Petra spominje se kao crkva Sv. Martina.

Kapela Sv. Petra jednobrodna je građevina s lađom koja ima pravokutni tlocrt. Svetište ima nepravilni trapezoidni završetak. Zvonik je smješten iznad glavnog pročelja i ima piridalni završetak. Svetište je svodeno nepravilnim bačvastim svodom, a lađa nije svodena. Godine 1926. sagrađen je zvonik. Tada je građevina proširena, a nakon oštećenja u Drugom svjetskom ratu i obnovljena.



Zvona za kapelu Sv. Petra lijevana su godine 1921. u ljevaonici zvona Antuna Blazine u Zagrebu. Zvona u zvoniku nose imena: «Sv. Petar», 82 kg i «Sv. Pavao», 42 kg.

Kapela sv. Roka u Lomostu

Građevina je izgrađena 1840. kao zavjetna kapelica Ogulinaca nakon haranja kolere u Ogulinu 1836. godine. Kapelica je sagrađena u stilu kasnog klasicizma. Zvonik je smješten u središtu pročelja iznad ulaza u crkvu.

Prvo je zvono za kapelu nabavljen 1921. godine. Dobilo je ime «Sv. Rok», teško je 72 kg. Godine 1929. nabavljen je novo zvono, teško 104 kg.

Kapela sv. Duha u Salopek Selu

Kapela je sagrađena 1911. godine. Na zvoniku kapele se nalazi zvono s natpisom «Glas svetog Srca Marijino». Prvo zvono bilo je nabavljen 1921. godine u radionici Antuna Blazine. Nakon što je zvono napuklo 1937. godine radove na njegovoj obnovi izvela je ljevaonica zvona Kvirina Lebiša.

Kapela sv. Mihovila sagrađena je na raskrižju u selu Bošt

Građevina je sagrađena 1909. godine. Zvonik je podignut 1935. godine, kada je nabavljen i zvono, teško 35 kg. Nekada je zvono na zvoniku ove kapele zvonilo pred olujno vrijeme.

Zvona grada Ogulina imaju simboličku vrijednost, pozivajući vjernike na molitvu. Ona navještaju sadržaje Radosne vijesti i kada oglašavaju događaje vezane uz ljudsku patnju.

Ivan Tironi, prof.

Poruka biskupa Bogovića za Katehetsku nedjelju, 28. rujna 2008.

Dragi učenici i roditelji, vjeroučitelji i vjeroučiteljice, katehete i katehistice, odgojiteljice u vjeri, sestre redovnice i braćo svećenici, svi vi koji imate poslanje Crkve, pozdravljam Vas pozdravom sv. Pavla: «Milost, milosrđe i mir od Boga Oca i Krista Isusa, Gospodina našega» (2 Tim 1,2)!

Pred nama je nova školska godina. Naša mladež susrest će se s novim knjigama koje treba dobro proučiti i naučiti. To kao zadatak treba veoma ozbiljno shvatiti. No, nije važno samo stići znanje, nego je još važnije naučiti kako se njime koristiti. U tome će im pomoći osobni susreti i svjedočenje ljudi koji im žele pomoći u svakovrsnom rastu u dobru. Crkva sve u to uključuje na razne načine, posebno preko školskog i župnog vjeronauka.

Pred nama je, naime, i nova vjeronaučna godina koja obuhvaća više različitih značajnih mesta za odgoj i razvoj novih zrelih, odgovornih kršćana i ljudi. Tu je na prvom mjestu obitelj, zatim župna zajednica, vrtići, škole, fakulteti, športske dvorane, igrališta. Svaka od tih ustanova može poduprijeti želju mладог čovjeka za rast u raznim vrlinama, ali svaka od njih može i zakazati. Trebamo pomoći da ne dođe do takva zakazivanja.

I. Neizostavna uloga obitelji

Ulogu koju u svemu tome ima obitelj ne može nijedna druga ustanova u cijelosti nadomjestiti. U *obitelji* počinje život djeteta. Roditelji su prvi odgojitelji svoje djece. Bog nam je dao dva roditelja i oni su podjednako važni za pravilan razvoj i sretan život djeteta. Često su očevi isključeni, a danas, nažalost, i majke prezaposlene iako najčešće briga za djecu ostaje na njima, pa kad majka ne može na kraj s djetetom prijeti se ocem. Međutim, obveze prema djeci ne bi se smjele dijeliti. Djeci također nije dovoljna samo materijalna briga. Roditelji ponekad predbacuju djeci kako za njih rade, crnče cijeli dan, a opet nisu dobri, ne uče i slično.



Dragi *roditelji*, vašoj djeci najprije je potrebna vaša ljubav, prisnost s njima, otvorenost, povjerenje da s vama mogu razgovarati, povjeriti se, tražiti zaštitu. Kad biste se vi brinuli za dijete samo zato što ga imate, jer vam je to dužnost, učinili biste manje od odgojiteljice u vrtiću, ili učiteljice u školi, od onih koji žele pomoći u rastu vašoj djeci. Vaša osnovna dužnost je ljubav, ali ona se ne može kupiti. Ona izlazi iz srca. Prava ljubav je : «strpljiva, dobrostiva, ne zavidi, ne hvasta se, ne oholi se. Nije nepristojna, ne traži svoje, ne razdražuje se, zaboravlja i prašta zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini. Sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi...» (1 Kor 13, 4- 7).

Današnja djeca puno vremena proborave ispred kompjutora s igricama, prijateljuju i razgovaraju preko mobitela, gledaju televiziju i tako zabavljeni što manje smetaju roditeljima da oni obavljaju svoje poslove.

Dragi roditelji, Bog vam je dao djecu da je ljubite, da je zajedno s njime odgajate učeći ih što zapovijedaju, a što zabranjuju Božje zapovijedi. Zato je vjerski život u obitelji nezaobilazan da bi se očuvala ljubav, zadovoljstvo, zajedništvo, vjernost i sreća svih njezinih članova, napose djece. Stoga nije dosta dijete upisati na vjeronauk i prisiliti ga da ode na onoliko nedjeljnih misa koliko će se tolerirati za primanje sakramenata, a roditelji idu rijetko ili nikako. Bilo bi najbolje kad bi se prakticirala zajednička obiteljska molitva i nedjeljna sveta misa, a i druge vjerske pobožnosti koje smo prihvatali svetim. krštenjem, a onda i drugim sakramentima. Pružite djeci primjer strpljivosti i svjedočanstvo žrtve.

2. Učiti živjeti

Draga *djeco*, dragi *mladi*, Isus vas želi radosne, odgovorne, slobodne od raznih ovisnosti i poroka. Na Katehetsku nedjelju pozivam vas da iskoristite vrijeme i da učite marljivo sve predmete, među kojima dakako, i vjeronauk. Neki ga upisuju kako bi im ocjena iz vjeronauka na kraju povećala prosjek, jer iz vjeronauka se ne može dobiti slaba ocjena. Isusa se treba upoznati da vam bude blizu, da sa njime računate u svim životnim situacijama, da vam bude pomoćnik i prijatelj. Isusov prijatelj će paziti na svoje riječi, na svoje vladanje, izvršavat će svoje



zadaće. Onaj tko je upoznao i zavolio Isusa neće tijekom školskih praznika ostati bez nedjeljne i blagdanske sv. mise, nego će se još više uključiti u župsku zajednicu jer ima više vremena.

Danas pozdravljam ovdje posebno naše *prvašice* koji ulaze u tajne škole i vjeronauka. Nažalost, vjerski *odgoj u vrtićima* u našoj biskupiji slabo je zaživio, a trebao bi. Istina je da imamo nedovoljan broj odgojiteljica u vjeri koje su prošle odgovarajuće školovanje ali, kako kažu u Nacionalnom katehetskom uredu u Zagrebu «iskustvo pokazuje da su u nekim vrtićima odgojiteljice u vjeri primorane čekati po nekoliko godina kako bi im se stvorili uvjeti i tako pružila mogućnost imati skupinu djece u kojoj bi provodile Program. Zato bi bilo za očekivati, da u tim vrtićima, osigurate sve predradnje potrebne za ustroj i provedbu Programa vjerskog odgoja.»

Pozdravljam napose naše *krizmanike*. Duhovno zrela osoba je ona koja živi po Božjoj volji, a to uključuje vjersku, moralnu i etičku zrelost. Poput Pavla postanite hrabri Kristovi svjedoci. Kao u apostolska vremena i danas su potrebni oni koji će znati za vjeru nešto podnijeti, založiti se za život po Božjim zapovijedima. Gdje su danas oni koji su se ove godine krizmali?

3. Primjer sv. Pavla

Ovu godinu papa je proglašio *Godinom sv. Pavla*. Vi stariji ste naučili tko je bio sv. Pavao. On je u svojoj gorljivosti postavio sebi i nama pitanje: «Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove?» On je na sebi iskusio dobrotu Božju. Njemu se Krist objavio da progleda i postane njegovim apostolom. To je milost koju on ničim nije zasluzio. Dapače, progonio je Crkvu, sudjelovao je u okrutnom kamenovanju sv. Stjepana, prvog mučenika. Stoga je Pavao uviјek govorio o ničim zaslženoj Božjoj milosti prema nama. On, koji je upoznao tu veliku Kristovu ljubav, jasno se pita: tko bi nas to mogao rastaviti od ljubavi Kristove? Možemo li i mi postaviti to pitanje u kome je sadržan i odgovor. Tko je taj i što bi to bilo da mene može rastaviti od ljubavi Kristove, od Božjih zapovijedi?!

Sveti Pavao je smatrao da je njegova životna zadaća i životno poslanje naviještati svuda i svakome tu poruku o Božjoj ljubavi. Danas na Katehetsku nedjelju pozivam sve vjeroučitelje da u sebi ožive tu svijest poslanja u duhu sv. Pavla. Vjeronauk nije tek jedan od predmeta. Kroz vjeronauk trebamo naučiti kako živjeti kao ljudi i kao djeca Božja. Znamo da ćete u svom radu naići na brojne poteškoće jer su vjersko ozračje i praksa kršćanskoga života u našim sredinama ugroženi i narušeni sekularizacijom, ravnodušnošću, novim oblicima nastranosti, rušenjem moralnih, kršćanskih vrijednosti, manipuliranjem i novim oblicima poganstva.

Hvala vam što ste odabrali poziv naviještanja vjere u Crkvi i u ime Crkve. Pozvani ste tu vjeru ne samo predavati kao vjeroučenicu metodsku jedinicu, nego u prvom redu svjedočiti primjerom kršćanskog života. Vi ste svjedoci vjere i predstavnici Crkve u našim školama. Živite to kršćansko zvanje odgovorno i časno. Pavao piše Filipljanima: «Što god je istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvale-vrijedno; je li što kreplost, je li što pohvala - to neka vam je na srcu!» (Fil 4,8).

Želim da vi svojom stručnom spremnošću i zalaganjem dadete valjan doprinos odgoju i naobrazbi u našim školama na svim razinama. U tom pogledu koristite se katehetskim školama i drugim oblicima permanentne naobrazbe i duhovnim vježbama i obnovama.

4. Župni suradnici i župna kateheza

Na kraju želim spomenuti i potrebu formiranja *župne kateheze* koja uvodi ne samo u vjeru i život Crkve, nego i u liturgijsko župsko zajedništvo, te kršćansko služenje. U župi svećenik ne može sam, treba sazrijeti nova svijest o aktivnoj ulozi i odgovornosti laika u Crkvi, o potrebi plodonosnog zajedništva različitih službi i karizmi.

Unutar župnih zajednica župnici i vjeroučitelji neka se zauzmu da se formiraju *župni suradnici*, koji će ponijeti teret odgovornosti odgoja mladih naraštaja ponajprije u pogledu njihovog uključivanja u život župe kako bi prepoznali svoje mjesto u Crkvi i prema svojim darovima u



život Crkve se uključili. U godini župnih suradnika koja se nastavlja i ove godine u našoj Biskupiji treba voditi računa da se pristupi sustavnom pastoralnom poučavanju, katehezi roditelja. Sva naša nastojanja teško da će urođiti plodom ako nismo poučili roditelje. U tom pogledu župnici i vjeroučitelji ne bi smjeli u pastoralu izostaviti roditelje kao prve suradnike u odgoju njihove djece. U Godini župnih suradnika župnicima, i vjeroučiteljima, neka bude osnovni cilj, izgrađivati roditelje za suradnike u vjerskom odgoju djece. U tom pogledu moglo bi se unutar župne zajednice oformiti skupina roditelja koja bi bdjela i savjetovala, upućivala roditelje na koji način djecu i mlade kršćanski odgajati i uključivati u život župne zajednice. Na taj način će i sami vjeroučenici postajati župni suradnici koje ćemo moći uključiti u razne skupine unutar župe npr. pjevača, ministranta, čitača, liturgijska skupina, novinarska, informatička i dr. Duh Sveti neka nas i u ovoj školskoj vjeronaučnoj godini 2008./09. koju smo započeli, uči i vodi te prati zagovor Blažene djevice Marije - Majke Crkve.

«Milost Gospodina Isusa Krista, ljubav Boga (Oca) i zajedništvo Duha Svetoga neka bude sa svima vama!» (2 Kor 13,13).

Biskup:
+ Mile Bogović

Obiteljska škola Riječke metropolije

U Crikvenici u Hotelu Omorika od 17. do 19. listopada 2008. godine održana je VI. obiteljska škola Riječke metropolije, na temu poziv i odgovornost obitelji u suvremenom društvu. Na Obiteljskoj školi ove godine se okupilo 100 bračnih parova i 200 djece iz četriju (nad)biskupija metropolije. Iz naše Gospicko-senjske biskupije sudjelovalo je sedam bračnih parova sa svojom djecom. Za bračne parove koji su bili podijeljeni u jedanaest skupina od petka do nedjelje ujutro bio je organiziran prigodan program sastavljen od predavanja i radionica. Djeca su bila podijeljena prema dobnim skupinama, a o njima i njihovoj animaciji skrbio je dobro usklađen tim od dvadeset i pet odgojiteljica.

Na ovogodišnjem susretu najveće zanimanje izazvalo je sudjelovanje mr. Stjepana Adanića, državnog tajnika u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, koji je govorio o odgovornosti društva za obitelj i poticanju nataliteta. Riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić, te krčki biskup Valter Župan i porečko-pulski Ivan Milovan iznijeli su brojne prijedloge za bolju suradnju nadležnih državnih institucija s uredima i povjerenstvima za obitelj, koje u svakoj biskupiji čine mnogo za očuvanje obitelji. Od preventivnih programa koji pružaju pripremu za brak i u kojima mladim budućim supružnicima prije primanja sakramenta ženidbe govore o smislu i važnosti obiteljskog života, do programa obiteljskih savjetovališta koja pružaju potporu u kriznim trenucima.

Državni tajnik potvrdio je da Crkva ulaže velike napore pomažući obiteljima, te izrazio spremnost da i državne institucije poduprte programe. Vlada RH sveukupno izdvaja 4 milijarde kuna godišnje za projekte koji pomažu obiteljima, majkama, djeci, nepokretnim ili bolesnim članovima. Biskupi su naglasili važnost stvaranja pozitivnog ozračja za obitelji s više djece i predložili da ih se predstavlja kao pozitivne primjere u našem društvu, pogotovo u medijima.

Demograf s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu mr. Ivan Čipin iznio je zabrinjavajuće podatke o demografskom padu koji je posljedica promjena u suvremenom društvu. Predstojnik Ureda za obitelj Varaždinske biskupije mr. Josip Koprek predstavio je djelovanje biskupijskog ureda i govorio o važnosti obitelji u suvremenom društvu te odgovornosti koju obitelj ima u izgradivanju tog društva.

Svrha Obiteljske škole je poučavati, izgrađivati, podržavati i povezivati obitelji u njihovim nastojanjima da rade na poboljšanju života i vjere sebe samih, društva i župe. Obiteljska škola Riječke metropolije predstavlja jedan od svjetlijih primjera obiteljskog pastoralna Crkve u Hrvatskoj osobito zato što je zavidnu razinu kvalitete i organizacije dospjela u relativno kratko vrijeme. Zasigurno će VII. obiteljska škola biti još bolja.

Nives Tomić



Obitelj - poziv i odgovornost

Zadar: Međunarodni kongres «Humanae vitae za sva vremena: ljudska spolnost življena u velikodušnosti i razboritosti»



Svjedočki i hrabro približavati stav Katoličke Crkve o ljepoti ljudske spolnosti - to je nastojanje okupilo više od 200 sudionika na Međunarodnom kongresu «Humanae vitae za sva vremena: ljudska spolnost življena u velikodušnosti i razboritosti», održanom od 28. do 30. studenoga u hotelu Donat u Zadru. Broj zainteresiranih laika, zdravstvenih djelatnika i stručnjaka iz cijele Hrvatske, Italije, BiH i Slovenije nadmašio je sva očekivanja. Taj iznimno odaziv na svečanosti otvaranja pohvalio je i dr. Ante Zvonimir Golem, državni tajnik Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, rekavši da nije uobičajeno tako brojno sudjelovanje na stručnim Kongresima. Znak je to da su mnogi zainteresirani za praksu prirodnog planiranja obitelji (PPO); ono je malo poznato i u Hrvatskoj neiskordinirano i o njemu se dosad moglo čuti samo u Crkvi. PPO podržava i enciklika pape Pavla VI. Humanae vitae (HV) čija je 40. obljetnica objavljuvanja i bila razlog održavanja tog velikog znanstveno-edukativnog događanja u Zadru obilježenog na državnoj razini. Organizirali su ga Ured HBK za obitelj, Zadarska nadbiskupija, Hrvatsko katoličko liječničko društvo i Hrvatsko katoličko društvo medicinskih sestara i tehničara.

Zahvalnost za podršku i «otvorena vrata» izražena je domaćinu, zadarskom nadbiskupu Ivanu Prendi. Uz njega, na svečanosti otvaranja govorili su i krčki biskup Valter Župan, predsjednik Vijeća HBK za obitelj, dr. Petar Krešimir Hodžić, voditelj Ureda HBK za obitelj, koordinator središnje organizacije u pripremi i idejni začetnik Kongresa prvog takve vrste na našim prostorima te predstavnici lokalne vlasti mr. Vini Rakić iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i mr. Stjepan Adanić, državni tajnik Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. U ime Hrvatskog katoličkog liječničkog društva (HKLD) skup je pozdravila predsjednica Društva prim. dr. Marica Miletić Medved, a u ime Hrvatskog katoličkog društva medicinskih sestara (HKDMST) njegova predsjednica Jelica Stipaničev Mustapić.

«Nakon pažljiva pretresanja spisa i zaključaka do kojih je došla grupa stručnjaka uspostavljena još od Ivana XXIII. 1963. te nakon, kako je sam rekao, zrela promišljanja i ustajnih molitava, prije 40 godina, 25. srpnja 1968. papa Pavao VI. se odlučio progovoriti i dati odgovor na teška pitanja o naravi braka, o ispravnom vršenju bračnih prava i o bračnim dužnostima. Ta je enciklika postala znak protivljenja u svijetu i među kršćanima. Nije pretjerano kazati da se papa Pavao VI. našao, možda kao nikad, osamljen i neshvaćen zbog te enciklike. Danas možemo ustvrditi da nije naišao na razumijevanje čak ni u jednom dijelu katoličkog episkopata. Podrške su bile dosta rezervirane a ohrabrenja rijetka. Čini se da je neprihvatanje tog naučavanja bilo prvi javni nastup, naročito Europe i zapadne civilizacije, protiv života.

Drugi takav istup bio je sedamdesetih godina ozakonjenjem pobačaja u mnogim zemljama, a treći istup je u tijeku kad se ozakonjuju neke tzv. bračne zajednice koje po naravi ne mogu biti otvorene životu. Da li se prema tome zapadni svijet svjesno i odlučno, trostrukim 'ne' životu, opredijelio protiv života? Ja se bojim i ne usuđujem se odgovoriti na to pitanje. Zato me još više raduje što danas nakon 40 godina svjedočimo naše opredjeljenje za život bez obzira što su, kao i tada, široko rasprostranjena drugačija mišljenja. Nadasve želim da u radu skupa bude zamjetljiv osjećaj ljubavi i pastoralne osjetljivosti za bračne drugove, da istina bude ublažena ljubavlju, što Pavao VI. nikad nije smetnuo s uma i što Sveti Otac ističe u poslanoj nam poruci. Neka bude obilnim blagoslovom obdaren trud svih predavača i djelatnika na Kongresu», rekao je u pozdravnoj riječi mons. Župan, proglašivši Kongres otvorenim.



OBITELJSKA STRANICA

O suvremenosti proročke enciklike govorio je prof. dr. Ivan Fuček s Papinskog sveučilišta Gregoriana u Rimu. Nauk enciklike *Humanae Vitae* govori o bitnim naravnim i nadnaravnim dimenzijama o intimnom životu muža i žene, spremnih u vjeri preko crkvenog učiteljstva čuti i prihvati ohrabrujuću i zahtjevnu Božju riječ koja ih uvodi da kao muž i žena u ljubavnom sjedinjenju, te kao otac i majka u pozivu na rađanje i odgoj djece, radosno i odgovorno žive svoju spolnu ljubav, rekao je dr. Fuček. U plodnoj ljubavi oni surađuju s Bogom Stvoriteljem i Bog surađuje s njima i stvara nove osobe na svoju sliku. «Naš je zadatak, kao članova Crkve i hrvatskog naroda, a na Kongresu još i poseban zadatak u vidu osvježenja memorije supružnika, kojim se od Crkve odobrenim metodama smiju služiti u planiranju obitelji i rađanju djece, a koje metode valja otkloniti. Tim se postupcima ne samo uklanjuju i od najmanje ljage grijeha, nego napreduju i rastu u uzajamnoj autentičnoj ljubavi, a to znači u bračnoj svetosti na koju su pozvani», rekao je dr. Fuček. Podsjetio je na protivljenje koje je doživio taj kao nijedan papinski dokument ni prije ni poslije. «S druge strane, obnavljamo sjećanje na nadahnuće i hrabrost pape Pavla VI., na odličan primitak, divljenje i povale s najkvalificiranjim središta, čak i sa strane inovjeraca. Time enciklika HV postade priznati uzdignuti simbol i vodič uredne i čiste spolne ljubavi kao i ispravna čudoredna života uopće. Zato je enciklika proročka za danas i sutra svojom objavom Božje riječi. I što se u ovih 40 godina dalje odmičemo od njena objavljanja, to je njezin nauk sve očitiji i privlačniji. Zbog toga je i suvremena. I ostat će uvijek suvremena jer se radi o objavljenoj Božjoj riječi 'prvog stvaranja'. A objavljena Božja riječ se ne mijenja, ne može se promjeniti, niti može nestati», poručio je dr. Fuček, zaključivši da je Crkva čuvarica i tumačiteljica zakona koji je u ljudsku narav upisao Stvoritelj.

Jesu li brak i obitelj još uvijek vrednote u europskim društвima, usprkos alternativnim strujanjima?, upitao je prof. dr. Stjepan Baloban, govorеći o vrednotama i glavnim strujanjima današnjeg društva glede braka i obitelji. Brak i obitelj su još uvijek većinsko glavno strujanje u svim društвima svijeta poznato kao "family mainstreaming" i dva prevladavajuća i većinska ljudska zajedništvo, usprkos nadolazećim alternativa, osobito spolnog strujanja, gender mainstreaming. Dr. Baloban predstavio je rezultate Europskog istraživanja vrednota 1999./2000. provedenog u 32 europske zemlje. U percepciji Europljana prirodni i tradicionalni brak nije zastarjela ili prevladana ustanova. Današnjim Europljanima obitelj je važna u životu, usprkos svim krizama i transformacijama.



Današnji Europljani još uvijek su otvoreni životu, premda je ta otvorenost o mnogo čemu ovisna i s različitim strana pogađana. Ovisna je o željenom i realnom broju djece, o stavu prema pobačaju, dobrovoljnoj apstinenciji od djece, prisilnoj apstinenciji od djece (neplodnost) i o socijalitetnom sterilitetu. Ovisna je, a u budućnosti još i više, o utjecaju gender mainstreaminga koji će utjecati na sva vremenski starija glavna strujanja, poručio je dr. Baloban, upitavši: «Neće li u društвima Europe nastajati nove nejednakosti i nove nepravde traženjem ozakonjenja gender teorije ne samo u smislu ravnopravnosti s postojećim bračnim i obiteljskim ustavovama, nego i traženjem pravnih posljedica, kažnjavanja osoba, koje će osporavati ili se neće slagati sa zagovornicima te teorije». Tome u prilog ide i Zakon o suzbijanju diskriminacije koji u Hrvatskoj stupa na snagu 1. siječnja 2009. Dr. Baloban smatra da je taj Zakon protiv kršćanske antropologije, vjerničkog svjetonazora i vjere uopće. Čovjeku je u narav upisana sličnost s Bogom.

Bračna ljubav muškarca i žene, kroz njihovo tjelesno sjedinjenje i istodobnu otvorenost rađanju, ima značajke Stvoriteljeve ljubavi i put je za spoznaju Stvoritelja, rekao je dr. Stefan Kampowski, tajnik Katedre Wojtila Papinskog instituta Ivan Pavao II. za studij braka i obitelji u Rimu, govoreći o cjelovitosti i ljepoti ljudske ljubavi prema Božjem planu. Sjedinjenje i rađanje su neraskidivi oblici u ljudskoj spolnosti u samom činu. To poručuje nauk enciklike HV, istaknuo je Kampowski. «Sjedinjeni u daru plodnosti, ljubav između muža i žene božanska je slika u čovjeku. Ljudska ljubav omogućuje pristup božanskoj ljubavi, a ova joj prethodi i svjetlo je ljudskoj ljubavi da se može ostvariti», poručio je Kampowski, istaknuvši da je obrana Boga i obrana čovjeka, obrana želje i užitka. «Kad Crkva podučava te istine ne čini to zbog opsjednutosti spolnošću nego želi surađivati u ljubavi između muža i žene u čijoj otvorenosti mogu spoznati Boga. Ako supružnici isključe dimenziju rađanja iz bračnog čina on više neće biti ni čin sjedinjenja. Čednost kao vrlina iskrene ljubavi autentična je alternativa tehnološkoj vladavini nad tijelom svojstvene kontracepciji», poručio je Kampowski prvog dana održavanja Kongresa.

«Duhovna dimenzija spolnosti kao temelj prirodnog planiranja obitelji» naziv je izlaganja dr. Tomislava Ivančića drugoga dana međunarodnoga kongresa. Čovjek je sloboden kad je na visini svoje duhovne dimenzije. Seksualnost i erotika trebaju ljubav da bi bili osmišljeni, poruka je dr. Ivančića uz upozorenje: ako se čovjek zaustavi na užitku, umjesto na smislu i projektu svog života, doživljava frustraciju, besmisao i prazninu života. Spolnost nije tu da se zaustavi na sitnim zadovoljstvima, nego da ostvari nove ljude, ljubav i smisao života. Prof. dr. Olimpia Tarzia, bioetičarka i predavač na rimskom Europskom sveučilištu, predsjednica Svjetske alijanse žena za život i obitelj, govorila je o ženskom geniju pred izazovima plodnosti i neplodnosti. Razdvajanje pojma sjedinjenja od pojma rađanja dovelo je do velike podjele: s jedne strane kontracepcija, kojom čin sjedinjenja isključuje čin stvaranja, a s druge umjetna oplodnja, pri kojoj čin «stvaranja» isključuje čin sjedinjenja. Tarzia je upozorila i na manipulaciju jezikom. Umjesto «abortus» koristi se izraz «dobrovoljan prekid trudnoće», «pravo na reprodukciju» koristi se da se prikriju kampanje o kontracepciji i masovnom abortusu, «potpomognuta oplodnja» za umjetnu oplodnju. Treba zahtijevati odgajanje osjećajnosti, odgovorne seksualnosti, što polazi od poznavanja vlastite plodnosti jer je to temeljno za mentalitet otvoren životu.

Prof. dr. Elena Giacchi, koordinatorica Centra za studij i istraživanje prirodne regulacije plodnosti rimskog Katoličkog sveučilišta Sacro Cuore, predstavila je znanstvene temelje i zdravstvene aspekte prirodnog planiranja obitelji. Brojne studije potvrđuju visoku učinkovitost modernih prirodnih metoda (PM) od 98%. Prirodne metode regulacije plodnosti nisu štetne za organizam jer ne mijenjaju biološki ritam plodnosti. One nisu kontraceptivi već metode upoznavanja plodnosti. Usmjerene su razvijanju svjesnosti o plodnosti radi značenja i vrijednosti koju ima taj dragocjeni dar, da bi ga se dostoјno upoznalo i očuvalo te se razvijalo poštovanje prema ženi i paru. Mogućnost da se sa PM iz dana u dan prepozna prisutnost ili odsutnost plodnosti važna je kako bi supružnici mogli mirno i odgovorno živjeti roditeljstvo; da se savjesnom odlukom, u skladu s vlastitim potrebama, otvore novom začeću, odnosno odgode ili izbjegnu začeće, ako za to postoje razlozi.

Efikasne prirodne metode temelje se na znakovima plodnosti usko povezanimi s hormonalnim kretanjima u ciklusu i zato mogu biti uspješno korištene u različitim situacijama prokreativnog razdoblja. Prirodno planiranje obitelji odgovara Božjem planu za ljudsku spolnost no nije samo crkvena nego i općeljudska vrednota. Nije pitanje samo vjernika nego i zdravog razuma koje vrijedi za sve ljude: tu je istinu Kongres razlagao u deset predavanja i tri predstavljanja metoda: Billingsove ovulacijske metode, o čemu je govorila dr. Marija Ćurlin, Simptermalne metode (dr. Suzana Perinčić) te Creightonov model Fertility care (Katarina Grgić). Održana su i osobna svjedočanstva i radionice na teme odgoja mlađih za velikodušno i razborito življene spolnosti, odgoj za vrednote u obitelji, Prirodno planiranje obitelji u obiteljskom pastoralu, zdravstvu i znanosti.

Voditelji radionica bili su: o. Damir Stojić i Vladislav Iličić, dr. Petar Krešimir Hodžić i Mladen Klanac, dr. Marija Ćurlin i dr. Tvrtko Kovačević te o. Jure Bosančić i dr. Danijela de Micheli Vitturi. Vjerodostojni pokazatelji plodnog razdoblja su praćenje promjena cervikalne sluzi, mjerjenje bazalne temperature, opip ušća vrata maternice čija se otvorenost mijenja pod utjecajem hormona. Ti se znakovi plodnosti mogu jednostavno ustanoviti i usko su povezani s hormonalnim kretanjima u ciklusu. Baš zato prirodne metode mogu biti uspješno korištene u raznim situacijama prokreativnog razdoblja, kod neredovitih ciklusa, dojenja ili pred menopauzu. Prihvatljive su u raznim kulturnim i vjerskim sredinama. Omogućuju i prepoznavanje razdoblja najveće plodnosti menstrualnog ciklusa kad u tijelu žene postoje najbolji uvjeti za preživljavanje i napredovanje muških spolnih stanica što je osobito korisno u slučajevima smanjene plodnosti u muškarca. Simptomi plodnosti dovode i do identifikacije hormonalnih poremećaja i patologija, do preventivnih i terapeutskih zahvata za očuvanje reproduktivnog zdravlja. Stjecanje svjesnosti o plodnosti ima velik značaj za zdravstveni sustav, osobito danas kad se kompromitira prokreativna sposobnost.

Današnji kontraceptivni mentalitet rađa abortivnim, a on je plod hedonističkog konzumističkog odnosa prema seksualnosti i negiranju vrednota. Još nikad tako jedan moćan medikament, s toliko nepoznanica i štetnih posljedica, nije davan zdravim ljudima kao sredstvo za sprječavanje začeća. I nikad jedan medikament kemijske industrije nije donio toliko puno novca, upozorila je dr. Danijela de M. Vitturi, majka osmoro djece. Yasmin košta 1200 kn godišnje po osobi. U Hrvatskoj je godišnje 80.000 korisnika Yasmina, a u svijetu ih je trenutno više od 100



milijuna. Dosad je oralne kontraceptive u svijetu koristilo 300 milijuna žena. Cijena spirale je 1030 kn. «No posljedice ostalih nuspojava imaju itekako svoju cijenu, a ta sigurno košta više od tih», upozorila je Vitturi, dodavši da se danas štite životinje i ličinke, a kako se postupa prema začetom životu. Enciklica Humanae vitae je odgovor na pojavu kontraceptivne pilule i seksualne revolucije 60-ih godina 20. st. A život je Božji dar. «Što je Bog združio čovjek neka ne rastavlja. O tome se razmišlja samo pri rastavi braka, ali razmišljajmo o tome i biološki», poručila je Vitturi, dodavši da nepoštivanje Božjih zakona ima posljedice na dušu, psihu i tijelo. Istaknula je da prirodne metode ne remete prirodnost bračnog čina i temelje se na naravi osobe. Poštuju smisao uzajamnog darivanja, djeluju antidepresivno. Ne narušavaju fiziologiju organizma za razliku od kontraceptiva koji sprječavaju začeće i narušavaju prirodni tok rada. Prešućivana nuspojava pilule je rizik od mnogih oboljenja, infekcija, psihičkih smetnji. «Apsurd je da se daje pilula kako bi se uživalo u spolnosti, a ona dovodi do gubitka osjećaja za spolnost i gubitka libida», upozorila je Vitturi. Prirodne metode ne stvaraju abortivni mentalitet, doprinose skladu duha, duše i tijela, raspoređuju odgovorno roditeljstvo na oba partnera, vezu čine stabilnijom i ne dovode do zasićenja. «Prirodne metode su opredjeljenje za život, stil života. Donose zadovoljstvo zbog mogućnosti samosvladavanja, mirnu savjest, uklapanje u etičke norme», zaključila je Vitturi. Njihova prednost je da postoji samoopažanje, mogu se koristiti stalno, zblizavaju partnere, to je škola za učenje dijaloga. Dr. Vitturi je istaknula kako u javnosti nema ravnopravnog govora o kontraceptivima i prirodnom planiranju obitelji i upozorila da je u aferi s Yasminom bilo rečeno «Yasmin nije gori od drugih kontraceptiva, a konceptivi su bolji od abortusa». A zašto netko od ginekologa nije rekao «Parovi, imate mogućnost i prirodnog planiranja obitelji», upozorila je Vitturi, ističući moćnost farmaceutske industrije.



Prof. dr. Dražen Živić je u subotu 29. studenoga govorio o demografskim trendovima i činiteljima fertiliteta u Hrvatskoj, upozorivši da je Hrvatska početkom 21. st. na pragu najdublje demografske krize u svojoj povijesti. Dr. Petar Krešimir Hodžić o «Prirodnom planiranju obitelji u Hrvatskoj jučer, danas, sutra», a prof. dr. Elena Giacchi je predstavila talijansko iskustvo sustavnog pristupa širenju i podučavanju metoda prirodne regulacije plodnosti. Prvi dokumentirani spomen metoda prirodnog planiranja obitelji na hrvatskom jeziku je članak «Jedno moderno pitanje savjesti» o Ogino-Knaussovoj metodi don V. Jeličića iz 1943. g, 13 godina nakon pojave metode. Aktivni su i pučki misionari, o. Mate Jović, a u Vjesniku đakovačke biskupije anonimni liječnik dvama člancima iz

1963. i 1964. obrazlaže kalendarsku metodu. Godine 1969. dr. Đuro Tomašić izdaje knjižicu «Reguliranje poroda pomoću termo-metode: Prirodni način planiranja broja djece u braku».

Objava enciklike HV imala je odjek i na ovim prostorima, rekao je dr. Hodžić, podsjetivši da je tadašnji prefekt Kongregacije za vjeru bio kardinal Franjo Šeper, pa je Biskupska konferencija Jugoslavije 1970. donijela «Uputu naših biskupa o enciklici Pape Pavla VI. Humanae vitae». Brojni su svećenici, redovnici i laici dali vrijedan doprinos promicanju prirodnog planiranja obitelji u nas. P. Jović, dr. Tomašić, isusovac ddr. J. Weissgerber i mons. M. Majstorović. Godine 1976. dr. Ružica Martinović Vlahović i Antoni Ulaczyk S.C.J. priredili su brošuru o Billingssovoj metodi, što je tada bio drugi prijevod u Europi nakon prijevoda na poljski. Od tada je tiskano nekoliko naslova, osobito o simptermalnoj i Billingssovoj metodi. Sadržaj PPO-a bio je i na zaručničkim tečajevima, od prvog tečaja u Zagrebu 1964., pri čemu je osobito značajna uloga mr. o. Jure Bosančića i nekolicine drugih. Ti su sadržaji i danas sastavni dio zaručničkih tečajeva u gotovo svim biskupijama.

Dr. Hodžić podsjetio je da su u Hrvatsku dolazili i međunarodni stručnjaci poput bračnog para Billings, sestre Hanne Klaus i drugih te je sto osoba završilo neku edukaciju iz prirodnih metoda. Početkom 21. stoljeća nastaju udruge «Centar za prirodno planiranje obitelji» koji okuplja promicatelje i podučavatelje Billingsove metode te nedavno osnovani «Centar za skrb o plodnosti» koji okuplja stručnjake Sustava skrbi o plodnosti po metodi Sveučilišta Creighton. Glede akademskog uvažavanja, dr. Hodžić je izdvojio samo primjer Medicinskog fakulteta u Splitu gdje su ti sadržaju uvršteni u kurikulum. Ipak, sva ta nastojanja nisu urodila sustavnim i standardiziranim pristupom pa je Kongres o 40. obljetnici enciklike Humanae vitae izvrsna prigoda da se, uvažavajući sve što već postoji, napravi odlučan iskorak u tom smjeru, zaključio je dr. Hodžić.

IKA

Poslanica za Nedjelju Caritasa 2008. godine

Ljubav sve podnosi



Nedjelju Caritasa ove godine slavimo u jubilejskoj godini sv. Pavla apostola, koji je usporedio Crkvu s tijelom, koje ima mnoštvo udova i svi su udovi važni. Da bi tijelo funkcionalo, jedni pomažu druge, kao što i svemogući Bog pomaže slaba čovjeka. Objavljujući se čovjeku Bog otkriva svoju blizinu. On je Bog s nama, među nama, u ovom svijetu koji smatramo svojim. On je osjetljiv za nas i naše probleme, sućutan Bog. Raduje se svakom našem rastu, osobito napretku u izgradnji njegova *Kraljevstva* među nama. Njegovo *Kraljevstvo* označava društvo u kojem svaki priпадnik vodi računa ne samo o vlastitu dobru i vlastitoj koristi, već i o dobru i koristi drugih ljudi. Isusova zapovijed: «*Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga*» izraz je istine da pojedincu može biti dobro jedino ako se trudi da ljudima oko sebe čini dobro i želi im dobro.

Izgradnja *Kraljevstva Božjeg* mjeri se mjerom ljudskosti ili očovječenosti, zapravo mjerom pobožanstvenjenosti, jer čovjek, stvoren sliku Božju, postajući sličniji Bogu gradi svoju čovječnost. Željeti dobro drugom uključuje uvažavanje činjenice da je drugi drugačiji, da ima osobine koje ga razlikuju od ostalih, da ima darove koji-

ma ga je Bog obdario i da ga je upravo time Bog htio učiniti prepoznatljivim.

Osim zadaće prepoznavanja, različitost ima i zadaću nadopunjavanja. Različitim sposobnostima svakog pojedinca čovječanstvo se obogaćuje. Koristeći različitosti zajednički postizemo rezultate koje pojedinačno ne možemo ostvariti. Različitost svakog pojedinca u temeljima je Božje misli o čovjeku. Već u početku, pri stvaranju čovjeka, postavio je različitost muškarca i žene kao jamstvo opstanka i temelj rasta i napretka. Ta je različitost nužna za cjelebitost ili potpunost čovjeka. Objaviteljski je izričaj: *Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.* (*Post 1,27*) i drugi: *Kad je Bog stvorio čovjeka, napravio ga je na priliku svoju; stvorio je muško i žensko. A kad ih je stvorio, blagoslovi ih i nazva - čovjek* (*Post 5,1-2*).

I novozavjetna Božja objava prepoznaće različitost kao nužnost u Crkvi. Upravo na temelju slike tijela, koje može skladno funkcionalirati jedino uskladenim odnosom svih udova svih njegovih organa, sv. Pavao vidi važnost usklađivanja različitosti pojedinih uloga i službi, tj. pojedinaca, u Crkvi. *Različiti su dari, a isti Duh (...) Ne može oko reći ruci:* «*Ne trebam te*», ili pak glava nogama: «*Ne trebam vas.*» Naprotiv, mnogo su potrebniji udovi tijela koji izgledaju slabiji. (*1 Kor 12,4.21-22*)

Vjernik kršćanin je čovjek koji, nastojeći mudro iskoristiti priliku koju mu Bog daje darujući mu život, teži otkriti način življenja kojim će ispuniti smisao vlastita postojanja. Tragajući nailazi na ponude različitih odgovora, ali se izabirući jedan od njih oslanja na činjenicu da jedino Bog može znati istinu i na sigurnost da nas Bog neće iznevjeriti. Stoga izabire njegovu ponudu. U toj sigurnosti prihvata Božju objavu kao istinu, koju bi - u svojoj slobodi - mogao i odbaciti. Na temelju objavljenih istine kršćanin stvara svoje vrijednosne ljestvice i u skladu s njima formira životne stavove. Stavovi koji ne uvažavaju objavljenu istinu, ne mogu se nazvati kršćanskim.

Ne živimo li, u vremenu kada se i u našoj Domovini, koja se često hvali svojim stoljetnim korijenima, odbacuju kršćanski stavovi u teoriji i praksi? Događanja kojima smo svjedoci (zakoni koji se donose, medijski uradevi koji se nude...) pokazuju koliko se obezvrađuju evandeoske vrijednosti i pokušavaju diskreditirati osobe koje se za te vrijednosti zalažu.

U različitosti glede prihvatanja ili odbijanja objavljenе istine susrećemo se s različitošću koju kršćanin uvažava, iako je ne smatra ispravnom. Takvim stavom na trag je Božjeg pristupa koji uvažava čovjekov slobodni izbor i onda kad je pogrešan. Bog ne sprječava čovjekov slobodni izbor čak ni onda kad je usmjeren protiv Boga samoga. Istim odnosom kršćanin slijedi Božji stav: čovjek ima svoje dostojanstvo jer je čovjek, tj. jer je stvoren na sliku Božju. Ni najokorjeliji zločinac u Božjim očima nije otpisan. Bog mogućnost obraćenja ostavlja otvorenom sve do smrti. Njegov je stav: «*Ni ja te ne osuđujem. Idi i odsada više nemoj grijesiti.*» (*Iv 8,11*), kako je to rekao Samarijanki na



KARITATIVNO-MISIJSKI KUTAK

Jakovljevu zdencu, ili kako je svojim «*danas ćeš biti sa mnom u raju*» (Lk 23,43) nagradio pokajanje razbojnika na križu. Bog ne prisiljava čovjeka da prihvati istinu, nego uvijek strpljivo čeka, poziva i potiče da to učini.

Ipak, Bog procjenjuje ljudske čine: u tome je izričit i jasan. Zlo je zlo, dobro je dobro! Tu istinu čovjek ne može promijeniti iako to uvijek iznova, od Adama i Eve naovamo, pokušava. Takvi pokušaji čovjeku ne donose boljšak, nego, naprotiv, pogoršanje. Osudu pojedinog čina kršćanin ne vezuje uz osudu osobe. Ili, jasnije rečeno: krivnja osobe za učinjeno zlo nije mjerljiva instrumentima koji nam stope na raspolaganju. Stoga je najozbiljnije Božje upozorenje: *Ne sudite da ne budete suđeni*. Procjenu odgovornosti pojedinca za učinjeno zlo kršćanin prepušta Bogu.

Suprotno tomu, kršćanin se ne miri s dogadanjem zla. On ga identificira i suprotstavlja mu se svim evandeoskim sredstvima. Ako to ne čini, iznevjeruje svoje poslanje. Bog to izričito traži od onih koji su njegovi: «*Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo. Ako te posluša, stekao si brata. Ne posluša li te, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja. Ako ni njih ne posluša, reci Crkvi. Ako pak ni Crkve ne posluša, neka ti bude kao pogani i carinik*» (Mt 18, 15-17).

Suprotstavljanje zlu zahtjevan je kršćanski poziv. Kad ga ne slijedimo, grijesimo propustom. Još je zahtjevnije ljubiti čovjeka i onda kad se opredjeljuje za zlo. Razlučiti osobu od njezina djela za čovjeka je gotovo nemoguće misija. Ali ne i za Boga. Kad Bog u nama djeluje, i nama to postaje moguće. Ljubav je jedini način kojim grješniku možemo pomoći. Ona isključuje svako nasilje, mržnju i prisilu. Ona je žudno iščekivanje 'povratka', nenametljivo traženje zalutalih, brižno njegovanje ranjenih. Ljubav strpljivo čezne da u slobodi bude uzvraćena. Ljubi i čini što hoćeš! (Sv. Augustin)

+ mons. Josip Mrzljak
biskup varaždinski
predsjednik Hrvatskog Caritasa



PAPINSKA MISIJSKA DJELA U REPUBLICI HRVATSKOJ - NACIONALNA UPRAVA

Nova Ves 4, HR-10000 ZAGREB
Tel. 01/4669-253 • Fax: 01/4669-254
E-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr

Žiro račun: 2360000-1101542876
Žiro račun: 2360000-1500109114
Matični broj: 01557386

Župa Sv. Križa
Gajeva 2
47300 Ogulin

Poštovani župnič!

Obraćamo Vam se u vezi kumstva – skrbništva za djecu iz siromašnih misijskih zemalja. Naš program kumstva se postupno razvija i interes dobrih ljudi za uključivanje postaje sve veći. Sestra Samuela Šimunović, misionarka u Kongu u središnjoj Africi nedavno nam je poslala podatke i slike za djecu pa ovom prigodom šaljemo i Vama.

Spomenutim kumstvom omogućuje se pojedinom djetetu iz vrlo siromašne obitelji pohađanje škole i sretnije odrastanje. U Kongu i mnogim državama središnje Afrike financiranje školstva se velikim dijelom bazira na sustavu školarina i dijete ne može pohađati školu ako roditelji ili netko drugi ne uplati školarinu. Uz školarinu dijete mora imati i obveznu školsku uniformu i nešto školskog pribora. Godišnje školarina u osnovnoj školi iznosi oko 25 eura, dalnjih 15 eura stoje dvije školske uniforme, a 10 eura stoji školski pribor. Ukupno su dakle troškovi školovanja 50 eura godišnje. Uz to misionari preporučuju i mole da kumovi prema svojim mogućnostima i prilikama dodaju još 50 eura godišnje za hranu, obuću i higijenu za dijete.

Obitelj troši gotovo sva sredstva za hranu, ne ostaje im gotovo ništa za školovanje i druge potrebe. U nekim afričkim zemljama oko 75 % djece trajno ili privremeno ne pohađa osnovnu školu jer roditelji ne mogu platiti školarinu. U Kongu na primjer ako učenik ne plati za jedan mjesec školarinu, odmah se isključuje iz škole.

Ovom prigodom želimo Vam uputiti nekoliko riječi o nama i našoj djelatnosti. Mi smo ustanova Katoličke Crkve pod nazivom: Papinska misijska djela u Hrvatskoj - Nacionalna uprava. Papinska misijska djela pomažu animacijom, apelima i skupljanjem pomoći djelovanje misionara u siromašnim i nerazvijenim zemljama Afrike, Azije i Latinske Amerike. Misijska područja trpe od neprosvjećenosti, siromaštva, izrabljivanja, nepismenosti, zaraznih bolesti, nedostatka hrane i pitke vode... Tamo djeca i odrasli umiru u velikom broju od gladi i zaraznih bolesti (malaria, tuberkuloza, tifus, sida...). Misionari uz vjersko-duhovne vrijednosti donose ljudima plodove civilizacijskog napretka; započinju opismenjivanje i otvaraju škole, organiziraju zdravstvenu zaštitu, uče ljudi

obradivati zemlju na napredniji način kako bi se smanjila neishranjenost i glad, mladima omogućuju stjecanje zanatskih zanimanja i drugog obrazovanja... Redovnice misionarke se osobito brinu za dječcu bez roditelja i nezbrinute bolesnike i starije osobe. Rad misionara ovisi o darežljivosti dobročinitelja, oni su produžena ruka dobrih ljudi iz zemalja blagostanja. I u materijalnom pogledu ne mogu učiniti gotovo ništa ako nemaju podršku.

Na osnovu našeg telefonskog razgovora i Vaše želje odnosno želje Vaših župljana da se i sami uključite u lanac solidarnosti pomažući šestero djece šaljem Vam podatke o jednom dječaku i pet djevojčica kao i njihove fotografije:

ANNONCIATE AKONKWA RWABISHUGI (f)

- r. 29.6.1995.g.
- roditelji: - otac: Venat Mevant Rwabishuga (r.'60. g.)
- majka: Ghislene Ntakwinja(r.'70. g.)
- otac radi kao profesor u jednoj srednjoj školi, a majka je već 7 godina psihički bolesna te po nekoliko mjeseci bude hospitalizirana u bolnici za psihički bolesne osobe (i trenutno je smještena već 2,5 mjeseca).
- podstanari, žive u skromnoj kućici od blata, bez struje i vode
- u obitelji ima 4 djece (od 15 do 4 godine); sinu od 9 godina, pohađao 1. raz. os. šk., prije nekoliko mjeseci je dijagnosticirana bolest EPI te trenutno ne ide u školu; još mu ne mogu odrediti pravu terapiju.
- župa Chai, Essance Kabuje.



BORA BASHENGEZI MASTAKI (f)

- r. 22.7.1997. g., pohađa 2. razred osnovne škole
- roditelji: - otac: pok. Mastaki (+2003. g.)
- majka: pok. Fura Clodine (+2003. g., netom poslije poroda)
- skrbnik: Marie Salomme Kapimbu (sestra od pok. majke)
- u obitelji ima ukupno 5 djece (od 5 do 14 godina)
- obitelj je prije živjela na selu, ali poslije smrti roditelja (otac je umro tijekom majčine trudnoće) k sebi na skrb ih je uzela majčina sestra (udata i ima jedno dijete, ali i još nekoliko na skrbi, dvoje od druge pok. sestre i troje od pok. brata koji žive s njom u istoj kući). Muž joj radi u jednom državnom uredu.
- dvoje starije djece ostali su živjeti na selu kod majčine prijateljice, a njih troje mlađih (11, 10 i 5 godina) žive u Bukavu kod tetke, ali tetka plaća i onima na selu školu.
- žive u svojoj zidanoj kući, prostranoj, lijepo uređenoj, imaju struju i vodu
- župa Mater Dei, zajednica Meteo.

FAIDA OMANI OBELI (f)

- r. 23. 7. 2002. god., pohađa 1. razred osnovne škole
- roditelji: - otac: pok. Omani Emmanuel (+2004. g. u ratu)
- majka: pok. Biwanga Antoinette (+2004. g., u ratu)
- skrbnik: Omani Ilunga Marie – sestra od pok. majke (r.'72. g.)
- u obitelji ima 2 djece, Faida i stariji brat (12. god. i pohađa 3.raz.os.šk.)
- tetka Marie ima 4 djece (od 16 do 6 godina, svi idu u školu), a muž je napustio obitelj prije nekoliko godina (vojnik)

JUDITH ILONGA (f) – najmlađa kćer tetke Marie

- r. 11. 12. 2002. g., pohađa 1. razred
- podstanari, kućica od blata, bez struje i vode, plaćaju stanarinu 10\$ mjesечно
- Marie prodaje ugljen za domaćinstvo na obližnjoj tržnici i time skrbi za djecu
- župa Mater Dei, zajednica Quartier Latine.

JEAN KASEKE TRESOR (m)

- r. 12. 5. 1996. g., pohađa 4. razred osnovne škole
- roditelji: - otac: pok. Kaseke Kikongo (+1996., poginuo u ratu tijekom napada na Bukavu)
- majka: Onorine Nabinhunbi (36 godina)
- majka je s Kasekem imala dvoje djece; Jean i stariji brat Jack (13 god.) koji živi sa stricem u Gomi. Poslije smrti muža ponovno se udala i ima 4 djece (od 1 do 9 godine, 2 ih ide u školu). Prije godinu dana (kad je bila trudna s najmlađim djetetom) muž, vojnik po službi, napustio je obitelj i od tada o njemu nema informacija.

JASELINE BAYU ILUNGA (f)

- r. 8. 3. 2002., i pohađa 1. raz. osnovne škole. (Ona je jedno od četvero djece koje Onorine ima s drugim mužem.)
- majka s djecom živi kao podstanar i stanarinu plaća 8\$ mjesечно, kućica je od blata, bez struje i vode
- prodaje kukuruzno brašno na obližnjoj maloj tržnici
- župa Mater Dei, zajednica Quartier Latine.

Molitvom, žrtvama i darivanjem uključujemo se u djelo misionara. Pomoći za malene Annonciatu, Boru, Faidu, Judith, Jeana i Jaseline možete poslati na naš ţiro-račun: **2360000-1101542876** uz obveznu naznaku poziv na broj odoberenja **7095**. Po tom pozivu na broj znat će da se radi o Vašoj uplati odnosno uplati za kumčad iz Vaše župe. Naša adresa: Papinska misijska djela, Nova Ves 4, 10000 Zagreb.

Neka Vas darivanje za najpotrebnije ispuni pravom duhovnom radošću i još više pribliжи dobrom Bogu.

Primite lijepi pozdrav u Gospodinu!

Zagreb, 14. studenog 2008.

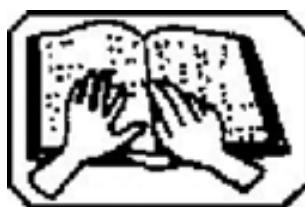
Saša Ričković



Na Misijsku nedjelju, 19. listopada ove godine pozivali smo vjernike da organiziramo *Kumstva na daljinu*, prema ideji Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj. Kumstvo obavezuje osigurati 100 eura godišnje za pojedino dijete, tj. školarinu jednog djeteta u zemljama središnje Afrike. Za sada odazvalo se pet obitelji, a za jedno dijete obvezu je preuzela sama župa Sv. Križa. U Adventu mladi su u više župa naše biskupije organizirali akciju prodaje šiba za sv. Nikolu, čestitaka ili ukrasa s ciljem da prikupe još sredstava za školovanje djece u Africi. Nakon Božića kad objedinimo sva sredstva povećat ćemo broj kumstava. Tko se još želi uključiti može to učiniti nakon Božića.

Župnik

Projekt: Čovjek invalid obvezuje na učinkovit odgovor



Kad nas danas netko upita zašto se bavimo invalidima, možemo odgovoriti na tri načina:

Mnogi invalidi su zbog tjelesnih oštećenja invalidnosti bolno zaustavljeni u svojim mogućnostima, u svom pokretu. Gurnuti su izvan svih normalnih oblika života, protjerani iz oaze idiličnog uobičajenog građanskog života. Oni su na svom otoku. Barem mi tako mislimo usidreni u svojoj svakodnevni na temelju naših sudova, naših iskustava, naših igara na pozornici društva.

Nedaće oštećenog tijela obnavljaju dostojanstvo duše, razvijaju osjećanje za ljubav, postaju djelotvorni čimbenik pojedinačnim primjerima, koji prosijavaju kroz magle našega vremena.

Osobe s tjelesnim oštećenjem uče, usavršavaju se, obogaćuju znanjem i vještinama uz silne napore praćeni velikom ljubavlju roditelja i prijatelja pronoseći svoja plodna iskustva u našu svakidašnjicu. Valja podsjetiti na činjenicu da su se projektom pomoći invalidima bavili Katolički biskupi u bivšoj Jugoslaviji već 1981. godine. Biskupi upozoravaju u Poslanici na korijene ili uzroke invalidnosti što ih valja uklopići, a to su: ratovi, nedostaci zaštite pri radu, po zdravlje štetno zagađivanje okoliša, prekomjerno uživanje alkohola i drugih sredstava za omamljivanje, neodgovorno ponašanje u prometu itd. Službeno su svi oni hendikepirani, invalidi nemoćnici, prikraćene osobe. Takvim se smatra čovjek čiji je tjelesni, umni, osjećajni razvitak ometen da se ne može potpuno uključiti u normalni društveni život. Još više kod tjelesne invalidnosti čovjek je unesrećen kad mu je bolestan i oštećen duh. U takvim slučajevima on trajno ili privremeno nije svjestan sam sebe, a u krajnjem slučaju nikada. Stoga iziskuju posebnu pažnju. Posebno poglavje u Poslanici Katoličkih biskupa je Isus i Invalidi. Kakav odnos prema invalidima trebaju imati kršćani i kršćanske zajednice to nas uči Isus svojim primjerom i naukom.

Isus se obraćao osobito onima oko sebe koji su bili isključeni čak iz vjerničkoga zbara kod bogoslužja. Mnoštvo bolesnika, invalida koje ga je ubrzo okruživalo kada bi se negdje malo duže zadržavao iznutra je prosvjetljivao i uvjeravao da tjelesno zdravlje samo za sebe nije najviša vrijednost. Važnije je doći u «život» i sa osakaćenim udovima, nego imati zdrave ruke i noge, a biti bačen u oganj vječitog. Kad je Isus slao sedamdeset i dvojicu učenika da propovijedaju između ostalog im je naredio «u koji god grad dođete ozdravljajte bolesnike» (Lk 10,8 9). To poslanje nije dano samo tadašnjim učenicima za onaj jedan slučaj nego je dano cijeloj Kristovoj Crkvi i njezinu poslanju čitave ljudske povijesti. Biskupi traže da svi sudjelujemo u pružanju pomoći invalidima. Svaki od njih ima svoju osobnost i svoj ljudski ponos koji se ne smije raniti. Stručno osposobljeni zdravi ljudi moraju znati, pišu biskupi, i pridobiti njihove sposobnosti i ustanoviti za kakvo zanimanje imaju dara, ili kakav će rad za njih biti prikladan. Drugim riječima od nas očekuju nadse strpljivu ljubav, punu razumijevanja koja čini čuda.

Projekt *čovjek invalid* «je trajna provokacija ljubavi koja nas obvezuje na hitni i konkretni odgovor neposrednim potrebama našega drugoga Bližnjega» (sv. Marija d Mattas). To je ono neprekidno traganje za odgovore na potrebe onih, koji svojom patnjom pozivaju da izidemo iz svog egoizma i oholosti. I na kraju vrednovanje identiteta invalida je vrednovanje našeg vlastitog identiteta. Stoga *Projekt čovjek invalid* je trajni izazov, jer nas obvezuje da na dugi rok poklonimo pažnju odgovarajući na potrebe invalidnih osoba. Projekt čovjek invalid znači ljubiti u trajnom razdoblju kao čovječji život.

Prof. dr. sc. Manja Kovačević

Bijeli štap

Prepoznaj bližnjega svoga u nevolji

Ja sam bližnji tvoj

Moj znak je bijeli štap

Nesiguran korak

Pruži mi ruku

Podrži me

Kaži mi gdje sam

Pokaži mi smjer

Budi uporište moje

Prepoznat ću te srcem

Zagrliti dušom

Hvala ti dobročinitelju moj

*Društvo slijepih i slabovidnih
Ličko-senjske županije*

Dani kruha – Dani otvorenih vrata

Učenici Osnovne škole Plaški, 23. listopada 2008. godine na svečan način obilježili su Dane kruha. U brojnim radionicama učenici su se okušali u izradbi pekarskih proizvoda, u pravljenju pita, raznih vrsta kolača od lisnatog tijesta te raznih vrsta torti. Uz malo truda i puno volje, ali i uz pomoć svojih nastavnika zahvalili su Bogu najljepšim proizvodom kojeg im je dao – kruhom.

Svečanim programom predstavili su svoje proizvode nastavnicima, roditeljima, braći i sestrama. Nakon kratkog predstavljanja, fra Slavko je svečanim blagoslovom uveličao ovu priredbu te zahvalio Bogu na predivnom daru kojeg nam je dao – Kruhu. Pritom je istaknuo da je kruh hrana života.

Hvala ti, Bože na kruhu i primi naše darove. Blagoslovi ih i čuvaj od svakoga zla. Hvala ti na kruhu ljubavi, života i mira. Hvala ti, na ovome daru, koji je toliko dragocjen da ga uvijek treba čuvati.

Hvala ti, Kruše života, ljubavi i mira.

Marija Špehar



Kruh Presveti

*Na posljednjoj večeri, Isus reče:
«Jedite, ovo je moje tijelo.»
I od trenutka kad prođe veče,
Kruh posta Presveto jelo.*

*Kruh je dar koji nam Bog dade,
i koji nikada prestati neće.
On sinovima lječi jade,
a drugima povećava sreće.*

*Kruh je svetinja do kraja života,
kruh je čista Božja ljepota.
Kruh svagdašnji svima lječi jade,
Kruh presveti što ga Bog dade.*

Milan Vukas, V. r., OŠ Plaški

Kruh

*U polju pšeničnih trava,
kruh budući spava.
Zlatno more zalijevaju kiše,
miluje ga sunce i vjetar ga njije.*

*U mlinu se brašno melje,
kao da snijeg prekrio sve je.
Pekar ga kvascem i vodom sljubi,
Na radost malih i velikih ljudi.*

Neven Knežević, VII. r., OŠ Plaški

Božica Jelušić

Dobrodošlica Božiću

*Upali sjajni žižak, stavi u prozor lumin.
Jabuka spava u žitu, grožđice u kolaču.
Iz kuhinje mirišu cimet, klinčić i kumin.
Voze se k nama snovi na zlatnom kotaču.*

*Čista je naša kuća. Obrazi nam se žare.
Odmaraju se ruke, tijelo trudno od posla.
Vjetar prstima češlja šiljate četinare.
Mraz na okнима riše Putnike, stabla i osla.*

*U pomirenom srcu noćas ćemo se sresti.
Blagovat ćemo skupa poslije dana posta.
Na prag će netko krošnju nebeskog oraha stresti.
Otvorit će se vrata i propustiti Gosta.*

*Dolaze s njim svi naši dragi, sjena za sjenom.
Već vratnice škripući, pjevucka dašćica trijema.
Daleka šuma maše dalekim zimzelenom:
Dočekat ćemo skupa Dijete iz Betlehema!*

Rijetki su pjesnici hrvatske književnosti koji nisu stihovima opjevali svetost i čarobni sjaj Božića. I kao što najstarija božićna pjesma «U sve vrime godišća» odzvanja već stoljećima u našim crkvama, tako pjesnici duboki doživljaj Isusova dolaska bilježe stihovima. Gotovo uvijek, kao i u ovoj pjesmi to je intenzivni doživljaj topline i mirisa doma, to je odmor na životnom putu, to je iščekivanje obiteljskog susreta. Jer i Bog je s Božićem dobio obitelj, postao je i dijete i dragi Gost i Putnik koji obilazi osamljene i umorne. On je mir i od njegova prisustva žare se obrazi i uzdižu srca. U ovoj pjesmi tako snažno navješće radost susreta s ljudima kada svi osjećamo da smo jedno, mi živi i naši dragi koji su otišli pred nama i svi se zajedno radujemo Djetetu iz Betlehema.

Neka i ovaj Božić združi sve razdvojene, sve žive Putnike na putu života, sve naše drage koji žive u našim mislima i neka donese svoj MIR NAMA!

V. L.

Božićni običaji

Običaji božićnog razdoblja po broju različitih obreda i folklornih sadržaja ali i po značenju za narod, zauzimaju najznačajnije mjesto u okviru godišnjih običaja ogulinskog kraja. Božićno razdoblje započinje Adventom u tijeku

kojega su naročito značajni blagdan svetog Nikole (6. prosinca) i blagdan svete Lucije (13. prosinca).

Na blagdan Svetog Nikole, na tragu europskog kulturnog miljea, u gotovo svim selima, te osobito u građanskoj sredini, bio je običaj darivanja djece. Ipak, puno značajniji od Dana svetoga Nikole, za ogulinski puk je bio blagdan Svete Lucije. Toga dana žene su sijale pšenicu čijim se zelenilom prizivala plodnost i obilje u nadolazećoj godini, a neudane djevojke gatale za kojeg će se momka udati.

Badnjak je dan završnih priprema za predstojeće božićne blagdane u tijeku kojega se uz niz uobičaje-



nih, svakodnevnih, moralo obaviti i mnoštvo dodatnih poslova i obreda kojima se obilježavao Božić. Toga dana vladala je posebna užurbanost i zaposlenost jer je sve poslove trebalo završiti do kasnih poslijepodnevnih sati odnosno do Večernje Zdravomarije kada je bilo uobičajeno da se cijela obitelj okupi te zajedno proveđe Badnju večer. Najveći dio poslova obavljaše su žene; pripremale su obilje hrane i to nemrsne za Badnjak i mrsne za sutašnji Božić, klale živad za božićni ručak, nosile vodu sa zdenca ili korita i pospremale po kući. Muški poslovi tog dana vezani su pretežito za hranjenje stoke, cijepanje drva te nabavku i pripremanje božićnog drvca. U ranim jutarnjim satima, sa svakodnevnim poslovima su se ispreplitale neke obredne radnje koje su većini Ogulinaca vrlo malo ili nimalo u sjećanju. To su unašanje bukove grane - badnjaka u kuću i njegovo paljenje na ognjištu, te cestitanje Badnjeg dana koje pamte jedino kazivačice iz sela Desmerice.

U osobite događaje Badnje večeri spadaju različiti običaji i obredi te zajednička obiteljska večera i odlazak na misu polnoćku. U pravilu, tradicijske običaje i obrede koji imaju estetsku i vjerničku funkciju: ukrašavanje božićnog drvca te unašanje slame, svijeće i božićnjaka u kuću, seljani su počimali obavljati odmah nakon što se oglasilo večernje crkveno zvono. Ove pomalo ceremonijalne radnje prethodile su obiteljskoj večeri u tijeku koje, uz blagovanje hrane, i molitva ima vrlo bitnu ulogu. Vrijeme poslije večere bilo je ispunjeno neobaveznim razgovorom i pjevanjem prigodnih pjesama u tijeku kojega su s velikom nestrpljenjem stariji ukućani očekivali rođenje Sina Božjega, a mlađi odlazak na polnoćku na kojoj će taj jedinstveni događaj proslaviti.

Nikolina Luketić, dipl. etnolog i filozof

Dječje želje za Božić

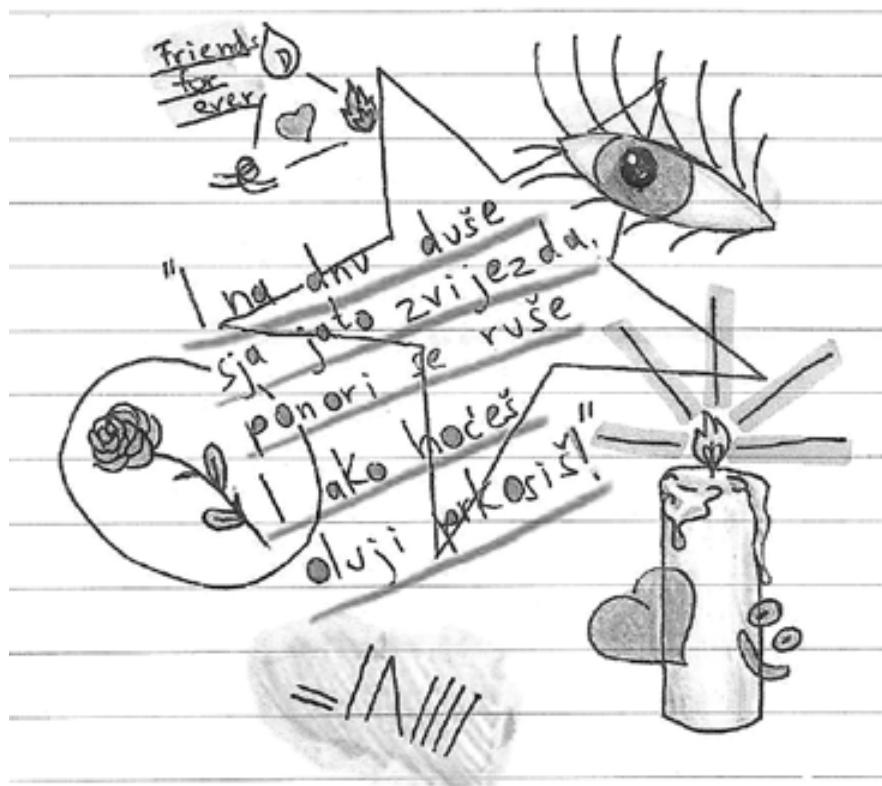
Moja je želja da cijeli Božić svima bude sretan. - Anamarija

Moja želja je da se dečki u razredu više ne tuku. - Lea

Želim da mi baka ozdravi za Božić, i da bude što manje bolesti. - Petra

Želio bih da nestane nuklearni otpad i rasizam. - Leon

Ja želim da u svijetu bude mir i dobrota. - Martina



Željela bih da u svijetu vlada sloga i ljubav između ljudi. - Valentina

Želim da za Božić prestane rat tamo gdje se ratuje i da se ti ljudi malo smire od oružja i nasilja nad djecom. - Matija

Moja želja je da roditelji budu i dalje dobri. - Ivan

Želim da svugdje bude radost i da svi ljudi imaju obitelj. - Iva

Želim da nema gladi i rata, te da nestane siromaštva. - Matija O.

Želim da u svijetu svi osjetе radost Božića. - Ena

Moja želja je da bude mirni Božić. - Marija

Otvorenje ADVENTA u OGULINU

*I bio je Čovjek – Bog
i dobar, i drag i blag.
kud prošla je njegova stopa,
rastao milinja trag.*

*I bio je Čovjek Bog
i lijep i svet i tih
i svaka njegova riječ
bijaše zvonak stih.*

*On življaše davno,
al spomen je o njemu živa
i mnoštvo o njemu zvijezda
zemlji priču dariva.*

*On čuva cijeli svijet,
o njemu je spomen čist
bio je Čovjek, Bog i cvijet
a zvao se Isus Krist.*



Poštovane dame i gospodo, dragi vjernici dobra vam večer i dobro došli na svečano otvaranje manifestacije «Advent u Ogulinu».

I ove smo godine, s željom da se što bolje pripremite za dolazak Spasitelja, našega Isusa Krista, pripremili niz različitih programa, koncerata, radionica i predstava kojima ćete moći prisustovati u slijedeća 4 adventska tjedna.

Jer, vrijeme koje je pred nama, vrijeme je kada se naša razmišljanja i osjećaji kreću u prošlost, sa sjećanjem na prvi Kristov dolazak, te u budućnost, s vjerom u njegov ponovni dolazak.

Mnogo je svetkovina u godini, većih i manjih, ali nijedna svetkovina nije kršćanskom srcu tako mila i draga kao uzvišena svetkovina rođenja svijeta Razveselitelja, kojeg s nestrpljenjem očekujemo. A taj najveći događaj u ljudskoj povijesti, vjekovima su mudraci proricali, i 700 godina prije rođenja Isusa Krista znali, da će se u Nazaretu, iz plemena kralja Davida, od prečiste Marije djevice roditi Spasitelj, Sin Božji. ispunit će se svih na zemljini ljudi želje, na nebu će se pojaviti zvijezda repatica, svoje blistave zrake raspršit će zemljom cijelom i svijetu na znanje dati:

dobri Isus Krist, kralj i spasitelj svijeta
na zemlji će se roditi
i slavit će ga nebo i zemlja
i cijeli svijet klanjat će se njemu.

Kad sveta Kata zatvori za sobom jesenska vrata iza kojih ostaju tmurni dani obavijeni maglom i zabijeli prvim pahuljama snijega uvodi nas u razdoblje Adventa. u tom vremenu vjernici prolaze duhovnu pripravu za proslavljanje blagdana Božića. Simbol tog četverotjednog razdoblja koje predstavlja spomen na četiri tisućljeća koliko je po bibliji prošlo od stvaranja svijeta do rođenja Kristovog predstavlja adventski vijenac koji svojim oblikom, bez početka i kraja, simbolički označuje vječnost. i danas, na prvu adventsku nedjelju, kad smo upalili prvu svijeću težimo da ona obasjava plemenitost naših želja i nadanja.

U svojoj ljubavi Bog nam daruje samog sebe. Betlehemsko svjetlo – rođenje koje očekujemo, objavit će nam lice Boga i otkriti poniznost sinova i kćeri nebeskog Oca. Osvijetljeni svjetлом Božjeg lica, svi smo na putu iste vjere i nade. Betlehemsko dijete koje je ušlo u tamu svijeta neka bude naše svjetlo, neka bude naš put nade i neka nas učini svjedocima njegove vjere.

Svi kršćani svijeta, poput pastira, klečeći mole pred jaslicama. U njima je sva istina ovog svijeta, u njima je dijete povijeno i položeno na malo slame. Marija majka njegova sa svetim Josipom, s velikom ljubavlju i poniznošću njemu se klanja. pogled na Isusa u jaslicama razvedrit će nas u našoj bijedi i utješiti u našim potrebama. Neka i naše jaslice ukazuju na događaj koji ćemo proslaviti. Stoga molim našeg župnika, da ih blagoslov te Božji blagoslov udijeli i svima nama.

Dragi vjernici, mnogobrojnim programima koje smo vam kroz vrijeme Adventa pripremili i kojima ćete vjerujemo prisustovati, pokušavamo unijeti božićnu nadu u vaša srca i vaše domove. Jer dogadjaj Božića - božićnog svjetla neponovljivi je dogadjaj koji je preobrazio svijet, svjetlost koja je svojom ljubavlju obasjala svijet da tama više nikada ne zahvati srce čovjekovo.

Neka ovogodišnji Advent bude put do najveće Radosne vijesti u povijesti čovjeka.

Nikolina Luketić, dipl. etnolog i filozof



Kada bi Isus danas došao na zemlju i došao u Hrvatsku kakvu bi vjeru kod mene našao!?

Moram priznati da me ovo pitanje malo iznenadilo, možda čak i prestrašilo. Umjesto sreće koju bih trebala osjetiti zbog Njegovog mogućeg dolaska kod mene se pojavljuje bojazan. Zašto? Nisam li ja vjernik koji je primio sve sakramente i ušao u zajedništvo s Kristom? Bojim li se ja možda da nisam uvijek živjela prema kršćanskim načelima i da nisam pravi vjernik? Mislim da malo ljudi razmišlja o tome kakvi su oni vjernici i svi zapravo vide kako je njihov susjed ili prijatelj «nevjernik».

Koliko bi ljudi, a osobito mladih, bilo sretno da Isus uđe u njihov život? Bismo li poveli Isusa kao našeg prijatelja na sva mjesta na koja inače idemo? Bismo li ga voljeli upoznati sa svim našim prijateljima ili bi neke ipak izostaviti?

Puno je pitanja o kojima čovjek u svakodnevnom životu uopće ne razmišlja i Boga na neki način uvijek stavlja po strani. Zbog mnoštva pitanja koja su se u mojoj svijesti pojavila spoznajem da je danas uistinu teško pronaći čovjeka koji živi istinsku vjeru. Postajem svjesna činjenice da se većina ljudi sjeti Boga tek kada im nešto ovozemaljsko krene po zlu.

Svatko od nas bi si trebao postaviti pitanje što bi Isus kod njega našao i bi li se njegova pojавa uklopila u naše društvo. Mladi zapostavljaju Isusa samo da bi se uklopili u neko popularno društvo u koje on nije dobrodošao i prestajući na svetu misu jer to nije poželjno mjesto za pojaviti se.

Svatko od nas bi se trebao zapitati je li nama bitnije to popularno društvo ili Isus Krist koji je za nas razapet i umro. Gdje ćemo još naći takvog prijatelja? Pokušajmo naći mjesta u našem srcu i našim životima i dopustimo našem prijatelju koji je uvijek uz nas bez obzira na naše pogreške da nas vodi kroz život. Krajnje je vrijeme da spoznamo da samo istinsko življenje vjere pomaže mladom čovjeku da pronađe sebe i svoj put. Vodeći se Isusovim postupcima i neizmjernom ljubavlju prema Bogu svome životu možemo dati istinski smisao!

Antonela Broz



Na putu svetosti

«Nemirno je srce naše dok se ne smiri u tebi, Gospodine!» Ovim riječima Aurelija Augustina, jednog od duhovnih otaca srednjega vijeka želim započeti ovaj naš put, odnosno potragu za osobnom svetošću u suvremenom svijetu za kojega možemo reći da je ispunjen svime, ali najmanje svetošću. Tumačenje pojmljova «svet» i «svetost» ostavljam svakom ponaosob. Možete ju definirati kao pravu «svetačku svetost» ili kao «ljudsku svakidašnju svetost», što bi u ovom članku bilo primjerene.

Aurelijeve riječi koje su navedene na početku članka možemo primijeniti osim na nas same i na cijeli svijet i vrijeme koje nas okružuje. Doista je sve nemirno, užurbano te nadasve puno ispraznosti, a prazno duhovnošću i Bogom. Upravo je taj kontrast puno/prazno bit svetosti u našem životu. Naša srca, misli i životi su puni ovozemaljskih stvari koje su često materijalne, sebične te plod našeg egocentričnog i pohlepnog 'JA', koje često bilo podsvjesno ili svjesno u našim predodžbama zauzima božansku ulogu, po-

stajući personifikacija ohole ljudske samovolje. Takve situacije si u većini slučajeva nismo svjesni te ustrajemo u njoj smatrajući ju onim pravim, onim istinski svetim i božanstvenim. Za razliku od takve materijalne ispunjenosti postoji duhovna ispunjenost na čijem je vrhu Bog. Duhovna ispunjenost je jedina prava ispunjenost zato jer od nje možemo živjeti, rasti i napredovati što se ne može reći za materijalnu ispunjenost. Čovjek koji je produhovljen je nadasve uravnotežen i stabilan u svakoj životnoj situaciji. U nastavku ću radi lakše i slikovitije usporedbe koristiti dva termina koja će opisivati dva tipa ljudi, a to su 'NEISPRAVAN' (onaj koji je ispunjen ovosvjetovnim dražbama i okrenut propadljivosti) te 'ISPRAVAN' (onaj koji je produhovljen; onaj koji je u skladu s Bogom).

Neispravan čovjek nije u stanju slijediti Boga, a s time nije niti u stanju krenuti putem svetosti jer je «slijep» i nesposoban vidjeti i prepoznati Boga te ostaje izgubljen u svom vlastitom svijetu gdje možda u mislima ima iluziju da veliča Boga, ali u stvarnosti slavi sebe samoga i propadljivost. *Ispravan* čovjek je uvijek u kontaktu s Bogom, otvoren njegovu narušujuću i sposoban u svakom trenutku vršiti njegovu volju te ga slijediti. Tek kad postanemo takav tip čovjeka možemo krenuti putem svetosti.

Živeći život i prolazeći kroz svijet susrećemo u ograničenim količinama i podražajima koji su brzo zaboravljeni i potisnuti našim brigama i problemima, no kad jedan podražaj biva zaboravljen drugi se već rađa. Toga si često nismo svjesni te vidimo samo one koji su najočitiji. To je najbolje mjerilo naše duhovnosti, jer jedino ispravan čovjek uvijek traži i pronalazi nove podražaje koji ga održavaju na pravom putu, dok neispravan čovjek čeka da oni dođu k njemu, a kad dođu previše je već «zatupio» te ih rijetko uočava i uvažava. Ti podražaji često su sitnice koje nam se ne čine dalje važnima te ih često jednostavno pokušamo previdjeti kao npr.: neke situacije koje proživljavamo, osobe koje susrećemo te razne poruke i istine koje je potrebno pronaći u svijetu koji je pun laži, krivih putova i obećanja. Kad jednom pronađemo pravu istinu i pravi put moramo ih se grčevito držati jer često dolazimo u situacije u kojima je lakše odustati i vratiti se nazad starom životu nego li ustrajno nastaviti dalje u svom traganju i putu. I tek sada dolazimo do pojma svetosti.

Kao revni putnici na putu svetosti, tj. na Božjem putu istine možemo steći «svetost» i širiti ju ili jednostavno našim primjerom utjecati na druge ljude. Upravo te riječi *uzor* i *uzornost* označavaju svetost. Svet je jedino onaj koji svojim primjerom ljude u svom okruženju dovodi na pravi put te ih privlači k sebi, a preko sebe k Bogu. U takvom slučaju čovjek postaje »alat« u rukama Božjim k ostvarenju jednog većeg cilja čiji uzroci i posljedice čovjeku često nisu razumljivi niti poznati, a niti mu trebaju biti ako ne sumnja u Božju ispravnost i svemoć. Uzor je jedino onaj koji živi bogobojan i krepostan život. Sve drugo je idolopoklonstvo i prekršaj prve od deset Božjih zapovjedi: »Ja sam Gospodin, Bog tvoj: Nemaj drugih bogova uz mene!« Naši tz. »idoli« su zlatno tele te su prepreka zajedništvu s jedinim pravim Bogom, našim Bogom - JWHH! To nas dovodi do činjenice da ne postoji svetost bez kreposti.

Krepost je čvrsta odluka i raspoloženje da želimo činiti dobro. Kreposna osoba svim svojim tijelom i duhom teži prema dobru; za njim teži i za njim se konkretnim djelima opredjeljuje. Da bismo doista živjeli krepostan život i da bi se kreposti u nama ukorijenile moramo se redovito vježbati u dobroti kako bi nam bilo sve lakše služiti i žrtvovati se za Boga i za svoje bližnje. Nakon što smo razjasnili pojam »kreposti« treba reći da postoji više putova i tipova svetosti te zato svatko treba odabrat svoj i krenuti. Jedan tip svetosti se očituje u tome da izlazimo u javnost, tj. među ljude te otvoreno i bez straha navještavamo Kraljevstvo nebesko i našeg Gospodina Isusa. Taj tip svetaca traži kontakt s ljudima u želji da im pomogne svojim djelima, riječima i uzorom da se vrate nazad Gospodinu ili da se opredijele za Gospodina, ako to već nisu učinili, kako bi postali dio Božjeg stada i s time spasili svoju dušu od propasti. Takvi svetci su često susretali i još susreću ljude tvrda srca, bivaju krivo protumačeni i nepravedno osudjeni. Zaista se svatko od nas mora upitati kako reagiramo kad neka osoba u našem okruženju (podrazumijeva se da je ta osoba Rimokatoličke



straha navještavamo Kraljevstvo nebesko i našeg Gospodina Isusa. Taj tip svetaca traži kontakt s ljudima u želji da im pomogne svojim djelima, riječima i uzorom da se vrate nazad Gospodinu ili da se opredijele za Gospodina, ako to već nisu učinili, kako bi postali dio Božjeg stada i s time spasili svoju dušu od propasti. Takvi svetci su često susretali i još susreću ljude tvrda srca, bivaju krivo protumačeni i nepravedno osudjeni. Zaista se svatko od nas mora upitati kako reagiramo kad neka osoba u našem okruženju (podrazumijeva se da je ta osoba Rimokatoličke

vjeroispovijedi i da ne širi krivovjerja) javno ističe svoju privrženost Bogu. Da li ih osuđujemo ili otvorena srca primamo njihove riječi? Oni su u većini slučajeva svoju ljubav prema Bogu i evangelizaciju platili svojom krvlju postavši tako mučenici za istinu, jer se niti pod koju cijenu nisu htjeli odreći zajedništva s Kristom.

Ponovno se trebamo zapitati da li bismo mi osobno u naše doba bili spremni zapečatiti naš odnos s Kristom, Bogom i Crkvom vlastitom krvlju? Trebate znati da i danas mnogi ljudi postaju mučenici zbog svoje vjere, posebice u fundamentalističkom arapskom društvu koje nije otvoren k drugim vjerama i kulturama te u krajevima koji su još uvijek poganski te ljudi djeluju iz straha, a ne mržnje, iako to nije uvijek isključivo. Od ovakvoga, mogli bismo reći ekstrovertirana svetca dolazimo do introvertiranog tipa svetca. To su oni ljudi koji traže osamu i istinski su primjer poslušnosti, skromnosti i čistoće. Oni napuštaju svoj uobičajeni život te se povlače izvan civilizacije u potrazi za pravim produhovljenjem i pravim pristupom Bogu. Postoje zabilježeni slučajevi gdje su takvi ljudi živjeli u najgorim mogućim uvjetima bez ikakve tehnologije i napretka u spiljama daleko od ostatka svijeta. Tu su cijele dane provodili moleći, te se po predaji kaže, da su neki zbog intenzivne molitve prešli u neko drugo svjesno stanje i počeli levitirati. Time smo došli do životnog stava koji se zove askeza. Askeza je oblik religioznog života u kojem se osoba maksimalno kontrolira kako bi imala vlast nad svojim psihičkim i fizičkim potrebama (npr. Ivan Krstitelj). Askeza je ujedno i odricanje u kojem mjesto svakidašnjeg života zauzima intenzivna religijska praksa. Mi također redovito proživljavamo jedan blagi oblik askeze, a to su post i pokora.

Da bismo sada sve prethodno rezimirali trebamo uzeti osobu Isusa Krista koja je savršeni uzor svetosti, odnosno ideal svetosti. Sam Isus je više pripadao prvoj skupini, ekstrovertiranih svetaca zato jer je redovito tražio blizinu s običnim čovjekom, ali On takvim ponašanjem ne umanjuje važnost introvertiranih svetaca, odnosno askeze.

I na kraju želim završiti s Kristovim riječima koje je blagopokojni papa Ivana Pavla II. često citira: «Napose je svet onaj koji ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom te bližnjega svoga kao sebe samoga!» Sada je na vama da se odlučite za Boga i s time na svetost!

Dino Paušić

Ne ubij!

Dosta je toga već o ovome napisano. Čini se jasnim i jednoznačnim ali ipak nije. Mnogima je ovo jedno od tri kriterija za postizanje svetosti. Nisam ubio, nisam ukrao, nikome zla ne činim, u najmanju sam ruku dobar ako već ne svet. To doista jesu zahtjevi koje Bog od nas traži kako bi se jednom uspjeli naći na svetom tlu istine, oči u oči pred gospodarom svemira i dobro je to ne činiti. Ali ovo su samo tri zapovjedi, a pitanje je jesmo li i njih dobro razumjeli.

Evo kako to zvuči iz pera jedne Hrvatice rođene u malom selu podno Male Kapele. Govorit će ovdje o onim najčešćim »ubojsvima» kojima današnji čovjek nastoji srušiti dostojanstvo druge osobe.

Prvo ubojstvo po tom pitanju čovjek doživljava u pitanju: *Odakle si?*

Jedna je naša zastupnica toj vrsti diskriminacije dala i ime: urbani rasizam. Ako dakle nisi rođen u gradu, te nisi živio u njemu, ako dakle barem tri generacije tvojih predaka nije živjelo u gradu, ti unatoč svih svojih sposobnosti nisi vrijedan poštovanja, možda i jesи zbog prirode posla koji trenutno obavljaš, ali u dušama tih ljudi ti si duboko prezren. Najgore što tada možeš učiniti je pokušavati se takvima svidjeti. Suludo je bilo kome se ispričavati poradi svog porijekla. Samoga ćeš sebe tako prezreti. Nego, budi na sebe ponosan i nemoj se zatajivati. Čovjek koji s ovakvom predrasudom kreće prema drugom čovjeku već ga je ubio. On u njegovim očima zapravo i ne postoji. Nevrijednost takvog čovjeka njemu su poticaj i opravdanje za daljnje ponižavanje ili podcjenjivanje.



Drugo ubojstvo odnosilo bi se na pitanje: *Tko su tvoji roditelji?*

Ako dakle tvoji roditelji nisu učitelji, odvjetnici, direktori, liječnici ili bilo što tako čujnoga onda si i ti nitko i ništa i

odakle ti zapravo smjelosti drznuti se i postati netko i nešto. Od najmanjih nogu tebi je oduzeto svako pravo da se uzdigneš iznad djece roditelja zvučnih zanimanja ili ne daj Bože iznad gradske djece, jer takvim roditeljima te i takve predispozicije jedino su mjerilo nadmoći nad drugima, a sama nadmoć jedino vrelo samopouzdanja. Tko ovako razmišlja kuću svoju gradi na pješčanoj obali. Uvijek naime ima onih koji će u tom pogledu biti bolji od vas. Ugledajmo se zato radije na svetu obitelj, Mariju i Josipa! Temelj jedne bračne zajednice mora biti povjerenje, a misao vodilja svake obitelji vjera i potpuno pouzdanje u Boga. To su čvrsti temelji i izvor nadmoći nad svim nedaćama života. Sam je Isus najmanje čuda uspio učiniti u svome kraju, jer ni njegovi sumještani nisu mogli vjerovati da bi sin jednog stolara i jedne Marije mogao učiniti kakvo čudo.

Treće ubojstvo odnosilo bi se na pitanje: *Koliko imaš?*

Pogrešno je pri tom misliti da je imati grijeh. Kada osnuje svoju obitelj, čovjek mora imati i mjesto za nju, a kako dolaze djeca tako i potrebe za širenjem imanja. Neophodno je zato stjecati. Stvari nam služe zato da bi nam olakšale život. Problem nastaje onda kada te stvari same sebi postanu svrhom odnosno kada počnemo stvarati jer ne znamo kako bi inače ubili svoje vrijeme ili da drugi vide koliko imamo, što je još gore. Sve što stvaramo trebalo bi služiti nama, a ne obrnuto. Hvale su stoga vrijedna zdanja koja su nastala marljivim radom ruku jedne složne obitelji, ali samo onda ako je ta obitelj uspjela u tom radu sačuvati sebe, te kroz sam rad učvrstiti svoje zajedništvo. Ako li su pak ta zdanja rasla na način da si kraz, iskorištavao, zatajivao sebe i sve ono što ti jesi kao uvjet za dobivanje novca, uza sve svoje imanje ti si siromašan čovjek. Nigdje nikoga nemaš, a hladnoća i pustoš tvojih soba preuzima polako i tvoje srce. Pitam te zato čovječe; u čemu je tvoja sreća?

Prije nego li je ubio svog brata Abela Bog se ovako obratio Kajinu: »Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgođeno? Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš.« Zapitajmo se zato što smo to ili koga smo mi to u svom životu *ubili*, da nam duh nigdje ne može naći mira, a ljudi bježe od tmurnog odsjaja našega lica.

I sam pisac ovako nastavlja: »A ne radiš li pravo, grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vreba; još mu se možeš oduprijeti.« Kajin nije prihvatio ovo dobronamjerno upozorenje. On je već odlučio. Ubio je svoga brata mnogo ranije nego li je to doista i učinio. Ljubomora mu je pojela srce, a mržnja uništila svaku toplu misao o bratu. Pazimo zato na svoje misli, bdijmo nad svojim srcem, oduprimo se svakoj zloj namisli koja će kad-tad poželjeti dići ruku na naše bližnje.

Renata Špehar-Vojvodić

Trenutak istine i sakrament ispovijedi

Svrha i posljedice otkrivanja intime na televiziji i u ispovjedaonici?



«Mislili su neki...» (ja nisam bio među njima!) posebno zabrinuti kršćani da poslije najodvratnije od svih tv-izmišljotina, kao što je Big Brother, nije moguće pasti dublje nego što je medijsko «dno dna». No, budući da su «sinovi ovoga svijeta snalažljiviji od sinova svjetlosti» (usp. Lk 16,8), ipak je mnogo dublje ispod te bijedne razine otkriveno televizijsko «crno blato». Štoviše – zapakirano u andeosku bjelinu! Riječ je o dosad najvećoj televizijskoj laži koja se naziva – ISTINOM! To je emisija «Trenutak istine».

Svijest o njezinoj višestruko zastrašujućoj negativnosti (sasvim slučajno) pojačana je u (ti)jeku nedavnih uličnih likvidacija nekoliko javnih osoba, kad je u medijima nakon krvi u plan prvi iznenada iskočila riječ (izraz) - poligraf odnosno detektor laži. Naime, (kako je dobro uočio i zgodno formulirao moj prijatelj D.K.), jedna je tv-kuća uvela «edukativni kviz» spomenutog naziva i to u tzv. udarnom terminu odmah nakon dnevnika - dakle u 20 sati – da bude pristupačan svakomu, kako djeci tako i odraslima, bez limita, bez ikakvih ograničenja!

I, kako je već dobro poznato, razmjerno odrasli ljudi, u želji za brzom zaradom «kruha bez motike», podvrgavaju se nepristojno lascivnom testiranju uz mogućnost dobitka pristojne novčane nagrade. Međutim, pomno izabrana pitanja na tom testu, navodno gole istine, prelaze sve granice dobrog ukusa i uobičajenog javnog uljudbenog komuniciranja odraslih – čak i kad među njima nema djece. Već i sama pomisao na navođenje tih *izrigotina* tjera čovjeka zdrava želuca na povraćanje.

Štoviše, cijeli taj odvratni «spektakl» odvija se pod promidžbenom porukom: «Jeste li spremni pogledati istini u oči? U svijetu laži istina je na cijeni, 21 pitanje dijeli vas od 500.000 kuna!»

Ne ulazeći u raspravu o psihologiji navlačenja «moralnog polusvijeta» na «tanak led» velikog novčanog iznosa, (teško procjenjive cijene navodne gole istine), prvo što čovjeka zabrine jest nevjerojatna činjenica (navodno velike?) gledanosti te emisije odnosno dragovoljnog (us)kakanja u tu medijsku septičku jamu!

A riječ je «čistoj» (tj. prljavoj, najprljavijoj dosad) «verbalnoj pornografiji». Budući da su njezinoj plimi izložena djeca i mladi, (u nedostatku prostora za eksplikaciju svih drugih posljedica toga trovanja), valja podsjetiti na sljedeću znanstveno potvrđenu činjenicu: što mlađež više konzumira pornografiju, za njom sve više gladuje, a sve je apatičnija za ozbiljan životni angažman i sve manje sposobna za životnu odgovornost, pogotovo za prihvaćanje žrtve i križa u ostvarivanju pravih ljudskih i kršćanskih vrijednosti i idealja!

Zatim, budući da ta medijska «grozota» nemilice duhovno pustoši hrvatske kršćanske savjesti, svakako vrijedi posvijestiti paklenski promišljen plan da ona u nečemu izvana ili iznutra bude što sličnija katoličkom sakramantu pomirenja, a u nečemu što različitija. Premda bi se od ove teme mogla napraviti cijela studija (možda ovaj post nekome bude poticaj za to!), ovdje će te sličnosti i razlike navesti samo u natuknicama.

Dakle, kako i sam njezin naziv ističe, u toj je (s)porno(j) emisiji, upravo kao i u sakramantu svete ispovijedi bitna ISTINA. Jer bilo kakvo «muljanje» ili njezino skrivanje oduzima smisao samom pristupanju (sve)tome činu. Na televiziji je u ulozi «ispovjednika» uvijek žena, dok u Katoličkoj crkvi smije ispovijedati samo muškarac! U emisiji se iznošenje grijehâ (premda se neki njima hvale!) odvija javno pred publikom (u obliku javne ispovijedi! – kao nekoć kod javnih grješnika) - pred ušima mnoštva gledatelja, među kojima su ponekad i oni pred kojima svaki čovjek redovito skriva svoju sramotu, a u sakramentalnoj ispovijedi pokornik svoju dušu tajno «izlaže» u uho samo pojedincu, ispovjedniku, koji je – uz ostale obvezе prema penitentu – po cijenu smrti - dužan čuvati ispovjednu tajnu!

U emisiji je sve, kao bitan čimbenik i vrhunac dramatske napetosti, usmjereni na «odgovor» odnosno «reakciju» detektora laži, koji sudionika eliminira iz natjecanja ili mu omogućuje ostanak u igri. U ispovijedi je vjernik siguran da ga svećenik sluša i «saslušava» u ime milosrdnog Krista koji svima želi zacijaliti rane i privesti spasenju te da ga neće istoga trenutka «baciti u pakao». U prvom je slučaju riječ također o svojevrsnom obožavanju prividnog savršenstva tehnike, a u drugom prepustanje dobroti i ljubavi Sveznajućeg Detektora Istine i milosrđu Sudca svih živih i mrtvih.

Na kraju, u tv-kvizu natjecatelji, premda ih njihovih opačina nitko ne može osloboditi te posljedice njihova otkrivanja mogu biti kobne, ipak za nagradu uvijek dobivaju pljesak i ponekad novac, a u svetoj ispovijedi grješniku svećenik podjeljuje sakramentalno odrješenje grijeha i kao vrstu naknade prikladnu pokoru, koja bi zapravo trebala imati pedagošku crtu.

Dakle, kao svojevrstan zaključak treba istaknuti da je u ovom slučaju svakako potrebno analizirati ne samo svrhu javnog otkrivanja intime – ako se čini za novac onda je to oblik prostitucije! – nego i mentalno-etički sklop ljudi koji se tome procesu izlažu. Jesu li sudionici toga «obreda» odreda rubna generacija iz posljednjih desetljeća ateističkog totalitarizma ili njegova «krema»...? A s gledišta publike, važan čimbenik je (be)smisao javnog izlaganja tuđem «prljavom rublju», točnije – «pražnjenju debelog crijeva» po vlastitim glavama...

Glede utjecaja na nezrelu publiku, očito je riječ o nastavku prizora nasilja iz filmova i video-igrica, pa je emisija izravan teror nad psihom djece i mladih, ali sve skupa ne ostaje bez utjecaja i na starije jer i u njima «omekšava» prirodnu odbojnost prema opačini bilo koje vrste. Štovišće, pred očima široke javnosti odvija se višestruki proces. To je: otupljivanja savjesti; prepariranje čovjeka za (sve veće) nakaznosti; promoviranje principa «razvratom do vrline» (poput akcije: «skinule se u humanitarne svrhe»); likvidacija zdravog i urođenog stida i srama («Tko poštenja nema sramotom se dići!»)... itd, itsl...

Dakle, emisija *Trenutak istine*, osim što je perfidno vražje reklamiranje preljuba, na krajnje vulgaran način «rješava» problem i zadovoljava fenomen bolesne i grješne ljudske znatiželje (koja se očitovala i u Edenu, a servirala ju je i poticala Zmija)! Najkraće rečeno – to je velika laž pod maskom istine. To je svjesna i namjerna karikatura sakramenta ispovijedi. To je, u našem medijskom prostoru dosad nevidena izmišljotina Đavla, oca laži, kojega je Isus nazvao čovjekoubojicom od početka!

Don



Razmišljanje jednog župljanina

Za vrijeme mog nedavnog posjeta rodbini, primjetio sam da naš mali nećak psuje. Supruga i ja s puno takta pokušali smo razgovarati o tome s majkom i bakom, u nadi da će se svi zamisliti nad tim i nešto poduzeti kako se to više ne bi dogodilo. Očekujući iz toga pozitivan zaključak, oboje smo ostali iznenadeni kad je baka 'ispalila': «A da čujete samo kako susjedov Zvonimir psuje!»

Ovaj me odgovor potaknuo na razmišljanje, koliko puta svi mi neke svoje propuste i grijeha pokušavamo sakriti iza nekih svojih *Zvonimira*. Pri tome ne mislim na ljude kojima su Crkva i vjera nešto daleko. Razmišljam o mnogima koji redovito dolaze u crkvu i trebali bi imati ono «nešto» više od ostalih. Komentirajući ponekad s njima nedjeljna evanđelja, primjećujem kako vrlo često u likovima koji su se loše ponašali u prispopobama, prepoznaju svoje sugrađane, susjede, muža, ženu... Puno rijede u svemu tome vide sebe.

Zar smo slijepi i oholi da ne shvaćamo da je to evanđelje prije svega namijenjeno nama koji dolazimo na svetu misu. Evanđelje nije namijenjeno onima koji nikad ne dolaze u crkvu, a mi najprije na njih pomislimo kad nas se nešto iz evanđelja tiče. Oni ionako vrlo rijetko imaju prilike čuti te riječi. Te riječi su prije svega namijenjene nama, koji dolazimo slušati Božju riječ i imamo ju priliku čuti.

Svaki čovjek može duhovno napredovati samo ako se istinski zapita o sebi i svom životu. Ako iz dana u dan preispituje svoje odluke i postupke i suoči se sa svojim manama. Ne priznam li da sam često upravo ja ta loša osoba iz Isusovih prispopoba Božja Riječ ostat će besplodna. Sve što čujem Isus govori meni. Govori On naravno i Zvonimиру, a da li se ja zato što su moji grijesi manji, smijem na to izvlačiti? Zbog čega nam je toliko bitno što drugi misle i govore o nama? Zar nam je ta slika toliko važna da smo spremni na sebe navlačiti različite maske uspješnih ljudi, boljih vjernika i kršćana i tomu slično? Zar se sramimo sebe? Zaboravljamo li da nas, On vidi onakve kakvi zaista jesmo, bez obzira na sve naše glumačke sposobnosti. Hoćemo li gledajući jednog dana film svoga života ostati posramljeni i pogнутne glave, shvaćajući tek tada da se Isus u svojim riječima evanđelja uvijek, ali baš uvijek, obraćao nama? Točnije, meni! Kako to da još uvijek ne prihvaćamo istinu, da tamo gore, jedino što vrijedi i što nas može spasiti su naša djela ljubavi za života i kako nas Isus potiče da već danas možemo napraviti pozitivne životne promijene.

Jesmo li svjesni da nas u nebu mogu preteći mnogi koji su se iskreno pokajali i promijenili? Hoćemo li ostati iznenadeni kada vidimo da su na kraju «naši Zvonimiri» prošli bolje od nas? Eeee moj Zvonimire, Zvonimire!

N.N.



Večer

Dan se eto bliži kraju
Sunce se na počinak sprema,
Zrake su kraće, lagano blijede
I nestaje posljednja sjena.

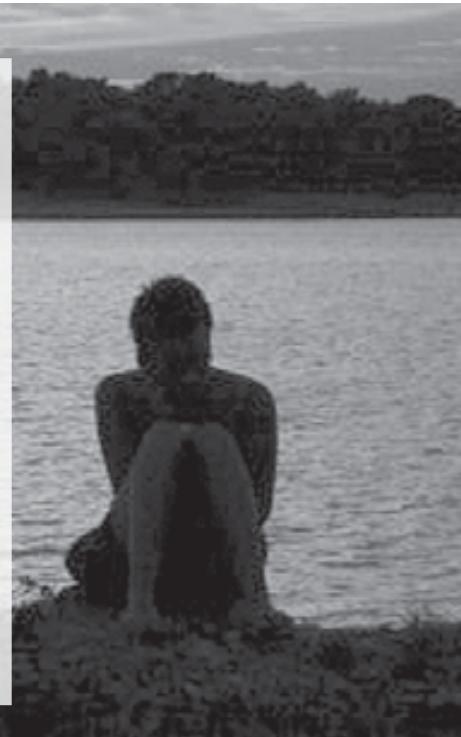
U sumrak prvi i večer tihu,
Pozdrav mi šalje curkut ptica
Osjetih kao, da poletjet ču i ja
Sa zadnjim zrakama Sunca.

Mjesec žuti ukrasi nebo
I sjajne zvijezde tu su,
Šapćem im tihom, znam da me čuju:
«Pozdravite one koji s nama nisu».

Mir mi uđe duboko pod kožu,
A što mi više od mira treba,
Sklopit ču oči čim zahvalim Bogu
Da prožme me milost s neba.

Jutro će opet ponovno doći
S prvim zrakama Sunca,
Sve bit' će isto kao i jučer
Uz poznati curkut ptica.

Marija



Sydney: Kateheza biskupa Hranića o shvaćanju Crkve



U Hrvatskom katoličkom centru Gospe Velikoga hrvatskog zavjeta Blacktown đakovačko-osječki pomoći biskup Đuro Hranić je održao, 17. srpnja, katehezu za mlade hrvatskog jezičnog područja.

Tema kateheze bila je shvaćanje Crkve i o onome što Crkva jest u svojoj biti. Pravilno shvaćanje Crkve, vjere i Duha Svetoga nadilaze razlike (obrede, kulture, rase) kako u samoj Crkvi, tako i među narodima. Crkva nije uniformirana, ali vrijednosti su zajedničke. Biskup Hranić je podsjetio, kako i sama dogmatska konstitucija Drugoga vatikanskog koncila «Lumen gentium» govori o zajedništvu Božjeg naroda, koji je jednak po sakramantu krštenja što ga je primio, a koje se očituje u poslanju. Razlike postoje pak u odnosu na službe! Biskup Hranić je naveo slikoviti primjer nogometne momčadi u kojoj svi igraju, trude se, dodaju tj. pomažu jedni drugima na različitim mjestima, a cilj je isti: igrati za istu momčad, preneseno za Crkvu. Svi dakle igraju u svrhu ostvarenja jednoga cilja, no svatko na svoj način!

Nadalje, biskup je podsjetio kako je kršćanima, članovima Crkve poslanje donošenje radosne vijesti svima i to ne bilo kakve radosne vijesti. U smislu toga se promatra i služba rimskog biskupa, pape, nasljednika Petrova i svih ostalih biskupa, koji u zajedništvu s Petrom naših dana jesu garant ili jamac crkvenog zajedništva u bitnim pitanjima vjere. Stoga je nemoguće promatrati poslanje Pape samo ljudskim očima, već očima utemeljitelja tj. Isusa Krista, koji povjerava pastirsku službu sv. Petru apostolu. Petrova služba nije samo funkcionalna kako bi kršćane držala na okupu, već se radi o božanskom elementu zbog volje utemeljitelja, koji je htio da služba tako bude uređena. Završavajući katehezu u Blacktownu, biskup Hranić je ponudio mladima i neka pitanja na razmatranje, te potakao dijalog i diskusiju: Kako mladi gledaju danas svoje biskupe i svećenike? Jesu li spomenute službe (kako ih i oni doživljavaju u svojoj sredini) u službi izgradnje Crkve, posvećenja, navještaja i Božjeg čovjekoljublja? Primjećuju li mladi da možda crkvene strukture nisu u suglasju s poslanjem kojega su primili i po kojem bi Duh Sveti trebao biti prepoznatljiv u poslanju Crkve?

Zaključujući, biskup Hranić je napomenuo da se crkvena hijerarhija ne shvaća kao neka superstruktura, već je sva u službi čovjeka, navještaja Riječi i posvećenja. Nije sama sebi svrhom, već je plod Božjeg naroda iz kojeg izlazi i ponovno njemu služi i stoji na raspolaganju. Oponent zdravoj zajednici uvijek je stvaranje svojevrsnog elitizma, koji je posljedica zatvaranja neke zajednice, koja nije kadra biti posve otvorena. Svojevrsni odgovor na spomenuto je uvijek poniznost, duh služenja, poniznosti i ljubavi, rekao je na kraju kateheze biskup Hranić.

IKA

XXVI. Sabor mladih katolika Gospicko-senjske biskupije

U Baškim Oštarijama, 4. - 6. srpnja 2008.
održan je duhovni vikend mladih, u trajanju od tri dana, u novouređenim prostorima pastoralnog centra župe Pohođenja BDM. Pozivu na druženje odazvalo se devetnaestak mladih, predstavnika svojih župa. U subotu, drugog dana susreta, predstavljen je najnoviji Osvit - list mladih Gospicko-senjske biskupije, trinaesti po redu.

Druženje uz pjesmu, molitvu, meditaciju, rad, zabavu, (kupanje u Karlobagu) započelo je u petak u popodnevnim satima i završilo u nedjelju evaluacijskim sastankom prije podne. Glavna tema duhovnog vikenda bio je odjek Nacionalnog susreta u Varaždinu – Biti postojan u Crkvi kao prvi kršćani, naći svoje mjesto u župnoj zajednici. Sudionici susreta izrazili su svoje zadovoljstvo zbog sudjelovanja na ovako organiziranom druženju. Svatko od njih spontano je istaknuo neku od točaka susreta i dao prijedloge za neke nove sadržaje budućih druženja. Najbolje su ocijenjeni: razmišljanje o prvoj Crkvi, zabavni program animatora, kupanje i meditativna



šutnja. Voditelj vikenda i moderator bio je Tomislav Rogić, povjerenik za pastoral mladeži. Na kraju susreta izrazio je žaljenje što do ovog susreta nije došlo odmah na kraju školske godine kako je bilo i planirano, a i zbog drugih događanja u biskupiji, zbog čega je jedan broj mladih bio zapriječen biti ovdje jer su im početkom srpnja započeli ljetna praksa, prometna patrola, sezonski rad i sl. Iako je ovo bio najmalobrojniji Sabor mladeži do sada, nimalo nije zaostao kvalitetom sadržaja i zadovoljstvom sudionika.

XXVII. Sabor mladih katolika Gospičko-senjske biskupije u Senju

U subotu, 11. listopada u Senju je održan XXVII. Sabor katoličke mladeži Gospičko-senjske biskupije na kojem se okupilo 70-ak mladih. Sabor je započeo razmatranjem Tomislava Rogića, biskupijskog povjerenika za pastoral mladih, na temu »Moje mjesto u Crkvi« na kojem su mladi pozvani da se uključe u život zajednice i doprinesu joj u skladu sa svojim mogućnostima, podsjećajući nas da nas naše mjesto uvijek čeka. Svetu misu u konkatedralnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije predvodio je župni vikar u Senju vlč. Mario Vazgeč u zajedništvu s ostalom braćom svećenicima, koji su dopratili mlade iz svojih župa. Propovijedajući na temu »Vi ste sol zemlje i svjetlost svijeta« zapitao se nije li naša sol danas obljudavila. »Ako ne možete biti veliki sveci ili zvijezde na nebu, budite male svjetiljke u svojim domovima, razredima, fakultetima i radnim mjestima, nastavljući tako u našoj domovini vjeru koju su nam naši pradjedovi ostavili u baštinu«, poručio je mladima propovjednik.

Nakon okrijepe i šetnje osunčanim senjskim ulicama, slijedio je radni dio Sabora na kojem je predstavljen 13. broj biskupijskog lista mladih »Osvit« izašao u srpnju. U tijeku je priprema i izrada novog broja uoči Božića. Predsjednica Sabora i glavna urednica lista Iva Dasović izrazila je veliko zadovoljstvo ovim brojem, koji je nastao trudom i zalaganjem mladih sabornika. Najavljeni su i skori izbori za novo vodstvo Sabora. Josip Tomljanović iz Senja i Silvestar Petrov iz Gračaca predstavili su sudjelovanje predstavnika mladih iz biskupije na Svjetskim danima mladih u Sydneyu u srpnju ove godine, gdje su se susreli sa Svetim Ocem. Kao i posljednjih godina i ove godine se organizira Adventska akcija kojom će prikupljati sredstva za školovanje djece u misijskim zemljama, a učinit će to svojim trudom i kreativnošću (izradom i prodajom šiba za sv. Nikolu, ukrasa i sl.). Od ostalih predstojećih događaja valja istaknuti Hodočašće povjerenja na Zemlji – taizeovski doček Nove godine u Bruxellesu, a ako bude dovoljno zainteresiranih organizirao bi se, po prvi put, samostalni odlazak na nivou naše biskupije. Iduće godine umjesto uobičajenog biskupijskog susreta mladih organizirat će se odlazak mladih na Susret hrvatske katoličke mladeži Bosne i Hercegovine, koji će se održati 9. i 10. svibnja 2009. u Livnu. Sudjelovanje mladih iz Hrvatske sigurno je potpora katoličkoj mladeži i svim našim sunarodnjacima u BiH.

Sabor je završen molitvom u senjskoj konkatedrali koju su pripremili mladi iz Josipdola, i kratkim veselim oproštajem ispred katedrale. Ponovni susret zakazan je za 6. prosinca 2008. u Ogulinu.



Godišnji susret Modravljana



Godišnji susret Modravljana, sudionika ljetnog duhovno-rekreacijskog kampa koji se u organizaciji Studentskog Katoličkog Centra - Palmotićeva iz Zagreba već šest godina održava u Modravama u Šibenskoj biskupiji, održan je 18. listopada u župi Sv. Križa u Ogulinu. U Ogulinu se okupilo više od 150 Modravljana i biskupijskih povjerenika za mlade. Susret je počeo razgledavanjem Ogulina, a u podne je služena misa koju je predvodio o. Ivan Musa a concelebrirali su domaćin, župnik ogulinški Tomislav Rogić, vlč. Zoran Grgić i o. Zdravko Knežević. O. Musa je skup nazvao učvršćivanjem zajedništva te je prenio poruku patra Luke Rađe da «svi hrabro skoče u milost Božju». Propovijedao

je domaćin vlč. Tomislav Rogić, inače sudionik svih dosadašnjih susreta u Modravama s mladima iz Gospičko-senjske biskupije. Zapitao se u što smo danas zagledani, kakve slike imamo u glavi. Najveća je mudrost u životu naći pravu sliku jer smo danas okruženi fatamorganama, rekao je, dodajući da su slike koje je u dosadašnjih šest godina s Modrava donijelo više od 2500 mlađih su slike pravog prijateljstva koje pomažu ukloniti svakodnevne fatamorgane. Modrave su prava škola mira i osjećaja za miris kraljevstva Božjega. I ovaj susret u Ogulinu je bistrojne modravskih slika, poručio je propovjednik.

Susret se nastavio poslijepodnevnim druženjem na jezeru Sabljaci različitim društvenim igrama. Potom je izvedena mala igra grupne pantomime u Frankopanskoj kuli. Zatim su se sudionici našli u župnoj dvorani gdje su zajednički pogledali slike s ovogodišnjih Modrava. U zabavnom dijelu programa mlađe su 'počastili' svojim nastupom ogulinški tamburaši i klapa KUD-a Klek, što je izazvalo burni pljesak. Susret je zaključen zajedničkom skromnom večerom uz puno dobrog raspoloženja i istinskog kršćanskog prijateljstva.

XXVIII. Sabor mlađih katolika Gospičko-senjske biskupije u Ogulinu

U župi Sv. Križa u Ogulinu, u subotu 6. prosinca, održan je 28. Sabor mlađih katolika Gospičko-senjske biskupije. Susret je počeo okupljanjem više od 60 mlađih iz svih dekanata i većine župa biskupije u pastoralnoj dvorani gdje ih je pozdravio domaćin, župnik i biskupijski povjerenik za mlađe Tomislav Rogić. U dopodnevnom dijelu sabora biskupijski povjerenik za mlađe Banjolučke biskupije vlč. Ilija Piličić predstavio je drugi nacionalni susret mlađih katolika Bosne i Hercegovine koji će se u svibnju sljedeće godine održati u Livnu i Banja Luci. Budući će mlađi Gospičko-senjske biskupije umjesto svog godišnjeg susreta nazočiti tom skupu, vlč. Piličić predstavio je susret koji će se od 9. do 10. svibnja 2009. održati pod geslom «Korake nam upravljam putovima mira i dobra». Predstavljene su i kateheze susreta. U nastavku je slijedila misa u župnoj crkvi Sv. Križa koju je predvodio vlč. Piličić.

U popodnevnom dijelu uslijedio je radni dio Sabora pod vodstvom predsjednice Ive Dasović i vlč. Tomislava Rogića. Dogovoreni su materijali za skoro izdanje 14. broja lista mlađih biskupije Osbit, vjerojatno na sljedećem 29. Saboru u Gospicu koji će biti i izborni jer će mlađi birati novo vodstvo mlađeži u biskupiji. U ožujku se očekuje odlazak na duhovni vi-



kend na otok Prvić s mladima Šibenske biskupije. Jubilarni 30. Sabor će se vjerojatno održati u Rimu. U dosadašnjem tijeku adventskih aktivnosti kao i onim kasnijima zarađena sredstva ćeći u prilog za misije, tj. kumstva 'na daljinu' za školovanje djece u središnjoj Africi.

Prisega mladih križara

Bog živi!

Dragi moji mladi vjernici, a i oni stariji, pozdravljam vas od srca u novom broju ZOV-a. Iza nas je puna godina događanja, ali i marljivog rada.

Ovo ljetno križari su bili posvuda. Oni malo stariji su radili na moru, u našem lijepom gradu, a oni malo mlađi koristili su vrijeme za zabavu. Tako su ovogodišnju ljetnu turneju počeli u Baškim Oštarijama, nastavili na Modravama, neki čak u Australiji na Svjetskom susretu katoličke mladeži, a završili na Trsatu.

Ljetno je ostalo utkano u naša pamćenja. Tek s početkom škole okupila se cijela ekipa. Sastajemo se i ljeti, kada je većina na moru, ali je važno da i tada poneko bude na sastanku.

Za Dan našeg prekrasnog grada, 14. rujna, željeli smo sudjelovati u darivanju grada i njegovih žitelja. Tako smo se uključili u organizaciju humanitarnog koncerta grupe Fides koja je gostovala u našem lijepom gradu već četvrti put. Bilo nam je čast sudjelovati u projektu koji je pokrenuo predsjednik udruge Oda prijateljstvu Hrvoje Magdić, prof. Projektu su svoj doprinos dali i križari Križarskog društva Dragutin Fifka iz Josipdola. Na kraju koncerta predsjednik udruge se zahvalio te predao zahvalnicu predsjednicama križara Vesni Vuković (ogulinskih) i Dolores Špehar (josipdolskih). Važno je da smo uspjeli u naumu da pomognemo mladoj osobi koja se bori za život.

Križari su sudjelovali na mnogim susretima, Saboru mladeži Gospicko-senjske biskupije, pothvatima humanitarnog karaktera, Savjetu mladih grada Oglulina...

U Adventu primili smo se posla, prvenstveno izradi šiba za sv. Nikolu. Prihod koji sakupimo pridodat ćemo Saboru mladih biskupije te proslijediti za potrebe misija, točnije za kumstvo na daljinu. Zahvaljujemo vam na suradnji. Bez vas ona ne bi bila u potpunosti realizirana.

Tijekom godine pripremali smo se za zakletvu mladih križara koja je bila 30. studenog u našoj župnoj crkvi. Na mlade križare osobito smo ponosni.

Pred Bogom svoju vjernost obećali su: Karla Tripalo, Ana Beganović, Petar-Krešimir Tripalo, Alen Stipetić,



Ines Cazin, Ivan Tomić, Marija Biondić i Martina Štrk. Svečano polaganje predvodio je naš župnik Tomislav Rogić, a zakletvu je tradicionalno vodio predsjednik križara Hrvatske Dario Burjan kojeg smo ugostili na dan svečanog polaganja. Dario je svojim primjerom želio potaknuti mlade križare na vjernost i upornost: »Imao sam mnoge padove, ali uvijek sam se dizao zajedno s Bogom, On je bio uvijek sa mnom!« Poručio im je da ne posustaju i ne nasjedaju na zamke koje nam nudi suvremenost ovog svijeta.

Ovog Božića održat će se izborna skupština na kojoj će se izabrati novo vodstvo križara. O rezultatima bit će obaviješteni u sljedećem broju ZOV-a.

Ne propuštam priliku da pozovem mlade nade, one koji nam se žele priključiti u slavlju Boga i našeg prijatelja Isusa. Svakog petka u 19 sati mi smo na adresi Gajeva 2 i očekujemo vas zajedno s Isusom otvorena srca i ruku zajedništva i prijateljstva.

Pozdravljam vas zajedno u Kristu,

referent za tisak i odnose s javnošću, Dijana Beganović (DiDi) ☺

FRANJEVAČKA MLADEŽ



Frama je kratica za zajednicu mladih koji se nazivaju Franjevačka mladež.

Možda ste primijetili kako u toj kratici nedostaju neka slova. Točnije, nedostaje jedno slovo – slovo L. Naime, tvorci ove kratice smatrali su kako ne zvuči baš najbolje FRAMLA pa su jednostavno odlučili izbaciti uljeza. Mora se priznati kako ovo ipak bolje zvuči. Dakle, kako je navedeno u čl. 1. nacrtu statuta Frame, ona je bratstvo mladih koji se osjećaju pozvani Duhom Svetim da žive kršćanskim životom u svjetlu poruke sv. Franje Asiškoga, u sklopu franjevačke obitelji.

Zajednicu Frame čine mladi ljudi od 14. do 30. godine. Dakle, ljudi koji bi se u najljepšim godinama svog života trebali zapitati što i kako dalje na svom životnom putu. Oni koji su odlučili povjeriti svoje putove Gospodinu vjerujem da se nisu razočarali. Dio nas, članova Frame, odlučilo se svoje putove pronaći i povjeriti Bogu uz pomoć franjevačke obitelji tj. Okupljanjem oko franjevačkih samostana. Mogli biste čuti da Framu još nazivaju i podmlatkom Franjevačkog svjetovnog reda ili FSR. Što bi značilo da bi nakon određenog vremena provedenog u Frami, framaš trebao osjetiti poziv da svoj način života koji je započeo u Frami nastavi produbljivati u FSR-u u dalnjem životu.

Prvotna ideja o osnivanju takvog bratstva nastala je u Italiji prije 20-tak godina kad je osnovana GIFRA što je na talijanskom kratica za Gioventu. Budući da se u svakom trenutku Bog brine da uz sebe ima ljude koji će Mu pomoći u navješčivanju kraljevstva tako se On odlučio da će mu u okupljanju Franjevačke mladeži tj. Framaša u Hrvatskoj pomoći i mladi bogoslovi iz franjevačkog samostana na Kaptolu. Srećom oni su imali hrabrosti, odlučnosti i, što je najvažnije od svega, povjerenje u Boga da se upuste u tu avanturu.

Imajući prilike vidjeti kako djeluju mladi framaši u Italiji, nekolicina bogoslova se odlučila učiniti nešto slično i kod nas. Tako je za službeni datum osnutka Frame u Hrvatskoj uzet 14.prosinca godine Gospodnje 1992.

Najprije su se mladi započeli okupljati u samostanu na Kaptolu, ali ubrzo se Frama proširila i u ostale znane i neznane franjevačke krajeve Hrvatske. Tako danas u Hrvatskoj ali i u Bosni i Hercegovini ima oko 1500-2000 framaša, simpatizera, i pravih članova.

Tko je pravi framaš, a tko simpatizer? Prije svega treba navesti po čemu se frama razlikuje od ostalih vjerskih zajednica.

Najčešće se navode tri elementa značajna ne samo za Framu već i za svaki franjevački poziv, a to su: poziv Duha Svetoga (Bog Otac upućuje poseban poziv mladima), kršćanski život (poput Krista) u bratstvu i bratski nasljeđujući sv. Franju (to je ono što nas povezuje s franjevcima) odnosno da živimo kršćanskim životom prema posebnom poslanju koji je dobio asiški Svetac («Idi i popravi moju Crkvu»).

Franjevačka mladež ne smatra se više običnim skupom prijatelja. (Idem tamo jer me pozvao neki prijatelj i jer mi je tamo dobro i lijepo. Iako je isprva većina članova upravo tako pristupila FRAMI) FRAMA je bratstvo, obitelj, braća i sestre kojima je Bog Otac.

Simpatizeri Frame su mladi koji još nisu dali obećanje, a «pravi» framaši su oni koji su to učinili. Najkraće rečeno: «Obećanje je vanjski i crkveni znak prvog osobnog odgovora mladića ili djevojke na poziv Duha Svetoga da žele upoznati i živjeti Evandalje na način Sv. Franje».

Spomenula sam da je Frama aktivna u Hrvatskoj ali i BIH, no treba naglasiti da ćete na sastanke framaša naići samo ako budete tražili po franjevačkim provincijama.



Što znači okupljanje framaša? To prvenstveno podrazumijeva okupljanje barem jednom tjedno u franjevačkom samostanu ili već predviđenom mjestu za to. Na sastanku framaša obrađuje se jedna od tema koje je bratstvo odlučilo obraditi. Najčešće se obrađuje crtica iz života sv. Franje te se odredena tema tj. problematika povezuje s nama i današnjim životom. Na susretu se uz izlaganje pjevaju mnogobrojne duhovne pjesme i čitaju meditacije, ovisno o načinu na koji je susret pripremljen. Susret vodi animator koji ima ulogu ne samo obraditi temu već i aktivirati ostatak bratstva da sudjeluje u stvaranju i produbljivanju susreta.

Kao i svaka ozbiljnija skupina, i Frama ima organizacijski dio koji usmjerava Framu u njenom dalnjem razvitu i produhovljenju. Taj organizacijski dio čini Vijeće koje treba imati svaka Frama. Vijeće se sastoji od pet punopravnih članova Frame i duhovnog asistenta (fratra) koje su njihova braća i sestre odabrala da im pomažu u franjevačkom rastu. Osim mjesnog vijeća postoji i provinčijsko te nacionalno vijeće.

Dva posljednja vijeće predstavljaju «menagere» Frame. Oni svake godine organiziraju sve veće susrete: provincijske susrete, nacionalne susrete, školu animatora, duhovni kapitol i franjevački hod (marš). Nacionalni znak FRAME čini veliko slovo T ili znak TAU koji prikazuje križ na kojem je Krist bio raspet.

Na Frami postoje razne aktivnosti. Od karitativnih preko dramskih, glazbenih, molitvenih... Svatko ima priliku u njima se ostvariti. Potrebno je samo da sa sobom donesete otvoreno srce, dobru volju te pouzdanje i vjeru u Boga. O Frami ćete više i iz prve ruke najbolje saznati ako se sami tamo pojavit. Pitajte u nekom franjevačkom samostanu ima li kod njih framaša i priključite im se. Prvi korak ste već napravili. Pročitali ste ovaj tekst.

Dragana Sabljak



Cesta

*Kamo me moji koraci vode
Hodam li k svjetlu il' tapkam u tami,
Hoću l' na cilj stići na vrijeme
Putovi mi bijahu krivi i ravni?*

*Hodam u sjeni vlastite sjene
Gubim vrijeme tražeći sebe,
Duga je cesta kojom kročim,
A tako bih htjela susresti tebe.*

*Na raskrižju stojeć molim za mudrost,
Kojim pravcem trebam sad poći,
Samo jedan istini vodi
Da se gledamo oči u oči.*

Marija



Dobri duh kruha

*Svakoga dana
na tvome stolu
dobrota sjedi
kao dobar dub-
svagdanji kruh.
Zahvali Bogu,
slatko ga jedi
i znaj koliko vrijedi.
Kad kruh te posjeti
priče se njegove sjeti:*

*Ja sam kruh običan,
no svakoga dana
ljudi se mole
da budem s njima,
da im budem brana,
voli me ovakava jednostavna.
Ja im prepuštam
da od mene rade
sve što požele:
mijese me kako hoće,
u peći me peku,
stavljam me i pod peku,
katkad i prepeku,
štipaju me, lome,
nožem me režu,
mrve i gnječe.
Nekada su siti
pa me ostave,
pa me zaborave.
A kad se osušim,
ljute se na me,
stave me u vreće,
bacaju u smeće.
Sutradan me traže
već za jutra rana,
ako nema mene,
nije im slatka
ni najskuplja brana.
Nikome ne dosadim,
nikada mene dosta,
svježim kruhom dočekuju
i najdražega gosta.
Ja sam kruh tvoj,
trebaš me svaki dan,
na tvome stolu sam*

*na najveći blagdan.
U svakom sam dijelu prisutan.
Samо me brine i smeta mi
da usred našega svijeta
još ima ljudi
koji me samo
sanjati mogu,
a ja bih se svima:
kruhom života
želio zvati.
Siromašni i bogati
zato uvijek mole:
„Oče naš,...
kruh naš svagdanji
daj nam danas...“*

*Znano nam je svima:
koliko u kruhu
dobrote ima.
Zato često kažu
za čovjeka dobra
da je njegov dub
„dobar kao kruh“.*

*I vjera te uči
da zlo dobrim vraćaš:
„Tko tebe kamenom,
kruhom da uzvraćaš.“*

Marela Mimica



Dolazi Božić

Stže zima. Sprema svoje haljine bijele.
 Svuda će prosuti svoj biserni sjaj.
 Uskoro i Božić dolazi u domove naše.
 Radost u duši, toplina i raj.
 Tamne noći i sumorna jutra
 posvuda će zamijeniti beskrajni sjaj.
 Dolazi Božić u gradove i sela.
 Radost u duši, toplina i raj.
 Zasjat će jelke u domovima našim
 šarenilo boja ukrasit će ih tad.
 Zazvonit će zvona sa crkvenog tornja.
 Božić nam dolazi u selo i grad.
 U prepunoj crkvi s toplinom u srcu
 nek' se zaori pjesma puna radosti.
 Nek zapjeva iz sveg glasa i staro i mlado
 «Narodi nam se Kralj nebeski».
 I puni nade u njegov dolazak
 zaboravimo na tugu,jad i sve nevolje.
 Pomolimo se i poklonimo Spasitelju
 našemu.
 Nek nam podari zdravlje, radost i
 veselje.
 Dolazi Božić. Očistimo se grijeha i
 slavimo.
 Tad će naša srca biti ispunjena ljepotom.
 Ostanimo takvi, Gospodin nas uči.
 Ispunimo sebe beskrajnom dobrotom.
 Dolazi Božić.
 Radujte se narodi...

Đurđica Bulić



Božić u ljudskim srcima

Rođen u Betlehemu,
 zemlji Izraelskoj
 u štalici,
 na slamici.
 Pastiri mu se klanjaju,
 Mudraci s Istoka
 zlato, tamjan i smirnu
 daruju.
 Svi kršćani
 Isusovom rođenju
 se raduju.
 Gradove raskošno osvjetljavaju,
 razne priredbe organiziraju,
 božićne pjesme pjevaju,
 bolesne i siromašne posjećuju.

Bilo bi božanstveno,
 da Božić uvijek vlada
 ljudskim srcima.
 Tada bi ljubav i poštovanje
 svijetom krstarilo,
 mir i spokoj
 ljudske duše obogaćivalo,
 a razumijevanje i tolerancija
 među narodima i državama
 dominiralo.

Nada Stipetić



*Podizanje
novog zvona,
11. prosinca
2008.*

